

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce
(případová studie města Litvínov)**

Bc. Lucie Zíková, DiS.

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Lucie Zíková, DiS.

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Most

Název práce

Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce (případová studie města Litvínov)

Název anglicky

Political aspects of management and the development of the chosen municipality (case study of town Litvínov)

Cíle práce

Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy a rozvoje obcí. Výzkum bude zaměřen na vybrané město Litvínov (okres Most).

Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce.
2. Identifikovat aktéry politického procesu ve městě (lokální politické subjekty, zájmové skupiny a podobně).
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje obce.

Metodika

Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých velikostí. Práce bude postavena jako případová studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy, především komparace.

Doporučený rozsah práce

60-70 stran

Klíčová slova

Litvínov, samospráva, rozvoj obce, rozpočet, rozhodování, komunální volby

Doporučené zdroje informací

- BALÍK, S. Komunální politika : obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.
- BERNARD, J. (ed.) Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva. Sociologické studie / Sociological Studies 10:1. Sociologický ústav AV ČR, 2010. ISBN: 978-80-7330-187-3.
- ČMEJREK, J. – BUBENÍČEK, V. – ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru : specifika politického života v obcích ČR. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.
- ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. Alfa, 2008. ISBN: 978-80-87197-00-4.
- ČOPÍK, J. – KOPŘIVA, R. – ČMEJREK, J. Mayors as a variable in typologies of local governments: a case study of the Czech Republic. Local Government Studies, 47(2), 2021, s. 167-185. DOI: 10.1080/03003930.2019.1699069.
- HEINELT, H. – MAGINER, A. – CABRIA, M. – REYNAERTH, H. (eds.) Political leaders and Changing Local Democracy. The European Mayor. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2018. ISBN 978-3-319-67410-0.
- JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue, 10(2), 2004, s. 80–101.
- KOPŘIVA, R. – ČOPÍK, J. – ČMEJREK, J. Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí. Sociologia č. 5, 2017, s. 482-506.
- PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jan Čopík, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 12. 7. 2022

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 2. 11. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 14. 03. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce (případová studie města Litvínov)" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 3. 2023

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Janu Čopíkovi, Ph.D., z Katedry humanitních věd ČZU v Praze za odborné vedení a cenné rady při zpracování této práce, také za poskytnutí materiálů a jeho ochotu. Dále bych ráda poděkovala všem zastupitelům města Litvínov, kteří byli ochotni se mnou absolvovat rozhovory k této práci. Děkuji rodině za podporu a zejména pochopení při mém studiu. Za pochopení patří dík také mým nadřízeným.

Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce (případová studie města Litvínov)

Abstrakt

Diplomová práce je případovou studií sledující politické aspekty řízení a rozvoje města Litvínov. Teoretická část práce vymezuje základní pojmy a charakteristiky související s tématem diplomové práce. Konkrétně například samostatnou a přenesenou působnost obce, hospodaření obce, volby do obecního zastupitelstva, chování voliče nebo lokální rozvoj.

Praktická část charakterizuje město Litvínov, jeho hlavní socioekonomické ukazatele, soustřeďuje se na výsledky komunálních voleb, představuje významné projekty a organizace města a charakterizuje rozhodování ve městě. V praktické části byly pomocí rozhovorů analyzovány významné projekty v rámci rozvoje města, způsob rozhodování v zastupitelstvu, finanční zátěž a slabé stránky města.

Litvínov je město s největší vyloučenou lokalitou na území České republiky. Politické spektrum v rámci místního zastupitelstva prošlo v posledních třech volebních obdobích velkou proměnou a rozložení politických sil už zdaleka není vyrovnané. Rozhodování má v Litvínově v rukou koalice a všechny významné projekty vychází právě z návrhů jejích členů potažmo vedení města Litvínov.

Klíčová slova: Litvínov, samospráva, rozvoj obce, rozpočet obce, rozhodování, komunální volby

Political aspect of management and the development of the chosen municipality (case study of town Litvínov)

Abstract

The diploma thesis is a case study following the political aspects of the management and development of the city of Litvínov. The theoretical part of the work defines the basic terms and characteristics related to the topic of the thesis. Specifically, for example, independent and transferred authority of the municipality, management of the municipality, elections to the municipal council, voter behavior or local development.

The practical part characterizes the city of Litvínov, its main socio-economic indicators, focuses on the results of municipal elections, presents important projects and organizations of the city and characterizes decision-making in the city. In the practical part important projects in the framework of the development of the city, the way of decision-making in the council, the financial burden and the weaknesses of the city were analyzed with the help of interviews.

Litvínov is the city with the largest excluded locality in the territory of the Czech Republic. The political spectrum within the local council has undergone a major transformation in the last three electoral periods, and the distribution of political forces is far from even. The decision-making in Litvínov is in the hands of the coalition and all important projects are based on the proposals of its members and thus the management of the city of Litvínov.

Keywords: Litvínov, self-government, municipality development, municipal budget, deciding, communal election

Obsah

1 Úvod	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.1.1 Výzkumné otázky	13
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	15
3.1 Obec	15
3.1.1 Občané obce	16
3.1.2 Území obce.....	17
3.1.3 Samostatná působnost obce.....	17
3.1.4 Přenesená působnost obce.....	18
3.2 Hospodaření obce	19
3.2.1 Rozpočet obce	20
Příjmy rozpočtu obce.....	20
Výdaje rozpočtu obce.....	21
3.2.2 Rozpočtový proces	22
3.2.3 Specifika územních rozpočtů v České republice.....	23
3.3 Fiskální federalismus	26
3.3.1 Modely fiskálního federalismu.....	26
3.3.2 Kombinovaný model fiskálního federalismu	27
3.3.3 Model fiskálního federalismu v České republice	28
3.4 Volby do obecního zastupitelstva.....	30
3.4.1 Volební obvody	31
3.4.2 Volební okrsky	32
3.4.3 Forma kandidatury.....	32
3.4.4 Struktura hlasu.....	33
3.4.5 Uzavírací klauzule	34
3.4.6 Volební formule.....	34
3.4.7 Radniční koalice	34
3.5 Chování voliče.....	36
3.5.1 Volební účast.....	36
3.5.2 Generační aspekt politické participace	36
3.6 Lokální rozvoj	37
4 Vlastní práce	39
4.1 Město Litvínov	39
4.2 Demografický vývoj města Litvínov	40

4.3	Hospodaření obce	44
4.3.1	Participativní rozpočet města Litvínov	46
4.4	Výsledky voleb a složení členů vedení města v letech 2010 až 2022	48
4.4.1	Volební období počínající rokem 2010	48
4.4.2	Starosta, místostarostové a další členové rady města od roku 2010	49
4.4.3	Volební období počínající rokem 2014	50
4.4.4	Starosta, místostarostové a další členové rady města od roku 2014	51
4.4.5	Volební období počínající rokem 2018	52
4.4.6	Zastupitelé Litvínova od roku 2018	53
4.4.7	Starosta, místostarostové a další členové rady města od roku 2018	54
4.4.8	Volební období počínající rokem 2022	54
4.4.9	Zastupitelé Litvínova od roku 2022	56
4.4.10	Starosta, místostarostové a další členové rady města od roku 2022	56
4.4.11	Přechody mezi kandidátními listinami	57
4.4.12	Volební účast v letech 2010–2022	58
4.5	Samospráva města	59
4.5.1	Rada města	59
4.5.2	Zastupitelstvo města	60
4.6	Organizace města	60
4.6.1	Organizace založené městem	60
	Krušnohorská poliklinika, s.r.o.	60
	SPORTaS, s.r.o.	60
	Technické služby Litvínov, s.r.o.	61
4.6.2	Příspěvkové organizace	62
	Schola Humanitas	63
4.7	Sdružení, svazky a partnerství	64
4.8	Významné projekty pro rozvoj města	65
4.8.1	Kompletní rekonstrukce zámku Valdštejnů	65
4.8.2	Demolice bytových domů na sídlišti v Janově	65
4.8.3	Výstavba dopravního terminálu města Litvínov	66
4.8.4	Nový most přes ulici Mezibořská	67
4.9	Rozhodování v obci	67
5	Výsledky a diskuse	69
5.1	Hospodaření města Litvínov	69
5.2	Výsledky voleb a složení členů vedení města	69
5.3	Významné projekty pro rozvoj města Litvínov	70
5.4	Přechody mezi kandidátními listinami	71
5.5	Rozhodování ve městě	71

6 Závěr	72
7 Seznam použitých zdrojů.....	74
8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk.....	81
8.1 Seznam obrázků.....	81
8.2 Seznam tabulek.....	81
8.3 Seznam grafů.....	81
8.4 Seznam použitých zkratk.....	81
Přílohy	83

1 Úvod

Obce jakožto nižší územně samosprávné celky jsou důležitou součástí fungování veřejné správy v České republice. Podle Českého statistického úřadu existuje na území ČR k 1. 1. 2022 celkem 6258 obcí, včetně čtyř vojenských újezdů. Podle ČSÚ došlo v období od 31. 12. 2020 do 1. 1. 2022 k úbytku obyvatelstva ve 4527 obcích, tedy v 72 % obcí. Jednou z těchto obcí je město Litvínov, na které je zaměřena tato diplomová práce.

Diplomová práce je zaměřena na město Litvínov ležící v okrese Most v Ústeckém kraji. Práce je soustředěna na rozvoj města a politické aspekty tohoto rozvoje, na problematiku komunálních voleb ve městě, ale také na jeho hospodaření či organizace.

Město Litvínov je městem, které je známé díky svému extraligovému hokejovému týmu, ale také svou vyloučenou lokalitou Janov. I přes velkou plejádu městských akcí, množství sportovišť a sportovních klubů, kvalitní školy a školky, širokou nabídku kroužků, polohu v blízkosti Krušných hor a zároveň větších měst, počet obyvatel ve městě každoročně klesá.

V rámci teoretické části práce jsou vymezeny základní pojmy z oblasti obcí, hospodaření obcí, komunálních voleb, chování voličů a lokálního rozvoje. Praktická část práce se zaměřuje na analýzu obce. Jednotlivé kapitoly se věnují základním informacím o městě Litvínov, demografickému vývoji města, hospodaření města, výsledkům voleb a složení členů vedení města v letech 2010 až 2022, místní samosprávě, organizacím města, sdružením, svazkům a partnerstvím, významným projektům v rámci rozvoje města a rozhodování ve městě.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy a rozvoje města. Výzkum je zaměřen na město Litvínov ležící v Ústeckém kraji, na úpatí Krušných hor, v okrese Most. Litvínov byl pro tuto práci zvolen proto, že se jedná o obec, ve které došlo za posledních dvacet let k významnému poklesu obyvatelstva, součástí obce je vyloučená lokalita, se kterou je potřeba pracovat a také proto, že výsledky voleb několika posledních volebních období, zajistily výrazný vstup do zastupitelstva obce ne jedné straně. Autorka práce se zajímá o kulturní, politické, ale i další dění ve městě, neboť má k němu blízký vztah, protože v něm do nedávna žila.

Cílem práce bylo v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce
2. Identifikovat aktéry politického procesu ve městě (lokální politické subjekty, zájmové skupiny a podobně)
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy.

2.1.1 Výzkumné otázky

1. Kdo v obci rozhoduje o realizaci projektů a investic? V menších obcích jako jsou venkovské obce a malá města zhruba do 15–20 tisíc obyvatel má významnou roli starosta. Ve větších obcích je politický život poněkud pestřejší, a tak je do rozhodování zapojeno více aktérů (Kopřiva, Čopík, Čmejrek 2017: 498).

2. Jaké významné projekty ovlivnily rozvoj města? Některé části města se v posledních letech změnily k nepoznání. Za těmito změnami stojí několik významných projektů.

3. Co představuje nejslabší stránky města a jakým způsobem se pracuje na jejich minimalizaci či odstranění? Součástí města Litvínov je i největší vyloučená lokalita Janov, lze tedy předpokládat, že právě tato lokalita je slabou stránkou města.

2.2 Metodika

Práce je postavena jako případová studie města Litvínov. Při vypracování této diplomové práce je využit výzkumný přístup zohledňující odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování místních samospráv. Ke sběru dat byly využity dvě základní techniky, a to studium dokumentů a dotazování. Studovanými dokumenty byly zejména zápisy a audiozáznamy zastupitelstva města, dokumenty městského úřadu, materiály monitoru státní pokladny, Českého statistického úřadu včetně portálu volby.cz, kroniky, interní dokumenty a webové stránky města a dalších organizací.

Dále bylo provedeno šest polo-standardizovaných rozhovorů. Jednalo se o rozhovory se současnými zastupiteli města, z nichž jedna zastupitelka je rovněž členkou rady města a jedna zastupitelka je rovněž členkou rady a druhou místostarostkou města. Zastupitelé byli vybráni tak, aby polovina z nich byla členem koalice a druhá polovina nikoli.

Kompletní přepisy rozhovorů s jednotlivými zastupiteli města jsou uvedeny v příloze této diplomové práce – Rozhovory s vybranými členy zastupitelstva města.

3 Teoretická východiska

3.1 Obec

Obec je podle čl. 99 Ústavy České republiky základním územně samosprávným celkem, vyšší územní samosprávný celek pak představuje kraj. Podle čl. 100 Ústavy České republiky obec musí být vždy součástí vyššího územního samosprávného celku.

Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů a mají právo na samosprávu. (Ústavní zákon č. 1/1993 Sb.).

Podle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích je obec základním územním společenstvím občanů, které tvoří územní celek a je vymezeno hranicí území obce. Jedná se o veřejnoprávní korporaci s vlastním majetkem, vystupující v právních vztazích svým jménem a nesoucí odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Má-li obec minimálně 3000 obyvatel je městem, stanoví-li tak na návrh obce předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Obec je městysem, rovněž stanoví-li tak na návrh obce předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Obce, které byly před 17. květnem 1954 městem nebo městysem jsou městem či městysem, pokud o to požádají předsedu Poslanecké sněmovny. Předseda tak na žádost obce stanoví a určí od kterého dne se obec stává městem / městysem. V případě, že dojde ke sloučení dvou nebo více obcí z nichž je alespoň jedna městem je nová obec taktéž městem. Pokud se sloučí dvě nebo více obcí z nichž žádná není městem, ale alespoň jedna je městysem, nově vzniklá obec je městysem. (Zákon č. 128/2000 Sb.).

Označení obec, městys či město má pouze symbolický význam. V jejich pravomocích totiž není možné nalézt žádný rozdíl. Jsou města, která mají více pravomocí než jiná města, to ano. To ovšem nevyplývá z jejich označení za město, nýbrž z jejich zařazení mezi tzv. obce s rozšířenou působností a obce s pověřeným obecním úřadem. Fakticky se tedy liší pouze označením obecních orgánů tedy zastupitelstvo obce – městyse – města – statutárního města, rada obce – městyse – města – statutárního města, starosta obce – městyse – města, primátor, obecní úřad – úřad městyse – městský úřad – magistrát (Balík 2009: 20).

Obec nemá právní nárok na to se stát městem. Rozhodnutí, zda předseda Poslanecké sněmovny vyhověje žádosti obce závisí pouze na jeho vůli. Na základě rozhodnutí vlády žádost posuzuje Ministerstvo vnitra, které ověřuje zákonem stanovené kritérium splnění počtu obyvatel a splnění kritérií, která byla stanovena usnesením vlády č. 418 ze dne 2. května

2001 a připraví vládě návrh k vyjádření. Kromě zákonem stanoveného minimálního počtu obyvatel se tedy jedná o tato kritéria:

Soustředěná městská zástavba ve středu obce se zpevněným povrchem a chodníky, převažující vícepodlažní nadzemní zástavba, všechny ulice a veřejná prostranství obce musí být pojmenovány, celkovou zástavbu obce představují obytné domy se dvěma a více byty a dále budovami sloužícími všeobecně potřebným službám, ve větší části obce jsou využívány veřejné vodovody a kanalizace, místní komunikace, chodníky s bezprašným povrchem a veřejné osvětlení, síť veřejných a všeobecně prospěšných služeb znatelně přesahující potřeby místních obyvatel, které slouží i spádovému území, organizovaný svoz domovních odpadů, údržba zeleně a stavebních objektů, kulturní památky nevyjímaje, v obci jsou zřízeny základní škola, zdravotnické zařízení s alespoň třemi stálými lékařskými místy, lékárnou, společenským sálem, poštou, peněžními službami, tělocvičnou, sportovištěm a ubytovacím zařízením s minimálně 20 lůžky, obec vede obecní kroniku, vzdálenost žádající obce od dalšího města v dané oblasti. Pro předsedu Poslanecké sněmovny je ovšem závazné pouze zákonem stanovené kritérium o počtu obyvatel (Balík 2009: 21-22).

3.1.1 Občané obce

Občany obce jsou ty fyzické osoby, které jsou státními občany České republiky a zároveň jsou v obci hlášeny k trvalému pobytu. Dosažení plnoletosti znamená pro občany obce nabytí několika práv – právo volit a být volen do obecního zastupitelstva, hlasovat v místním referendu, vyjadřovat v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k projednávaným věcem na zasedání zastupitelstva, vyjadřovat s k rozpočtu obce a závěrečnému účtu obce, nahlížet do rozpočtu obce a do závěrečného účtu za uplynulý rok, nahlížet do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva, nahlížet do usnesení rady obce, výborů zastupitelstva obce a komisí rady obce a zároveň si z nich pořizovat výpisy. Právo požadovat projednání určitých záležitostí v oblasti samostatné působnosti, podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty. Tato práva mají rovněž fyzické osoby, které dosáhly věku 18 let, jsou v obci hlášeny k trvalému pobytu, avšak jsou cizími státními občany, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena. Všechna oprávnění kromě práva volit a být volen do zastupitelstva obce a hlasovat v místním referendu mají ty fyzické osoby, jež dosáhly plnoletosti a vlastní v obci nemovitost (Zákon č. 128/2000 Sb.).

3.1.2 Území obce

Každá obec má jedno či více katastrálních území. Každá část území naší republiky je součástí území nějaké obce, pokud není zvláštním zákonem stanoveno jinak. Spolu sousedící obce se mohou na základě vzájemné dohody sloučit. Území obce po takovém sloučení tvoří území těchto obcí. Název obce po sloučení dvou či více obcí záleží na dohodě slučovaných obcí. Pokud by se obce na svém názvu nedohodly, rozhoduje o něm Ministerstvo vnitra. Obec se taktéž může na základě dohody připojit k sousedící obci. Na základě rozhodnutí zastupitelstev dotčených obcí mohou obce uzavřít dohodu o sloučení obcí nebo připojení obce. Nová obec může vzniknout oddělením části obce či změnou nebo zrušením vojenského újezdu. Část obce, která se chce oddělit musí mít po oddělení minimálně 1000 občanů a musí mít katastrální území sousedící nejméně se dvěma obcemi, případně jednou obcí a cizím státem a musí tvořit souvislý územní celek. V případě, že má dojít k oddělení části obce musí k tomu vyslovit souhlas v místním referendu občané žijící v části obce, která se má oddělit. Ke sloučení obcí, připojení obce, městské části, městských obvodů nebo oddělení části obce lze provést pouze k počátku kalendářního roku. Každá obec České republiky má svůj název, pokud chce obec svůj název změnit musí k tomu na návrh obce udělit souhlas Ministerstvo vnitra. Své názvy mají taktéž části obcí. Názvy obcí, jejich části, ale také názvy ulic či veřejných prostranství se uvádějí vždy v Českém jazyce (Zákon č. 128/2000 Sb.).

3.1.3 Samostatná působnost obce

Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, nejsou-li zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy. Dále pak záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon (Zákon č. 128/2000 Sb.).

Obec v samostatné působnosti dbá na to, aby vytvářela podmínky pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jedná se zejména o uspokojení potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy, informací, výchovy, vzdělávání, kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. V rámci samostatné působnosti může obec zakládat a zřizovat právnické osoby, organizační složky obce a obecní policii.

Každá obec má povinnost pečovat o svůj majetek a chránit jej před zničením, poškozením, odcizením či zneužitím. Každá obec musí vést účetnictví. Stát za hospodaření obce ani její

závazky neručí, ale může tento závazek převzít smlouvou. Přezkoumání hospodaření obce provádí kraj na základě žádosti obce. Tuto žádost obec podá vždy za uplynulý kalendářní rok. Závěrečný účet obce a zprávu o výsledcích přezkoumání hospodaření obce projednává zastupitelstvo obce do poloviny následujícího kalendářního roku a v případě nedostatků přijímá opatření k jejich nápravě.

Při výkonu samostatné působnosti mohou obce vzájemně spolupracovat. Spolupráce probíhá na základě smlouvy, která se uzavírá ke splnění konkrétního úkolu nebo na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí či založením právnické osoby dvěma či více obcemi. Smlouvu ke splnění konkrétního úkolu obce uzavírají na dobu určitou nebo na dobu neurčitou. Smlouvu musejí schválit zastupitelstva obcí a musí mít písemnou formu, v opačném případě by smlouva byla neplatná.

Za účelem ochrany a prosazování společných zájmů mají obce právo být členy svazků obcí. Svazek obcí je právnickou osobou. Předmětem činnosti svazku obcí mohou být úkoly z mnoha oblastí např. školství, požární ochrany, ochrany životního prostředí, veřejného pořádku, správy osvětlení, sociální péče a mnoha dalších (Čmejrek, Čopík 2016: 65-66).

V rámci samostatné působnosti obce je zastupitelstvu obce vyhrazeno např. schvalování programu rozvoje obce, schvalování rozpočtu a závěrečného účtu obce, zřizování peněžních fondů, zřizování a rušení příspěvkových organizací a organizačních složek obce, rozhodování o založení nebo rušení právnických osob, vydávání obecně závazných vyhlášek obce, rozhodování o vyhlášení místního referenda, navrhování změn katastrálního území uvnitř obce, schvalování dohod o změnách hranic obce a slučování obcí atd. Radě obce je v rámci samostatné působnosti vyhrazeno např. zabezpečovat hospodaření obce dle schváleného rozpočtu, na návrh tajemníka obce jmenovat a odvolávat vedoucí odborů obecního úřadu, ukládat pokuty ve věcech samostatné působnosti obce, schvalovat organizační řád obecního úřadu atd. (Zákon č. 128/2000 Sb.).

3.1.4 Přenesená působnost obce

Přenesenou působnost mohou obce vykonávat v základním rozsahu (v tomto rozsahu vykonávají přenesenou působnost orgány všech obcí a jedná se o tzv. obce I. typu), v rozsahu pověřeného obecního úřadu (obce s pověřeným obecním úřadem, tzv. obce II. typu) a v rozsahu úřadu obce s rozšířenou působností (obce s rozšířenou působností, tzv. obce III. typu). Při výkonu přenesené působnosti se orgány obce řídí:

- a) Při vydávání nařízení obce zákony a jinými právními předpisy

- b) V ostatních případech též usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů, opatřeními příslušných orgánů veřejné správy přijatými při kontrole výkonu přenesené působnosti podle zákona o obcích.

Na plnění úkolů v přenesené působnosti obdrží obce příspěvek ze státního rozpočtu (Zákon 128/2000Sb.).

Jak je zmíněno výše z hlediska rozsahu přenesené působnosti zákon rozlišuje tři kategorie obcí. Jedná se o obce vykonávající přenesenou působnost v základním rozsahu, obce s přenesenou působností v rozsahu pověřeného obecního úřadu (POÚ) a obce s přenesenou působností v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností (ORP). Na základě veřejnoprávních smluv lze zajistit přenesenou působnost prostřednictvím orgánů jiné obce. Obce vykonávající přenesenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností mají možnost uzavřít veřejnoprávní smlouvu a na základě té budou orgány jedné obce vykonávat přenesenou působnost nebo její část pro orgány jiné obce, která je účastníkem této smlouvy. S uzavřením veřejnoprávní smlouvy musí souhlasit Ministerstvo vnitra (Čmejrek, Čopík 2016: 67).

Tabulka 3-1 Kategorie obcí k 31.12.2020

Kategorie obcí	Počet obcí
Obce se základní působností	6258
Obce s pověřeným obecním úřadem	388
Obce s rozšířenou působností	205

Zdroj dat: www.czso.cz

Podle Českého statistického úřadu bylo v ČR k 10. 1. 2022 1272 obcí s matričním úřadem a 696 obcí se stavebním úřadem.

3.2 Hospodaření obce

Obec musí se svým majetkem nakládat účelně a hospodárně. Majetek musí být využíván v souladu se zájmy a úkoly obce, vyplývající ze zákonem vymezené působnosti. Obec musí pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Každá obec vede účetnictví podle zákona o účetnictví. O přezkoumání svého hospodaření za uplynulý kalendářní rok žádá obec krajský úřad nebo zadá toto přezkoumání auditorovi. Pokud by tak obec neučinila, přezkoumání hospodaření obce i tak provede příslušný krajský úřad. Zadá-li obce

přezkoumání svého hospodaření auditorovi, hradí náklady na toto přezkoumání ze svého rozpočtu (Zákon č. 128/2000 Sb.).

3.2.1 Rozpočet obce

Rozpočet územního samosprávného celku nebo svazku obcí je finanční plán, kterým se řídí financování činnosti územního samosprávného celku a svazku obcí. Rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním a při zpracování rozpočtu se vychází ze střednědobého výhledu rozpočtu. Bývá pravidlem, že se rozpočet sestavuje jako vyrovnaný, může být ovšem schválen i jako přebytkový či schodkový. Jako přebytkový může být rozpočet schválen, pokud jsou některé příjmy daného roku určeny k využití v následujících letech nebo jsou určeny ke splacení jistiny dluhů z předchozích let. Jako schodkový může být rozpočet schválen pouze v případě, že bude možné schodek uhradit finančními prostředky z předchozích let nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí či příjmem z prodeje komunálních dluhopisů (Zákon č. 250/2000 Sb.).

Na úrovni obcí či krajů jsou sestavovány tzv. územní rozpočty. Tyto rozpočty jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy. Rozpočet představuje nástroj zabezpečení a financování obecní politiky. V tomto nástroji nalezneme plánované příjmy i výdaje obce. V rozpočtovém období často dochází k časovému nesouladu mezi vývojem příjmů a výdajů rozpočtu. K tomuto nesouladu dochází proto, že se v rozpočtovém období z přijatých příjmů plynuje hradí výdaje. Právě proto je rozpočet bilancí příjmů a výdajů, bilancuje příjmy a výdaje za dané rozpočtové období, které je shodné s rozpočtovým obdobím soustavy veřejných rozpočtů v zemi. U nás toto období kopíruje kalendářní rok. Rozpočet rovněž představuje finanční plán, jehož úkolem je zajištění platební schopnosti splácet finanční závazky obce ve sjednaných lhůtách. Finanční plán tedy počítá pouze s příjmy, které lze reálně očekávat, s existujícími rezervami a případně půjčkami, které lze získat a zároveň splatit (Provazníková, 2015: 57).

Příjmy rozpočtu obce

Mezi příjmy rozpočtu obce patří zejména:

Příjmy z vlastního majetku a majetkových práv, příjmy z výsledku vlastní činnosti, příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou příjmem obce, která organizaci zřídila nebo založila, příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je obec pověřena, příjmy z místních poplatků podle zvláštního zákona, výnosy daní nebo

podíly na nich podle zvláštního zákona, dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů, dotace z rozpočtu kraje, prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, jestliže jsou podle zvláštních zákonů příjmem obce, přijaté peněžité dary a příspěvky, jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce (Zákon č. 250/2000 Sb.).

Výdaje rozpočtu obce

Mezi výdaje rozpočtu obce patří zejména:

Závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony, výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj, výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem, závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila, závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost, úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů, výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich, výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec, jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely (Zákon č. 250/2000 Sb.).

Je obvyklé, že se rozpočet sestavuje ve dvojím režimu – běžný a kapitálový. Tímto způsobem se oddělí běžné hospodaření od investičního. Běžný rozpočet představuje bilanci běžných příjmů a výdajů, které se vztahují k danému rozpočtovému roku, přičemž se většina těchto příjmů a výdajů rok co rok opakuje. V kapitálovém rozpočtu naopak figurují příjmy a výdaje, které jsou jednorázové a běžně se neopakují. Do kapitálového rozpočtu patří příjmy a výdaje týkající se dlouhodobých investic a investičních potřeb obce (Provazníková, 2015: 67-68).

Tabulka 3-2 Schéma běžného a kapitálového rozpočtu

Běžný rozpočet	
Příjmy	Výdaje
daňové: - svěřené daně - sdílené daně - (místní a regionální daně) - správní poplatky	-všeobecné veřejné služby (veřejná správa apod.) -veřejný pořádek -vzdělání -péče o zdraví (veřejné zdravotnictví atd.) -bydlení -komunální služby -na podnikání -ostatní běžné výdaje -placené úroky -běžné dotace jiným rozpočtům
nedaňové: - uživatelské poplatky za služby - příjmy z pronájmu majetku - příjmy od vlastních neziskových organizací - zisk z podnikání - ostatní	
přijaté transfery: - běžné dotace ze státního rozpočtu - běžné dotace ze státních fondů - od územních rozpočtů - ostatní běžné příjmy (nahodilé, přijaté dary apod.)	
(Saldo – přebytek)	(Saldo – schodek)
Kapitálový rozpočet	
Příjmy	Výdaje
- z prodeje majetku - kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy - příjmy z půjček apod. - příjmy z emise vlastních obligací - přebytek běžného rozpočtu - dary na investice apod.	-na investice - kapitálové dotace jiným rozpočtům - na nákup obligací, akcií - poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky - splátky dříve přijatých půjček - krytí deficitu běžného rozpočtu

Zdroj: Provazníková 2015: 67-68

3.2.2 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces zahrnuje široký souhrn činností nezbytných k řízení hospodaření v daném období. Obec se při přípravě, projednávání a schvalování rozpočtu řídí zákonem č. 250/2000Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ten však neupravuje všechny detaily procesu, některých zásad a fází se však musejí držet všechny obce.

Rozpočet se sestavuje na jeden kalendářní rok. Fáze rozpočtového procesu se dělí do několika etap:

Analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období, sestavení návrhu rozpočtu, projednávání a schválení, kontrola plnění rozpočtu, přehled o skutečném plnění rozpočtu, tedy závěrečný účet, následná kontrola, aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu.

Sestavení návrhu a podklady pro tvorbu rozpočtu většinou provádí finanční výbor, tento návrh se projednává dle místních podmínek ve finančním výboru a radě obce. Ke schvalování rozpočtu dochází na zasedání zastupitelstva. Kontrolu plnění rozpočtu provádějí finanční výbor, finanční odbor, zastupitelstvo a rada obce. Přehled o skutečném plnění a sestavení závěrečného účtu mají na starost finanční odbor a rada obce a schvaluje je zastupitelstvo obce. Následuje kontrola hospodaření za uplynulý kalendářní rok, kterou na žádost obce provádí krajský úřad, případně auditor. Zpráva o přezkoumání hospodaření obce je nezbytnou součástí projednání závěrečného účtu (Provazníková 2015: 70-72).

3.2.3 Specifika územních rozpočtů v České republice

V rámci samostatné i přenesené působnosti musí obce i kraje plnit mnoho úkolů. K plnění těchto úkolů je zapotřebí využívat finanční prostředky místních samospráv. Finanční prostředky místních samospráv spadají do územních rozpočtů a případně do mimorozpočtových peněžních fondů. Územní rozpočet představuje decentralizovaný peněžní fond, účetní bilanci, finanční plán, nástroj veřejné politiky a nástroj řízení místní samosprávy. Územní rozpočty hrají důležitou roli v soustavě veřejných rozpočtů ČR. Do územních rozpočtů, tj. rozpočtů obcí OkÚ plynulo v 90. letech minulého století zhruba 20 % příjmů soustavy veřejných rozpočtů ČR (Peková 2004: 217–218).

Tabulka 3-3 Příjmy a výdaje veřejných rozpočtů v ČR v 90. letech v mld. Kč

Rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
příjmy SR¹	358,0	390,5	440,0	482,82	508,95	537,41	567,28	586,21
příjmy ÚR²	64,1	81,7	95,8	102,24	112,76	125,36	154,9	145,50
příjmy VR	422,1	472,2	535,8	585,06	621,71	662,77	722,18	731,71
výdaje SR	329,9	350,8	399,5	484,38	524,67	566,74	596,91	632,27
výdaje ÚR	90,2	112,1	132,3	144,43	151,84	160,35	176,35	192,73
výdaje VR	420,1	462,9	531,8	596,6	640,44	689,79	773,26	825,0
dotace OkÚ³ a obcím	27,0	29,3	33,3	32,75	34,31	36,44	39,94	44,77
Saldo	+2,0	+9,3	+7,2	-11,0	-20,49	-27,88	-11,14	-48,52
v tom: SR	+1,1	+10,4	-3,2	-1,56	-15,72	-29,33	-29,63	-46,06
ÚR	+0,9	-1,1	+4,0	-9,44	-4,77	-1,45	+18,49	-2,46

Zdroj: Peková 2004: 218

¹ V příjmech SR zahrnuty i povinné příspěvky na sociální zabezpečení.

² Příjmy bez transferů do územních rozpočtů.

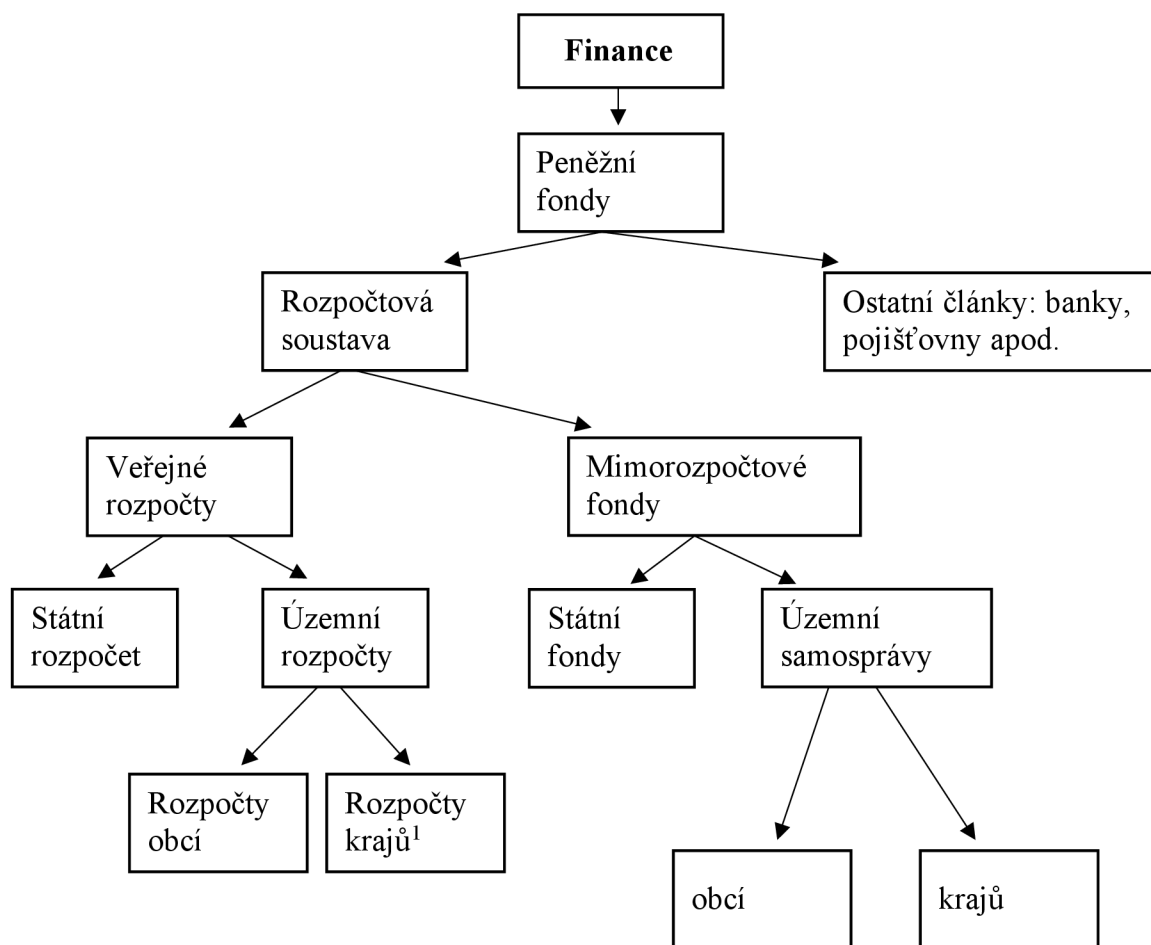
³ V letech 2000-2002 byly rozpočty okresních úřadů kapitolou státního rozpočtu, tzn. do skončení působení OkÚ ve veřejné správě (Peková 2004: 218).

Mezi rozpočty územní samosprávy patří

- rozpočty měst a obcí,
- rozpočty krajů,
- rozpočty dobrovolných svazků obcí.

Mimo územní rozpočet se uskutečňují peněžní operace týkající se cizích prostředků, sdružených prostředků, účetně i příjmů a výdajů, které souvisí s podnikáním územní samosprávy a promítnou se do rozpočtu až na konci rozpočtového roku a jsou součástí závěrečného účtu samosprávného území (Peková 2004: 219).

Obrázek 3-1 Postavení územních rozpočtů v rozpočtové soustavě v ČR

Zdroj: Peková 2004: 220

¹ Rozpočty krajů, včetně rozpočtu Prahy (Peková 2004: 220).

Rozpočet obce a kraje obsahuje příjmy a výdaje, které mají vztah k činnosti samosprávy i státní správy, finanční vztahy k municipálnímu či regionálnímu veřejnému sektoru, finanční vztahy k podnikatelským subjektům a to na straně příjmů i výdajů, finanční vztahy ke státnímu rozpočtu a státním fondům, finanční vztahy mezi rozpočtem obce a rozpočtem kraje, finanční vztahy k ostatním obcím, finanční vztahy nenávratného charakteru, finanční vztahy k ostatním institucím jako jsou např. banky (Peková 2004: 220).

Třídění všech peněžních operací rozpočtů a fondů upravuje rozpočtová skladba. Ta upravuje podrobné členění příjmů a výdajů, je závazná a platná pro celou soustavu veřejných rozpočtů. Podle závazné rozpočtové skladby je při třídění příjmů a výdajů nutno respektovat následující zásady.

Zásadu jednotnosti a závaznosti, zásadu stability třídění rozpočtů, potřebu agregace, sumarizace s využitím principu konsolidace, zásadu srozumitelnosti na základě jasně definovaných hledisek, zásadu kompatibility.

Zásada jednotnosti a závaznosti zaručuje jednoznačně identifikovatelné místo každého údaje. Zásada stability třídění rozpočtů slouží pro potřeby makroekonomických analýz, časovou srovnatelnost obsahu a analýzu plnění rozpočtů a mimorozpočtových fondů. Potřeba agregace a sumarizace s využitím principu konsolidace je nutná proto, aby nedošlo k několikerému načtení některých operací. Dodržování mezinárodních účetních a statistických standardů z důvodu zajištění transparentnosti na mezinárodní úrovni zajišťuje zásada kompatibility (Peková 2004: 225, 226).

3.3 Fiskální federalismus

Teorie fiskálního federalismu se zabývá hledáním optimálního využití jednotlivých funkcí veřejných financí na jednotlivých vládních úrovních, a to včetně úrovní územní samosprávy (Peková 2004: 162).

Podstatou fiskálního federalismu je zkoumání finančních vztahů mezi ústřední vládou a nižšími správními úrovněmi ve veřejném sektoru. Fiskální federalismus se věnuje problematice optimálního přiřazení příjmů, ale také rozdělení odpovědnosti za zabezpečování a financování veřejných statků, a to na různých úrovních fiskálního systému. Teorie fiskálního federalismu vychází ze skutečnosti výskytu nejméně dvou různých úrovní veřejné správy, ústřední a místní. Je založena na vertikální a horizontální struktuře veřejného sektoru a zabývá se zejména jejich finančními vazbami (Provazníková 2015: 37-38).

3.3.1 Modely fiskálního federalismu

Teorie fiskálního federalismu vymezuje vertikální a horizontální (kooperativní) model fiskálního federalismu.

Vertikální model může mít několik podob: centralizovaný model fiskálního federalismu, decentralizovaný model fiskálního federalismu a kombinovaný model fiskálního federalismu.

Nejčastěji bývá využit kombinovaný model fiskálního federalismu, ve kterém převažují centralizační prvky.

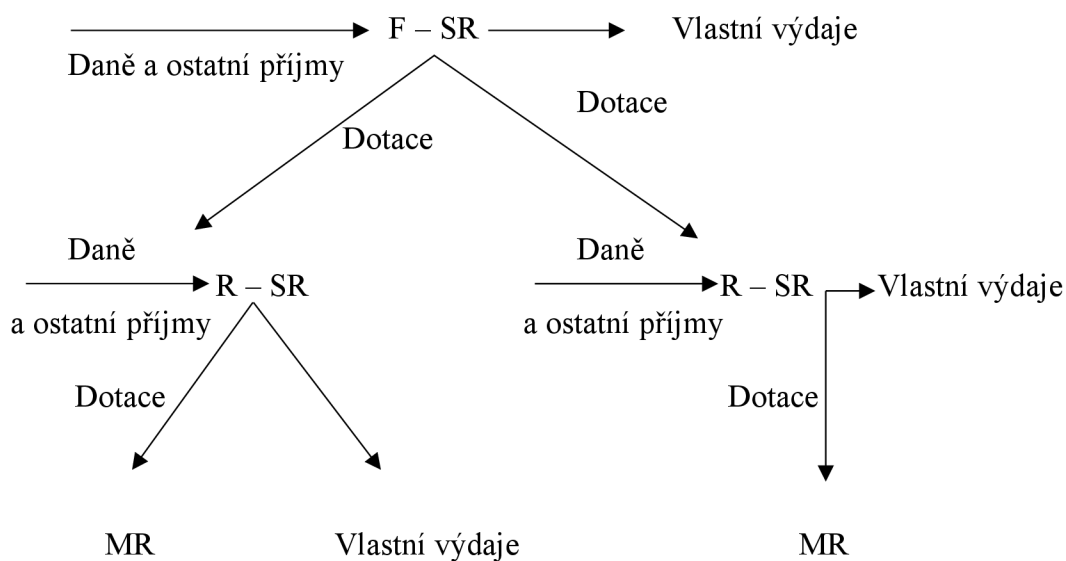
Horizontální model fiskálního federalismu funguje na principu solidarity. Vznikají v něm finanční vztahy mezi rozpočty jednotlivých vládních úrovní v horizontální linii. V tomto systému bohatší země / kraje / obce atd. poskytují dotace chudším zemím / krajům / obcím atd. (Peková 2004: 168).

3.3.2 Kombinovaný model fiskálního federalismu

V tomto modelu fiskálního federalismu mohou převládat centralizační či decentralizační prvky. V případě, že převažují centralizační prvky, znamená to, že většina příjmů jde do ústředního rozpočtu a z tohoto rozpočtu jsou následně poskytovány dotace dalším rozpočtům. Pokud převládají decentralizační prvky znamená to, že postavení územní samosprávy posiluje, tudíž je rozpočtům územní samosprávy přidělena větší část příjmů a relativní soběstačnost územních rozpočtů tak roste (Peková 2004: 173).

V kombinovaném modelu fiskálního federalismu má své příjmy vyčleněny každá vládní úroveň. Obecně platí, že nižší vládní úrovně jsou vyčleněny nižší příjmy v podobě některých svěřených a sdílených daní. Vlastní příjmy v podobě daňových a nedaňových příjmů těchto rozpočtů doplňují dotace z vyšších rozpočtů. Stát má tak možnost pomocí přerozdělovacích procesů formou dotací zmírnit nerovný daňový výnos v jednotlivých obcích, krajích apod. a tím zajistit zabezpečení základních veřejných statků na celém svém území ve srovnatelné kvalitě (Peková 2004: 173).

Obrázek 3-2 Kombinovaný model fiskálního federalismu na příkladu federace

*F – SR = federální SR

*MR = místní rozpočty

*R – SR = republikový SR

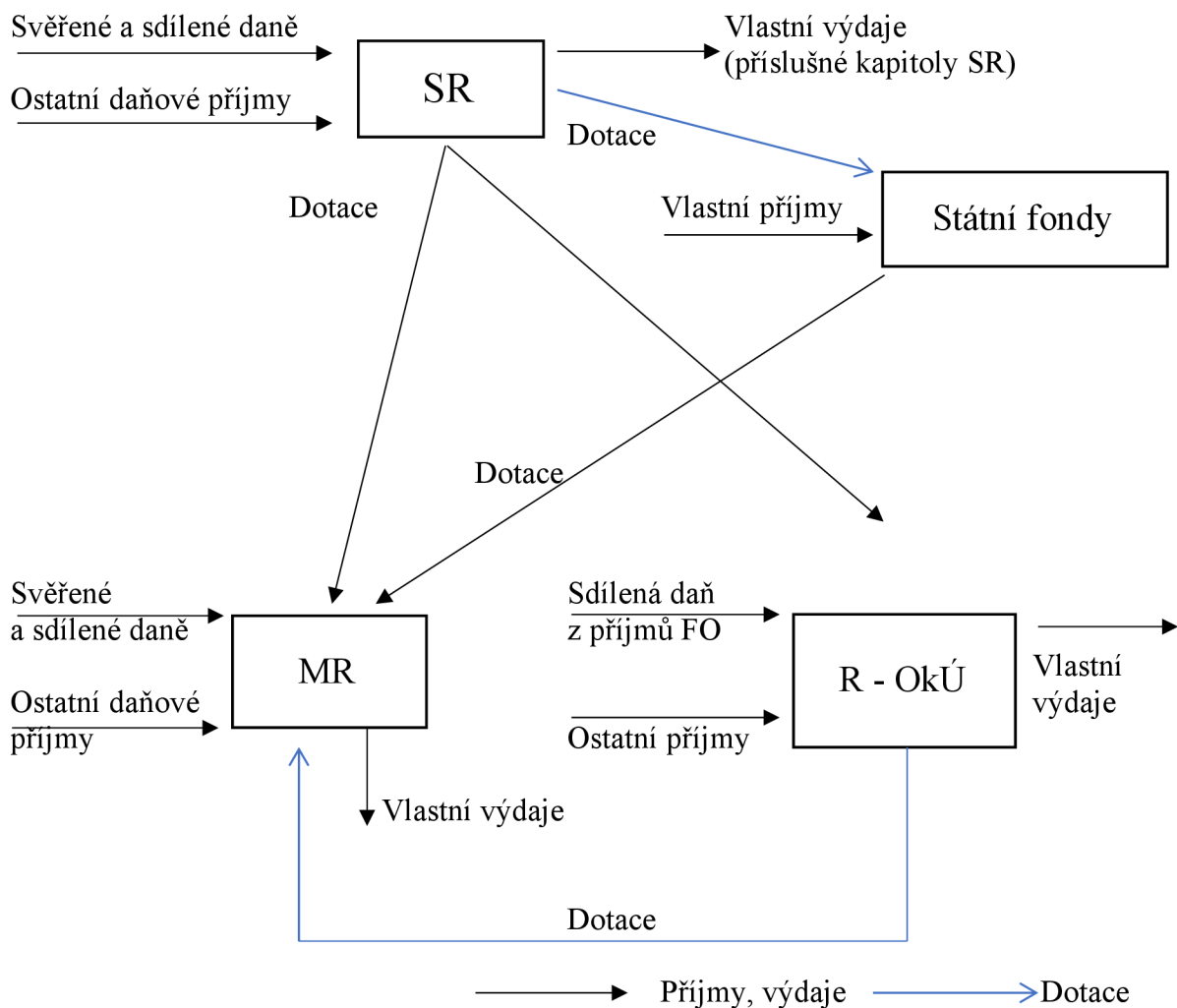
Zdroj: Peková 2004: 173

3.3.3 Model fiskálního federalismu v České republice

V České republice se využívá kombinovaný model fiskálního federalismu s decentralizačními prvky. Otázky daní upravují v ČR zákon o rozpočtovém určení daní, zákon o rozpočtových pravidlech a zákon o státním rozpočtu (Peková 2004: 175).

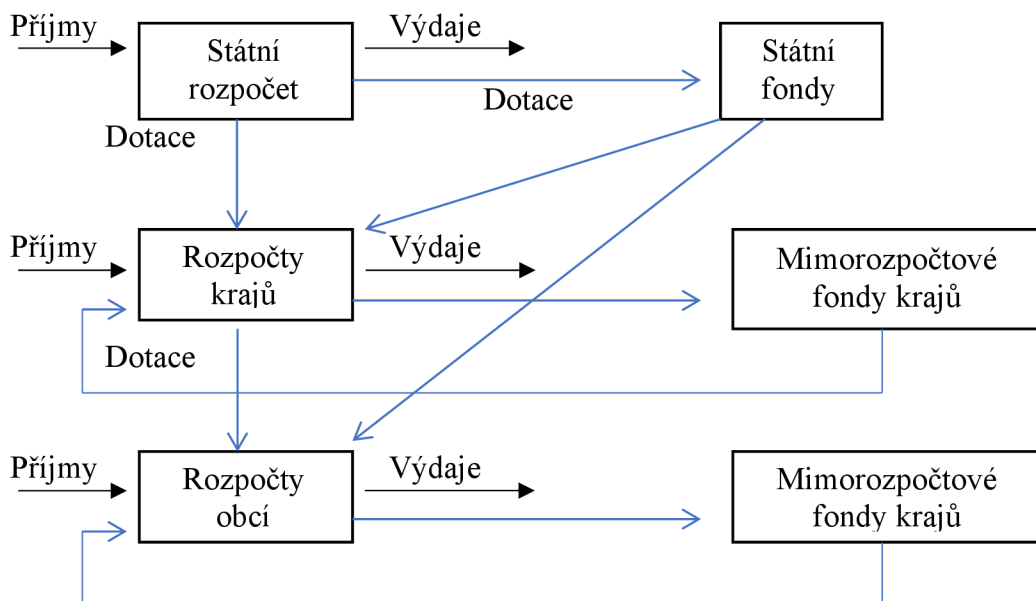
Obce ani kraje v ČR nejsou finančně zcela soběstačné. Daňové příjmy obcím ani krajům nestačí na pokrytí všech jejich výdajů, obcím i krajům jsou tedy přerozdělovány finanční prostředky ze státního rozpočtu a státních fondů formou dotací. Obce navíc mohou získávat i dotace z rozpočtu kraje (Provazníková 2015: 41).

Obrázek 3-3 Kombinovaný model fiskálního federalismu v České republice do konce roku 2000

Zdroj: Peková 2004: 175

Obrázek 3-4 Kombinovaný model fiskálního federalismu v České republice od roku 2001

3.4 Volby do obecního zastupitelstva

Volby do obecních zastupitelstev se konají na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním, podle zásad poměrného zastoupení. Funkční období zastupitelstev obcí trvá čtyři roky. Volby do obecních zastupitelstev vyhlašuje prezident republiky, nestanoví-li zákon jinak. Volby jsou vyhlášeny nejpozději 90 dnů před jejich konáním a jejich vyhlášení se uveřejňuje ve Sbírce zákonů. Volby se konají ve dvou dnech, a to v pátek a sobotu, přičemž v pátek se volební místnosti voličům otevírají ve 14 hodin a zavírají se ve 22 hodin, v sobotu jsou pak volební místnosti otevřeny od 8 do 14 hodin. V případě dodatečných či opakovaných voleb se volí v jednom dni a to od 7 do 22 hodin (Zákon č. 491/2001 Sb.).

Aktivní volební právo, tedy právo volit ve volbách do obecního zastupitelstva má každý občan, který dosáhl plnoletosti, je-li občanem České republiky a je v obci přihlášen k trvalému pobytu. V případě cizích státních příslušníků mají toto právo ti občané, kteří jsou ke dni voleb (v případě dvoudenních voleb ke druhému dni) držiteli potvrzení o přechodném pobytu na území nebo povolení k trvalému pobytu a jsou přihlášení k pobytu v dané obci a jimž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je Česká republika vázána, a splnili podmínku plnoletosti. Překážkami volebního práva jsou v obou případech zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody, omezení

svéprávnosti k výkonu volebního práva, zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu nebo výkon služby vojáka z povolání v zahraničí nebo výkon služby vojáka v záloze v zahraničí. (Zákon č. 491/2001 Sb.).

Pasivní volební právo, tedy právo být volen má každý volič, u kterého není překážka ve výkonu volebního práva (Zákon č. 491/2001 Sb.).

Pravidelně pořádané svobodné volby patří k základním pilířům zastupitelské demokracie. Občané mají díky volbám možnost výběru mezi jednotlivými politickými stranami a kandidáty. Za hlavní úkol voleb se považuje zjištění aktuálního rozložení politických sil v konkrétním politickém prostoru a zajištění odpovídající reprezentace. Díky pravidelnosti voleb mají občané kontrolovat a případně vyměnit zastupitelské i exekutivní orgány. Volby tedy mají kontrolní funkci. Legitimizační funkce voleb je dána aktem voleb, jímž získává legitimitu zvolený orgán a orgány odvozující svou podobu a legitimitu od zastupitelského orgánu. Vzhledem k tomu, že se ve volbách střetávají politické síly, které reprezentují různé zájmy a cíle, plní volby i funkci integrační, protože díky volbám dochází k integraci těchto politických sil.

Volby do obecního zastupitelstva jsou všeobecné, volit i kandidovat mohou občané, kterým bylo 18 let. Dále jsou volby do zastupitelstva rovné, to je dáno tím, že všichni voliči jsou si rovni vahou i počtem hlasů, kterými disponují. Přímost voleb do zastupitelstev je dána tím, že voliči dávají svůj hlas přímo vybraným kandidátům či stranám. Volby v České republice jsou svobodné, nikdo nemůže být nucen k účasti ve volbách či k hlasování pro konkrétní kandidáty nebo strany. Volby musí probíhat tajně, tedy nikdo nesmí zjistit, jak jednotliví voliči volili. Zároveň musí mít volič možnost reálného výběru mezi více kandidáty a volebními stranami, což může způsobit problém v nejmenších obcích České republiky, kde stěží sestaví kandidátní listinu (Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010: 51-52).

3.4.1 Volební obvody

Obec tvoří jeden volební obvod. Zastupitelstvo obce má možnost vytvořit nejpozději 85 dní před konáním voleb vytvořit více volebních obvodů, přičemž obvody rozdělí tak, aby se: V obcích s počtem obyvatel do 10 000 v každém volebním obvodu volilo nejméně 5 zastupitelů, v obcích s počtem obyvatel od 10 001 do 50 000 v každém volebním obvodu volilo nejméně 7 zastupitelů, v obcích s počtem obyvatel nad 50 000 v každém volebním obvodu volilo nejméně 9 zastupitelů.

Příčemž seznam takto vytvořených volebních obvodů včetně popisu a počtů členů zastupitelstva, kteří mají být v jednotlivých obvodech voleni zveřejní starosta do 2 dnů po vytvoření volebních obvodů na úřední desce (Zákon č. 491/2001 Sb.).

3.4.2 Volební okrsky

Pro odevzdání hlasovacích lístků a sčítání hlasů se v každé obci vytvářejí stálé volební okrsky, které lze měnit pouze v zákoně uvedených případech. Volební okrsky a volební místnosti pro konkrétní okrsky stanoví starosta. Volební okrsek čítá zhruba 1000 voličů, ale mohou být vytvořeny i okrsky pro menší počet voličů pro vzdálené části obce. S volebními okrsky nelze manipulovat od vyhlášení voleb do vyhlášení celkových výsledků voleb Státní volební komisí (Zákon č. 491/2001 Sb.).

3.4.3 Forma kandidatury

Pro komunální volby jsou využívány otevřené kandidátní listiny, volič má tedy k dispozici 3 způsoby hlasování. Hlasovat může pro celou kandidátní listinu, jednotlivé kandidáty nebo pro kandidáty z různých kandidátních listin. To má za důsledek omezení vlivu lídrů stran, podporu vnitrostranické konkurence, ale také posílení transparentnosti voleb.

Počet volených členů do zastupitelstva představuje maximální počet kandidátů na kandidátní listině konkrétní volební strany. V případě vytvoření obvodů pro volby do zastupitelstva odpovídá opět maximální počet kandidátů na kandidátní listině počtu volených zástupců v daném obvodu. Toto pravidlo neplatí v nejmenších obcích, kde je voleno 7 a méně členů zastupitelstva, v těchto případech může být na kandidátních listinách více kandidátů, maximálně však o jednu třetinu.

Při volbách do obecního zastupitelstva jsou kandidáti všech volebních stran uvedeni na jednom hlasovacím lístku, pořadí, v jakém jsou kandidáti uvedeni určuje strana, pořadí volebních stran je stanoveno losem registračního úřadu (Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010: 60-61).

V případě kandidatury registrovaných politických stran, hnutí nebo jejich koalice nemusí tyto kandidující subjekty pro svou kandidaturu splňovat žádnou další podmínku. Každá politická strana může být členem pouze jedné volební strany pro jednu obec a každý kandidát může být uveden pouze na jedné kandidátní listině. Pokud kandidují jednotliví nezávislí kandidáti musí pro svoji kandidaturu získat dostatečný počet podpisů od

oprávněných voličů, stejně je tomu i v případě kandidatury sdružení nezávislých kandidátů (Balík 2009: 90-91).

Tabulka 3-4 Potřebné počty podpisů voličů zapsaných v seznamech pro nezávislé kandidáty a pro sdružení nezávislých kandidátů

Obec, městská část, městský obvod, popřípadě volební obvod	Potřebné počty podpisů voličů zapsaných v seznamech	
	pro nezávislé kandidáty	pro sdružení nezávislých kandidátů
	z počtu obyvatel obce, městské části, městského obvodu, popřípadě volebního obvodu	
do 500 obyvatel	5 %	7 %
nad 500 do 3000 obyvatel	4 %, nejméně 25	7 %
nad 3000 do 10 000 obyvatel	3 %, nejméně 120	7 %
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	2 %, nejméně 600	7 %
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	1 %, nejméně 1000	7 %
nad 150 000 obyvatel	0,5 %, nejméně 1500	7 %

Zdroj: Zákon č. 491/2001 Sb.

3.4.4 Struktura hlasu

Ve volbách do obecního zastupitelstva má každý volič k dispozici vícenásobný hlas, tedy má možnost volit tolik kandidátů, kolik se v obci volí členů zastupitelstva. Výhodou otevřené kandidátní listiny je to, že volič může hlasovat napříč všemi volebními stranami. Jak je zmíněno výše, volič má 3 možnosti, jak volit. Buď hlasuje pro celou stranu a to tak, že ji označí křížkem v záhlaví sloupce této kandidátní strany. Pokud tak učiní a rozhodne se, že už nebude vybírat jednotlivé kandidáty z dalších stran, dává straně tolik hlasů, kolik má strana kandidátů. Další možností voliče je označit křížkem konkrétní kandidáty z různých kandidujících stran, musí si však hlídat počet křížků, aby nepřevýšil počet volených zastupitelů. Třetí možností voliče je označit celou kandidátní listinu a zároveň označit jednoho nebo několik dalších kandidátů ostatních volebních stran. V tomto případě volič připisuje své hlasy konkrétním kandidátům, které označil a zároveň kandidátům ze strany, kterou označil, ovšem v případě strany už hlasuje pouze pro takový počet, jež činí rozdíl mezi počtem volených zastupitelů a počtem označených kandidátů z ostatních stran. V praxi to vypadá tak, že zbývající hlasy se přičtou kandidátům ze strany podle pořadí, v jakém jsou uvedeni v kandidátní listině.

Své hlasy musí volič odevzdat osobně (Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010: 62).

3.4.5 Uzavírací klauzule

Pro získání mandátu v komunálních volbách musí jednotlivé kandidující strany překonat zákonem stanovenou hranici minimálního podílu získaných hlasů. V České republice se volební klauzule používá od roku 2001, její výše činí 5 % z celkového počtu hlasů ve volbách (vyděleného voleným počtem členů zastupitelstva a vynásobeného počtem kandidátů strany). V případě, že by nastala situace, kdy volební klauzuli nepřekonají alespoň 2 kandidátní listiny, snižuje se hranice vždy o 1 % a to až do splnění této podmínky. V případě jediné kandidátní listiny se ke klauzuli nepřihlíží (Balík 2009: 98-99).

3.4.6 Volební formule

K rozdělení mandátů, mezi strany, které překonaly volební klauzuli se v České republice používá d'Hondtova volební formule. Celkový počet hlasů, které strana získala se postupně dělí čísly 1, 2, 3 až dokud počet dělicích operací neodpovídá počtu volených kandidátů na kandidátní listině. Tyto výpočty provádí Český statistický úřad, který dále tyto podíly seřadí podle velikosti, a to až do počtu přidělovaných mandátů. Strana získá tolik mandátů, kolik podílů obsadila v této početní řadě. V případě shody rozhoduje los.

Přiřazování mandátů konkrétním kandidátům probíhá tak, že Český statistický úřad vydělí celkový počet získaných hlasů volební strany počtem kandidátů této strany, pokud má některý z kandidátů minimálně o 10 % více hlasů, než je tento průměr, putuje v kandidátní listině na první místo, pokud je takovýchto kandidátů více, o pořadí rozhoduje počet získaných hlasů. Pokud by měly 2 nebo více kandidátů stejný počet hlasů, rozhodne původní pořadí kandidátů na kandidátní listině (Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010: 63-64).

3.4.7 Radniční koalice

Získání mandátu ve volbách do obecního zastupitelstva nestačí. Pokud strana nezíská nadpoloviční většinu mandátů, a to se stává jen výjimečně, musí pro získání této nadpoloviční většiny uzavřít koalici s další stranou. Nadpoloviční většina mandátů bývá nutná k vládnutí v obci. Koalice se stává spojenectvím nejméně dvou stran. Koalice v ČR vznikají i v malých obcích, ať už ve formální či ne zcela formální podobě. Ustavující zastupitelstvo musí proběhnout maximálně 15 dnů od uplynutí lhůty pro podání návrhu soudu na neplatnost voleb nebo neplatnost hlasování, do té doby musí mít strany otázku koalic vyřešenou (Balík 2009: 165).

Jüptner ve své studii rozděluje obce v rámci zkoumání komunální politiky, jednotlivých systémů a forem jejich koalic na čtyři typy. Jedná se o nejmenší obce (NO), obce menší střední velikosti (MSO), obce větší střední velikosti (VSO) a největší obce (NM), přičemž počet obyvatel je v nejmenších obcích do 1700 osob, v menších středních obcích 1701–9000 osob, ve větších středních obcích je to 9001–45000 osob a v největších obcích více než 45000 osob. Počty obyvatel v jednotlivých obcích jsou přibližné (Jüptner 2004: 82-95).

Město Litvínov spadá do kategorie obcí větší střední velikosti. Podle Jüptnera se v takovýchto obcích předvolební koalice vyskytují výjimečně. Stěžejní je podle něj tvorba koalic po volbách, protože na základě takovéto koalice je zvolen starosta, místostarostové a členové rady. V takovýchto obcích se nejčastěji vyskytují velké koalice, které zajišťují většinu v zastupitelstvu (Jüptner 2004: 93-95).

Role starostů, kteří jsou zároveň členy zastupitelstev obcí a rad obcí není oproti ostatním nijak formálně posílena. V rámci rozhodování v zastupitelstvu mají starostové stejné pravomoci jako jeho ostatní členové. Rozhodování zastupitelstev o investicích však předchází proces, jehož počátek je možné najít v prvotním podnětu, kde mohou starostové sehrát důležitou roli (Čopík, Kopřiva, Čmejrek 2021: 171-172).

Role starosty má významnou sílu zejména v menších obcích, jedná se o venkovské a obce a malá města zhruba do 15-20 tisíc obyvatel. Ve větších obcích je politický život poněkud pestřejší, a tak je do rozhodování zapojeno více aktérů (Kopřiva, Čopík, Čmejrek 2017: 498).

3.5 Chování voliče

Kromě toho, že se ve volbách zvolí politické reprezentace, dokáží také odhalit politickou kulturu daného systému, charakter politické obce, soudržnost politické obce, ale i míru zapojení občanů do politického systému (Balík 2009: 165).

3.5.1 Volební účast

Volební účast je základním ukazatelem politické participace občanů (Čmejrek 2008: 70).

Obecně platí, že volební účast je proměnlivá v čase, prostoru i typu voleb. Volební účast ovlivňuje mnoho faktorů. Mezi tyto faktory patří např. administrativní povinnosti voličů nutné k získání možnosti volit, typ volebního systému, tedy zda se jedná o většinový či poměrný volební systém, četnost voleb geografické podmínky, sociálně demografické faktory apod.

Volby lze rozdělit na volby prvního a druhého řádu, přičemž do voleb prvního řádu se řadí prezidentské volby a volby do Poslanecké sněmovny. Do voleb druhého řádu patří senátní volby, volby do zastupitelstev obcí a krajů či volby do nadnárodních zastupitelských útvarů. Volební účast bývá vyšší ve volbách prvního řádu (Balík 2009: 165–66).

Na základě výše volební účasti lze určit, jakou váhu občané konkrétním volbám přiřkládají. Pokud je tedy volební účast nízká, znamená to, že volby nebyly pro občany tolik důležité (Čmejrek 2008: 70).

3.5.2 Generační aspekt politické participace

Nejmladší a nejstarší kandidáti na kandidátních listinách jsou v našem volebním systému často znevýhodněni. Často se stává, že volební strany, které chtějí maximalizovat své šance na úspěch ve volbách, a tudíž chtějí mít plně obsazenou kandidátní listinu, sahají v případě nenaplnění kandidátní listiny po tzv. kandidátech do počtu. Tito kandidáti jsou umístěni na poslední místa kandidátek a velmi často to bývají právě lidé z krajních věkových kategorií. Systém však znevýhodňuje nejmladší a nejstarší kandidáty i v případě, že kandidují proto, že se skutečně chtějí stát zastupiteli obce. Tito kandidáti často nemají silnou pozici v místních organizacích a nekandidují na předních místech kandidátní listiny. Mandát mají šanci získat pouze v případě, že jim bude přidělen dostatek preferenčních hlasů (Čmejrek 2008: 73–74).

3.6 Lokální rozvoj

Rozvoj představuje pozitivní sociální změnu, pohyb žádoucím směrem, vzestup či růst. Pod pojmem rozvoj si lze snadno představit cokoliv pozitivního. Otázkou zůstává, zda lze v rámci lokálního rozvoje možnosti takových změn, které budou vnímány jednoznačně pozitivně obyvateli konkrétních obcí. Různé změny mohou pro jednoho znamenat přínos a pro druhého naopak ztrátu. Velké množství změn v konkrétní lokalitě je rizikovým faktorem, občané často tyto změny vnímají negativně.

Významný přístup k lokálnímu či regionálnímu rozvoji představuje přístup ekonomický. Rozvoj v tomto případě znamená zejména zvyšování konkurenceschopnosti a výkonosti lokální či regionální ekonomiky. Základními ukazateli ekonomického rozvoje jsou míra nezaměstnanosti, HDP v přepočtu na jednoho obyvatele, součin průměrné výše mezd a počtu pracovních míst neboli ekonomický agregát a výše mezd.

Lokální rozvoj však nelze chápat pouze jako ekonomický rozvoj. Díky analýzám ekonomického rozvoje je možné chápat horizontální diferenciaci společnosti, to ovšem nestačí, proto se někteří autoři snaží vymezit lokální (i regionální) rozvoj komplexněji. V Českých textech je snaha o komplexní vymezení lokálního rozvoje zejména v pracích věnovaných analýze periferních území.

Různí autoři hovoří o různých aspektech perifernosti např. o ekonomických, politických, sociálně demografických, kulturních, náboženských a dalších aspektech.

Empirické výsledky studií založených na analýze komplexního regionálního rozvoje závisí na tom, jaké dimenze rozvoje / zaostávání jsou v analýze použity (Bernard 2010:17-19).

Tabulka 3-5 Indikátory rozvoje obcí dle Bernarda

Kategorie	Data
1	Nezaměstnanost Pohyb obyvatelstva Ekonomické subjekty a neziskové organizace Obecní rozpočty a majetek Volební data (volební chování, struktura zastupitelstev) Druhy pozemků v obci a jejich využívání Účast v soutěži Vesnice roku
2	Vzdělanostní struktura Věková struktura Struktura zaměstnanosti Vybavenost domácností, bytový fond Vybavenost obcí službami a infrastrukturou Vyjíždka do škol a do zaměstnání Pracovní příležitosti v obci
3	Informace o činnosti obecní samosprávy Podrobnější informace o službách dostupných v obci Činnost spolků a občanských organizací
4	Spokojenost obyvatel Důvěra a další indikátory sociální koheze Identifikace obyvatel s obcí Migrační záměry obyvatel

Zdroj: Bernard 2010: 30

4 Vlastní práce

4.1 Město Litvínov

Litvínov je město nacházející se v ústeckém kraji, v okrese Most. Město ležící na úpatí Krušných hor je druhým největším městem okresu.

Počátky osídlení sahají podle nálezů kamenných nástrojů až do doby pravěku. Přesné datum založení obce Litvínov dodnes není známo, avšak nejstarší záznam o Litvínovu pochází z roku 1352 a jedná se o záznam v papežském daňovém rejstříku.

V šestnáctém století drželi Litvínovský majetek páni z Jahnu, kteří jej v roce 1589 prodali Janu Václavu Popelovi v Lobkovic. V roce 1642 přechází majetek sňatkem vdovy Polyxeny Marie z Lobkovic s hrabětem Maxmiliánem z Valdštejna do vlastnictví rodu Valdštejnů.

V roce 1715 byla v Litvínově založena manufaktura na výrobu sukna a město prošlo velkou proměnou. Ve stejném roce císař povýšil Horní Litvínov na městys. Statut města má Litvínov od roku 1852.¹

Obrázek 4-1 Zámek Valdštejnů Litvínov

Zdroj: Vlastní zpracování

¹ *Základní informace* [on-line]. [cit. 2023-01-10]. Dostupný z WWW: <https://www.mulitvinov.cz/zakladni-informace/d-478143/p1=98020>

Podle Českého statistického úřadu k 31.12. 2021 žilo v Litvínově 22 482 obyvatel. Litvínov je obcí s rozšířenou působností a zároveň obcí s pověřeným obecním úřadem.

Město tvoří jeho dvanáct částí:

- Dolní Litvínov, Hamr, Horní Litvínov, Horní Ves, Chudeřín, Janov, Křížatky, Lounice, Písečná, Růžodol, Šumná a Záluží.

Do správního obvodu obce s rozšířenou působností patří obce:

- Brandov, Český Jiřetín, Hora Svaté Kateřiny, Horní Jiřetín, Klíny, Litvínov, Lom, Louka u Litvínova, Mariánské Radčice, Meziboří a Nová Ves v Horách.²

4.2 Demografický vývoj města Litvínov

Tabulka 4-1 Demografický vývoj ve městě Litvínov

K 31.12.	Počet obyvatel	Průměrný věk	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí
2012	25406	41,9	218	311	659	936
2013	25140	42,1	240	331	738	913
2014	24783	42,4	221	316	659	921
2015	24485	42,7	219	313	654	858
2016	24308	42,7	232	345	773	837
2017	24143	42,8	240	331	758	832
2018	23884	42,9	217	344	713	845
2019	23661	43,2	205	289	702	841
2020	23489	43,2	212	387	699	696
2021	22482	43,8	197	391	609	700

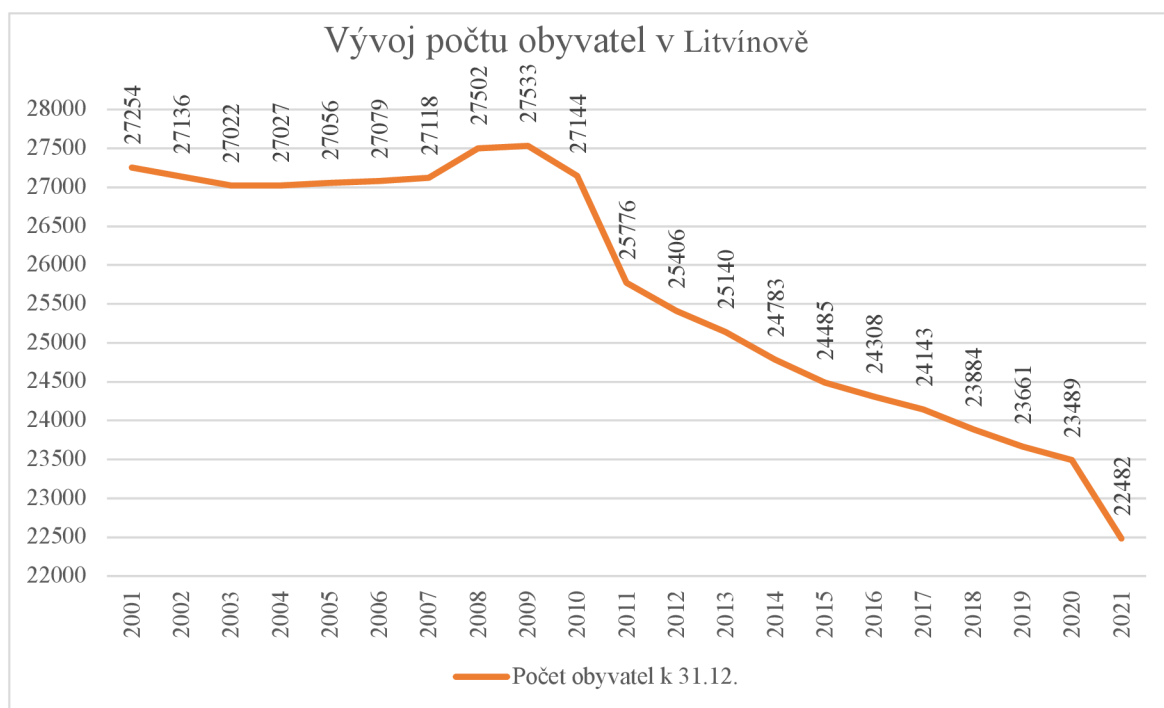
Zdroj dat: www.czso.cz

Demografický vývoj v obci není pro obec příznivý. V desetiletém sledovaném období má počet obyvatel v obci každoročně klesající tendenci. Od konce roku 2012 do konce roku 2021 došlo k úbytku obyvatelstva čítajícímu 2924 osob. Ve sledovaném období rovněž roste průměrný věk obyvatelstva. Věkový nárůst je sice pozvolný, avšak s výjimkou let 2016 a 2020, kdy věkový nárůst oproti předchozímu roku stagnoval, se průměrný věk obyvatelstva každoročně zvyšuje. Počet zemřelých v obci každoročně převyšuje počet živě narozených, a to minimálně v řádech desítek. Největší rozdíly v počtech narozených a

²Základní informace [on-line]. [cit. 2023-01-10]. Dostupný z WWW: <https://www.mulitvinov.cz/zakladni-informace/d-478143/p1=98020>

zemřelých přinesly roky 2016, 2018, 2020 a 2021. Přičemž v roce 2016 zemřelo v obci o 113 osob více, než se narodilo, v roce 2018 byl tento rozdíl 127 osob, v roce 2020 175 osob a v roce 2021 dokonce 194 osob. Negativní výsledek má pro obec i počet přistěhovalých a vystěhovalých. Ve sledovaném období deseti let překonal počet přistěhovalých počet vystěhovalých pouze jedenkrát, a to v roce 2020, pozitivní rozdíl mezi přistěhovalými a vystěhovalými však činil pouze 3 osoby. V ostatních sledovaných letech vždy převyšuje počet vystěhovalých nad přistěhovalými. Největší rozdíly mezi přistěhovalými a vystěhovalými přinesly roky 2012, kdy byl počet vystěhovalých o 277 osob vyšší než počet přistěhovalých (www.czso.cz).

Graf 4-1 Vývoj počtu obyvatel v Litvínově v letech 2001 až 2021

Zdroj dat: www.czso.cz

Z tabulky 4–1 je patrné, že vývoj počtu obyvatel měl ve sledovaném období deseti let pouze klesající tendenci. Podle grafu 4-1 zaznamenávajícího vývoj počtu obyvatel od roku 2001 do roku 2021, tedy za dvacetileté období započala klesající tendence počtu obyvatelstva již v roce 2010, kdy oproti předchozímu roku došlo k poklesu obyvatelstva přesně o 389 osob. Od roku 2001 do roku 2003 počet obyvatel v obci klesal z 27254 obyvatel, tedy nejvyššího zaznamenaného počtu na 27022 obyvatel. V následujících letech počet obyvatel mírně rostl a tento nárůst se zastavil v roce 2009 na počtu 27533, což je číslo

srovnatelné právě s rokem 2001. Sedmadvacetitisícovým městem už však Litvínov dávno není, od roku 2018 se mu nepodařilo překonat hranici 24000 obyvatel. (www.czso.cz)

„My ty perspektivní mladé lidi neumíme udržet, na něco je nalákat. Ono by podle mě nevadilo, že odchází někam do světa na zkušenou, ale vadí to, že je neumíme přilákat zpátky. Tam si myslím, že je velký dluh města.” (Rozhovor č. 1, Globočník)

„Je potřeba zamyslet se nad tím, že nám odešlo dost lidí z té vyloučené lokality, kde jsme zbourali několik paneláků, takže to je určitě první odliv, u kterého tedy musím přiznat, že to není odliv, který by nás měl nějak zásadně mrzet, protože to byli občané, kteří byli nepřizpůsobiví a se kterými se velmi složitě pracovalo. S tím ale souvisí i odliv těch, kteří tam žili a už to nechtěli snášet, takže to je další věc a doufejme, že do budoucna se to bude moci zlepšit. No a pak je to odliv mladých lidí, kteří jdou za prací, to je jasné.” (Rozhovor č. 6, Hellmichová)

Tabulka 4-2 Vývoj věkové struktury obyvatelstva

		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
muži	0-14	1945	1947	1947	1935	1946	1954	1939	1939	1950	1779
	15-64	8848	8650	8423	8237	8026	7883	7712	7532	7452	7085
	65+	1871	1979	2040	2087	2167	2192	2198	2334	2253	2222
ženy	0-14	1911	1906	1871	1841	1889	1889	1880	1857	1867	1716
	15-64	8320	8055	7827	7644	7474	7384	7290	7139	7002	6701
	65+	2511	2603	2675	2741	2806	2841	2865	2960	2965	2979
Celkem	0-14	3856	3853	3818	3776	3835	3843	3819	3796	3817	3495
	15-64	17168	16705	16250	15881	15500	15267	15002	14671	14454	13786
	65+	4382	4582	4715	4828	4973	5033	5063	5294	5218	5201

Zdroj dat: www.czso.cz

Z tabulky vyplývá, že počet obyvatel ve věkové kategorii 0-14 let v posledním sledovaném roce oproti předchozím sledovaným letům významně poklesl a zároveň je počet obyvatel ve věkové kategorii 0-14 let v tomto roce nejnižší ze všech sledovaných let. Počet obyvatel z věkové kategorie 15-64 let má ve sledovaném období klesající tendenci. Každý rok dochází v této kategorii k poklesu. Od roku 2012 do roku 2021 klesl počet obyvatel v této kategorii o 3382 osob. Jedinou kategorií, ve které počet obyvatel v průběhu sledovaných let rostl je kategorie 65+. V této kategorii došlo každoročně k nárůstu počtu obyvatel, s výjimkou posledních dvou sledovaných let. Závěrem lze říci, že vývoj věkové struktury obyvatelstva z tabulky 4-2 potvrzuje tvrzení z tabulky 4-1 o zvyšování průměrného věku obyvatelstva v obci (www.czso.cz).

Počet obyvatel ve městě klesl od roku 2001 do roku 2021 o více než 4700 obyvatel, což je více než šestina obyvatelstva. Výrazný pokles počtu obyvatel bylo možné pouhým okem zaznamenat ve vyloučené lokalitě Janov, kde zůstaly vybydlené domy. Samozřejmě ne všichni obyvatelé Janova se přestěhovali zcela mimo Litvínov, ale velká část ano. Kromě emigrace obyvatelstva má na tento úbytek vliv i další faktor a tím je dle údajů z Českého statistického úřadu každoročně převyšující počet zemřelých nad živě narozenými.

4.3 Hospodaření obce

Tato kapitola se zabývá hospodařením města Litvínov v letech 2012 až 2021. Vzhledem k počtu sledovaných let jsou příjmy a výdaje za jednotlivé roky uvedeny v oddělených tabulkách a následně porovnány v další tabulce.

Tabulka 4-3 Příjmy města Litvínov v letech 2012-2021 (v milionech Kč)

rok	příjmy celkem	daňové	kapitálové	nedaňové	transfery investiční	transfery neinvestiční
2012	473,32	322,65	5,41	55,10	42,94	47,22
2013	459,05	344,58	19,53	36,03	17,52	41,39
2014	478,68	340,76	7,48	32,81	53,56	44,08
2015	471,13	330,72	1,96	43,89	47,22	47,35
2016	505,27	351,83	3,05	52,95	49,62	47,80
2017	481,19	373,44	1,96	45,10	117,98	60,58
2018	521,62	414,88	6,76	42,74	0,24	57,00
2019	578,51	425,92	2,62	53,58	30,17	66,21
2020	611,25	406,15	3,10	52,38	38,89	110,73
2021	678,54	443,00	4,43	56,20	92,96	81,94

Zdroj dat: www.monitor.statnipokladna.cz

Příjmy, výdaje a rozdíl mezi příjmy a výdaji je vzhledem k počtu sledovaných let rozdělen do tří samostatných tabulek. Z tabulky příjmů vyplývá, že největších příjmů město dosahovalo v posledních třech sledovaných obdobích, tedy letech 2019 až 2021. Nejvyšší podíl příjmů představují samozřejmě daňové příjmy, které mají v Litvínově až na výjimky v letech 2015 a 2020 rostoucí tendenci. Druhou největší položku zaujímají transfery. Naopak nejmenší, avšak ne zanedbatelnou část příjmů je tvořena kapitálovými příjmy (www.monitor.statnipokladna.cz).

Tabulka 4-4 Výdaje města Litvínov v letech 2012-2021 (v milionech Kč)

rok	výdaje celkem	běžné	kapitálové
2012	414,63	361,09	53,54
2013	428,31	336,17	92,14
2014	469,33	331,89	137,45
2015	512,58	338,25	174,33
2016	394,85	352,89	41,96
2017	424,10	382,43	41,68
2018	493,76	397,44	96,32
2019	604,44	435,36	169,07
2020	575,12	471,88	103,25
2021	746,45	489,55	256,90

Zdroj dat: www.monitor.statnipokladna.cz

Největší položkou běžných výdajů města jsou podle portálu Monitor neinvestiční nákupy a související výdaje např. za nákup služeb, nákup vody, paliv a energie, ale také za neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům. Mezi největší položky kapitálových výdajů pak patří např. pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (www.monitor.statnipokladna.cz).

Tabulka 4-5 Saldo rozpočtu města Litvínov v letech 2012-2021 (v milionech Kč)

rok	příjmy	výdaje	saldo
2012	473,32	414,63	58,69
2013	459,05	428,31	30,74
2014	478,68	469,33	9,35
2015	471,13	512,58	-41,45
2016	505,27	394,85	110,42
2017	481,19	424,10	57,09
2018	521,62	493,76	27,68
2019	578,51	604,44	-25,93
2020	611,25	575,12	36,13
2021	678,54	746,45	-85,91

Zdroj dat: www.monitor.statnipokladna.cz

Rozdíl mezi příjmy a výdaji neboli saldo rozpočtu je v sedmi sledovaných letech přebytkové. Schodek v rozpočtu město vykazuje ve třech sledovaných letech, avšak nenávazně na sobě. V roce 2015 byl deficit rozpočtu 41,45 milionů korun, v následujícím roce se městu podařilo dosáhnout přebytku více než jedenácti milionů korun. Největší schodek je zaznamenán v posledním sledovaném roce, kdy dosahuje necelých 86 milionů korun (www.monitor.statnipokladna.cz). Vybrané údaje ze závěrečných účtů obcí obsahuje Příloha 2 Největší výdajové položky a nejnákladnější investice města.

4.3.1 Participativní rozpočet města Litvínov

V roce 2022 město poprvé nabídlo svým občanům možnost rozhodnout o tom, na jaké konkrétní účely v rámci rozpoje města se využije část rozpočtu. Aktuálně v roce 2023 město toto opět umožnilo a stejně jako v roce 2022 vyčlenilo na tuto aktivitu jeden milion korun.

Město zřídilo webové stránky www.litvinov-nasemesto.cz, na kterých si občané mohou přečíst veškeré informace, které potřebují o participativním rozpočtu vědět. Ti nejodvážnější z nich navrhnu své projekty pro rozvoj města. Svůj návrh jednoduše vloží na již zmíněný web, zaměstnanci úřadu následně ověří, zda byly dodrženy všechny podmínky a všechna pravidla a pokud je vše v pořádku zařadí daný projekt do hlasování veřejnosti. Všechny projekty jsou na webu graficky zpracované tak, aby měli občané představu o tom, jak by mohla finální realizace projektu vypadat. Zároveň mají autoři projektů možnost své návrhy přiblížit ve video reportážích, které lze shlédnout na sociálních sítích města (www.litvinov-nasemesto.cz).

Hlasování probíhá tak, že každý občan může na webových stránkách Munipolis / Litvínov – naše město: Participativní rozpočet 2023, v rámci jednoho hlasování rozdělit mezi navrhované projekty tři kladné a jeden záporný bod.

Po ukončení hlasování bude částka jeden milion korun rozdělena mezi projekty dle pořadí. Vzhledem k rozdílným rozpočtům jednotlivých projektů není do ukončení hlasování jasné, kolik projektů bude realizováno, vše záleží na tom, které konkrétní projekty se umístí nejlépe a jaké jsou jejich rozpočty (www.litvinov-nasemesto.cz).

Navrhovanými projekty pro rok 2023 jsou: Výsadba ovocných dřevin, Psí park, Osvětlení cyklostezky u tenisových kurtů, Oživení pietního parku, Veřejný amfiteátr, Veřejné grilovací místo, Hmyzí hotely, Lavičky na náměstí, Kuličková dráha v centru města, Dětské prvky – cyklostezka Nové Záluží, Na boso a zdravě, Mašinka na hřiště Sukova, Sportovní a hrací prvky v areálu školy, Nové koše na náměstí (www.litvinov-nasemesto.cz).

V roce 2022 se v rámci participativního rozpočtu realizovaly projekty: Edukační panely v okolí základní školy, Molo, lehátka a lavičky pro Pilařský rybník (v realizaci) a venkovní kuličková dráha v Janově (www.litvinov-nasemesto.cz).

V rámci participativního rozpočtu mohou občané města přímo ovlivnit alespoň malou část rozvoje města.

S ohledem na data ze závěrečných účtů města tvoří největší výdaje rozpočtu financování činnosti místní správy, tato položka každoročně, s výjimkou posledního sledovaného roku dominuje. Dále tvoří největší výdajové položky silnice a dopravní obslužnost, financování tělovýchovné činnosti, základní školy, výdaje na bezpečnost, investice do sportovních zařízení ve vlastnictví obce nebo také financování územního rozvoje. Litvínov ve většině let ze sledovaného období hospodaří s přebytkovým rozpočtem a v případě, že tomu tak v některém roce není, dokáže se ze schodku brzy vzpamatovat. V poslední sledovaném roce, tedy v roce 2021 byl rozpočet naplánován s největším schodkem a to necelých 86 milionů korun. Hospodaření města je hodnoceno kladně ať už většinou dotázaných zastupitelů, ale především v každoročním vyhodnocení hospodaření města.

4.4 Výsledky voleb a složení členů vedení města v letech 2010 až 2022

Tato kapitola je zaměřena na výsledky voleb v jednotlivých volebních obdobích let 2010 až 2022, na politické strany a zastupitele figurující v místním zastupitelstvu. Dále na členy vedení města a rady města v posledních čtyřech volebních obdobích.

4.4.1 Volební období počínající rokem 2010

Základní informace k volbám do obecních zastupitelstev ve městě Litvínov v roce 2010 přístupné na webovém portálu www.volby.cz jsou následující:

23 volených členů zastupitelstva, jeden volební obvod, 28 volebních okrsků, 21 234 voličů v seznamu, volební účast 40,19 % (www.volby.cz).

Tabulka 4-6 Počet získaných mandátů jednotlivých politických stran 2010

Strana	Počet získaných mandátů
Věci veřejné	5
ČSSD	4
KSČM	4
ODS	3
Severočeši.cz	3
SNK Evropští demokraté	3
TOP 09	1
B10	0
Sdružení KDU-ČSL, SZ, NK	0
Dělnická strana sociální spravedlnosti	0

Zdroj dat: www.volby.cz

Nejvíce mandátů v zastupitelstvu obce získala v roce 2010 strana Věci veřejné, vítězná strana však získala pouze o jeden mandát více než Česká strana sociálně demokratická, která se umístila na druhé pozici a Komunistická strana Čech a Moravy, která zaujala pozici třetí. Kandidátní listinu tvořilo celkem deset politických stran. Sedmi stranám se podařilo nasbírat dostatečný počet hlasů k získání alespoň jednoho mandátu.

Tabulka 4-7 Zvolení zastupitelé Litvínova v roce 2010

Zastupitel	Navrhující strana	Politická příslušnost
MUDr. Petr Douša	Severočeši.cz	Bez politické příslušnosti
Ing. Karel Linhart	Severočeši.cz	Severočeši.cz
Mgr. Oldřich Jedlička	Severočeši.cz	Bez politické příslušnosti
MUDr. Pavel Vlasák	TOP 09	Bez politické příslušnosti
Bc. Martin Klika	ČSSD	ČSSD
Ing. Karel Strakoš	ČSSD	ČSSD
Čestmír Novák	ČSSD	ČSSD
Kateřina Holzknichtová	ČSSD	ČSSD
Mgr. Milan Šťovíček	Věci veřejné	Věci veřejné
MUDr. Oldřich Vycpálek	Věci veřejné	Bez politické příslušnosti
PhDr. Vlastimil Doležal	Věci veřejné	Bez politické příslušnosti
Ladislav Varga	Věci veřejné	Bez politické příslušnosti
Ing. Emil Jeníček	Věci veřejné	Bez politické příslušnosti
MUDr. Jiří Biolek	SNK Evropští demokraté	Bez politické příslušnosti
Květuše Hellmichová	SNK Evropští demokraté	Bez politické příslušnosti
Ing. Robert Kysela	SNK Evropští demokraté	Bez politické příslušnosti
RSDr. Erika Sedláčková	KSČM	KSČM
Rostislav Šíma	KSČM	KSČM
JUDr. Jana Bauerová	KSČM	KSČM
Vladislav Grunt	KSČM	KSČM
JUDr. Daniel Volák	ODS	ODS
Patrik Christian Cmorej	ODS	Bez politické příslušnosti
Mgr. Helena Týřová	ODS	ODS

Zdroj dat: www.volby.cz

V tabulce 4-7 jsou jmenovitě vypsáni všichni zvolení zastupitelé a tato tabulka slouží jako výchozí tabulka k porovnání zvolených zastupitelů, jejich navrhujícím stranám a politické příslušnosti v dalších sledovaných letech. V roce 2010 všichni zvolení zastupitelé na ustavujícím zastupitelstvu města složili slib a vstoupili tak do své funkce. V čele strany Věci veřejné, která ve volbách získala nejvíce mandátů stál Mgr. Milan Šťovíček (www.volby.cz).

4.4.2 Starosta, místostarostové a další členové rady města od roku 2010

Starostou a členem rady města byl v roce 2010 zvolen Mgr. Milan Šťovíček (VV). První místostarostkou a členkou rady města byla zvolena RSDr. Erika Sedláčková (KSČM) a druhým místostarostou a členem rady města byl zvolen Ing. Karel Linhart (Severočeši). Dalšími čtyřmi členy sedmičlenné rady města byli zvoleni PhDr. Vlastimil Doležal (VV),

Ing. Emil Jeníček (VV), Rostislav Šíma (KSČM) a Mgr. Oldřich Jedlička (Severočeši),
(Usnesení ustavujícího zasedání ZM ze dne 11. 11. 2010).

4.4.3 Volební období počínající rokem 2014

Základní informace k volbám do obecních zastupitelstev ve městě Litvínov v roce 2014 přístupné na webovém portálu www.volby.cz jsou následující:

23 volených členů zastupitelstva, jeden volební obvod, 28 volebních okrsků, 19 934 voličů v seznamu, volební účast 35,20 %.

Kandidátní listinu tvořilo celkem dvanáct politických stran, minimálně dva mandáty pak získalo sedm z nich. Počet voličů v seznamu oproti roku 2010 významně poklesl, stejně tak klesla i volební účast (www.volby.cz).

Tabulka 4-8 Počet získaných mandátů jednotlivých politických stran 2014

Strana	Počet získaných mandátů
ANO 2011	5
ČSSD	4
KSČM	4
Starostové a nezávislí	4
Otevřená radnice	2
Sdružení Litvínováci	2
SNK Evropští demokraté	2
ODS	0
Pro regiony občanům	0
TOP 09	0
VIZE – volba pro Litvínov s podporou PS	0
Zelení PRO!KRAJ	0

Zdroj dat: www.volby.cz

Kandidátní listina je zcela odlišná od kandidátní listiny z roku 2010. Do hry mimo jiné vstupují dvě výrazné strany, z nichž tou výraznější je ANO 2011 a druhou pak Starostové a nezávislí. Tyto dvě strany si dohromady rozdělily celých devět mandátů. Naopak Věci veřejné ani Severočeši.cz, strany, které v předchozím volebním období získaly několik mandátů se na kandidátní listině vůbec nevyskytují. Neznamena to ale, že místní politickou scénu opustili i všichni jejich zástupci, což ukazuje následující tabulka.

Tabulka 4-9 Zvolení zastupitelé Litvínova v roce 2014

Zastupitel	Navrhující strana	Politická příslušnost
Mgr. Milan Šťovíček	Starostové a nezávislí	Starostové a nezávislí
MUDR. Jiří Biolek	Starostové a nezávislí	Bez politické příslušnosti
MUDr. Adrian Javorek	Starostové a nezávislí	Bez politické příslušnosti
PhDr. Vlastimil Doležal	Starostové a nezávislí	Starostové a nezávislí
Petr Bucha	Sdružení Litvínováci	Bez politické příslušnosti
Ing. Hana Žihlová	Sdružení Litvínováci	Bez politické příslušnosti
RSDr. Erika Sedláčková	KSČM	KSČM
Rostislav Šíma	KSČM	KSČM
Jan Jelínek	KSČM	Bez politické příslušnosti
Mgr. Jana Ječná	KSČM	KSČM
Mgr. Martin Klika	ČSSD	ČSSD
Mgr. PhDr. Patrik Ch. Cmorej	ČSSD	Bez politické příslušnosti
Kateřina Holzknichtová	ČSSD	ČSSD
Ing. Tomáš Hocelík	ČSSD	ČSSD
Jiří Šlégr	SNK Evropští demokraté	Bez politické příslušnosti
Ing. Robert Kysela	SNK Evropští demokraté	Bez politické příslušnosti
Bc. Kamila Bláhová	ANO 2011	ANO 2011
Mgr. Bc. Roman Ziegler	ANO 2011	ANO 2011
Mgr. Pavla Tomášová	ANO 2011	ANO 2011
Bc. Jiří Fedoriška MBA	ANO 2011	ANO 2011
Mgr. Martin Liška	ANO 2011	ANO 2011
JUDr. Daniel Volák	Otevřená radnice	Bez politické příslušnosti
Mgr. Helena Zemánková Týřová	Otevřená radnice	Otevřená radnice

Zdroj dat: volby.cz

Barevně označení jsou v tabulce všichni zastupitelé, kteří byli ve srovnání s předchozím volebním obdobím znovuzvoleni. Zelená barva označuje ty zastupitele, kteří kandidovali za stejnou stranu jako v předešlém období. Žlutá barva naopak označuje ty zastupitele, kteří oproti předchozímu období volební stranu změnili. Nadpoloviční většinu mandátů získali kandidáti, kteří v minulém volebním období v zastupitelstvu nefigurovali. Stejně jako po volbách v roce 2010 i v roce 2014 všichni zvolení zastupitelé složili slib a vstoupili tak do vykonávání funkce zastupitele města.

4.4.4 Starosta, místostarostové a další členové rady města od roku 2014

Starostkou a členkou rady obce byla pro volební období 2014-2018 zvolena Bc. Kamila Bláhová (ANO 2011). První místostarostkou a členkou rady obce byla zvolena RSDr. Erika Sedláčková (KSČM), jejíž pozice se oproti předešlému volebnímu období nezměnila. Druhým místostarostou a členem rady obce se stal Mgr. Milan Šťovíček (STAN), který byl

v předešlém volebním období starostou města. Dalšími členy rady byli zvoleni Mgr. Martin Liška (ANO 2011), Bc. Jiří Fedoriška MBA (ANO 2011), Rostislav Šíma (KSČM) a PhDr. Vlastimil Doležal (STAN), (Usnesení ustavujícího zasedání ZM ze dne 6.11.2014).

4.4.5 Volební období počínající rokem 2018

Základní informace k volbám do obecních zastupitelstev ve městě Litvínov v roce 2018 přístupné na webovém portálu www.volby.cz jsou následující:

23 volených členů zastupitelstva, jeden volební obvod, 28 volebních okrsků, 19 249 voličů v seznamu, volební účast 30,95 %.

Kandidátní listinu tvořilo devět politických stran a osmi z nich se podařilo získat alespoň jeden mandát. Počet voličů v tomto volebním období opět klesl. Významný pokles zaznamenala i volební účast (www.volby.cz). *Volební účast je základním ukazatelem politické participace občanů.*³

Tabulka 4-10 Počet získaných mandátů jednotlivých politických stran 2018

Strana	Počet získaných mandátů
ANO 2011	8
KSČM	3
Litvínov DO TOHO!	3
Starostové a nezávislí	3
ODS	2
SNK Evropští demokraté	2
ČSSD	1
Sdružení Litvínováci	1
Hnutí za rovnoprávnost maminek	0

Zdroj dat: www.volby.cz

Z tabulky vyplývá, že komunální volby v roce 2018 ovládlo ANO 2011, které získalo osm mandátů. Udrželo si tak prvenství roku předešlého a posílilo o tři mandáty. Komunistická strana Čech a Moravy, Litvínov DO TOHO! a Starostové a nezávislí získali po třech mandátech. Jedinou kandidující stranou bez mandátu bylo Hnutí za rovnoprávnost maminek.

³ ČMEJREK, J. *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha: Alfa, 2008. ISBN 978-80-87197-00-4.

Tabulka 4-11 Zvolení zastupitelé Litvínova v roce 2018

Zastupitel	Navrhující strana	Politická příslušnost
JUDr. Daniel Volák	ODS	ODS
Milan Kanaloš	ODS	ODS
PhDr. Martin Klika MBA, DBA	ČSSD	ČSSD
Jiří Šlégr	SNK Evropští demokraté	Bez politické příslušnosti
Jakub Petružálek	SNK Evropští demokraté	Bez politické příslušnosti
Petr Bucha	Sdružení Litvínováci	Bez politické příslušnosti
Mgr. Milan Šťovíček	Starostové a nezávislí	Starostové a nezávislí
MUDr. Jiří Biolek	Starostové a nezávislí	Starostové a nezávislí
MUDr. Adrian Javorek	Starostové a nezávislí	Bez politické příslušnosti
Mgr. Kamila Bláhová	ANO 2011	ANO 2011
Bc. Jiří Fedoriška MBA	ANO 2011	ANO 2011
Mgr. Pavla Tomášová	ANO 2011	ANO 2011
Mgr. Bc. Roman Ziegler	ANO 2011	ANO 2011
Mgr. Martin Liška	ANO 2011	ANO 2011
Karel Rosenbaum	ANO 2011	Bez politické příslušnosti
Petr Bláha	ANO 2011	
Mgr. Petra Gondová	ANO 2011	Bez politické příslušnosti
RSDr. Erika Sedláčková	KSČM	KSČM
Rostislav Šíma	KSČM	KSČM
Radka Kroupová	KSČM	Bez politické příslušnosti
Petr Globočnický, DiS.	Zelení	Zelení
Mgr. Daniel Urik	NK	Bez politické příslušnosti
Filip Marko	NK	Bez politické příslušnosti

Zdroj dat: www.volby.cz

V roce 2018 svůj mandát obhájilo celkem 13 zastupitelů. V tabulce jsou zvýrazněni barevně. Zelenou barvou ti zastupitelé, kteří zastupují stejnou stranu jako v předešlém období. Žlutou barvou zastupitel, který do třetího sledovaného volebního období vstoupil za stejnou stranu jako v prvním sledovaném období, tedy ODS.

4.4.6 Zastupitelé Litvínova od roku 2018

Zvolené zastupitele města Litvínov v roce 2018 zaznamenává tabulka 4-11, v té jsou však vyjmenováni ti zastupitelé, které zvolili občané ve volbách. Slib zastupitele však nesložili všichni. Někteří se svého mandátu vzdali ve prospěch jiného kandidáta. Konkrétně se jedná o Milana Kanaloše (ODS), který se svého mandátu vzdal ve prospěch Mgr. Heleny Zemánkové Týřové (ODS) a Jakuba Petružálka (SNK ED), který se svého mandátu vzdal ve prospěch Květuše Hellmichové (SNK ED). U ostatních zvolených zastupitelů k žádné změně nedošlo (Archiv Radnice 2018, č. vydání 20).

4.4.7 Starosta, místostarostové a další členové rady města od roku 2018

V roce 2018 byla starostkou města a zároveň členkou rady města opět zvolena Mgr. Kamila Bláhová (ANO 2011), která svou pozici obhájila. První místostarostkou a členkou rady města byla zvolena RSDr. Erika Sedláčková (KSČM), která rovněž obhájila svoji pozici. Druhým místostarostou a členem rady města byl zvolen Karel Rosenbaum (ANO 2011). Dalšími členy rady města byli zvoleni Mgr. Bc. Roman Ziegler (ANO 2011), Bc. Jiří Fedoriška, MBA (ANO 2011), Rostislav Šíma (KSČM) a Květuše Hellmichová (SNK ED), (Usnesení z ustavujícího ZM ze dne 8. 11. 2018).

4.4.8 Volební období počínající rokem 2022

Základní informace k volbám do obecních zastupitelstev ve městě Litvínov v roce 2018 přístupné na webovém portálu www.volby.cz jsou následující:

23 volených členů zastupitelstva, jeden volební obvod, 28 volebních okrsků, 18 556 voličů v seznamu, volební účast 34,23 %.

V roce 2022 kandidovalo ve volbách do obecního zastupitelstva celkem devět politických stran. Počet voličů v seznamu opět klesl. Volební účast oproti zaznamenala oproti předchozím volbám nárůst (www.volby.cz).

Tabulka 4-12 Počet získaných mandátů jednotlivých politických stran 2022

Strana	Počet získaných mandátů
ANO 2011	10
SPD s podporou Trikolory	4
SPOLU	2
Starostové a nezávislí	2
Litvínov DO TOHO!	2
KSČM	1
SNK Evropští demokraté	1
LEPŠÍ SEVER	1
Sdružení Litvínováci	0

Zdroj dat: www.volby.cz

ANO 2011 opět posílilo, ve volbách v roce 2022 získalo deset mandátů. Druhý nejvyšší počet mandátů získalo SPD s podporou Trikolory, které se na kandidátní listině v Litvínově objevilo poprvé. Zbývajících devět mandátů si mezi sebe rozdělilo šest politických stran. Bez mandátu v tomto volebním období zůstalo Sdružení Litvínováci. Úspěch nově kandidující strany SPD s podporou Trikolory je podobný úspěchu ANO 2011

z roku 2014, kdy se poprvé objevilo na jedné z litvínovských kandidátek a získalo 5 mandátů. Lze tedy předpokládat, že pokud do litvínovských voleb vstoupí strana, která bude mít za zády v rámci poslanecké sněmovny výrazného leadera, který vyjádří podporu kandidátům v komunálních volbách, bude tato strana v počtu získaných hlasů a zároveň mandátů opět úspěšná.

Tabulka 4-13 Zvolení zastupitelé Litvínova v roce 2022

Zastupitel	Navrhující strana	Politická příslušnost
JUDr. Daniel Volák	ODS	ODS
Martin Láter	TOP 09	TOP 09
Ing. Ivana Turková, PhD., MBA	SPD	SPD
Mgr. Petr Marvan	SPD	Manifest.cz
Jiří Mareš	SPD	SPD
Vratislav Uher	SPD	Bez politické příslušnosti
RSDr. Erika Sedláčková	KSČM	KSČM
Mgr. Kamila Bláhová	ANO 2011	ANO 2011
Karel Rosenbaum	ANO 2011	ANO 2011
Bc. Jiří Fedoriška, MBA	ANO 2011	ANO 2011
Mgr., Bc. Roman Ziegler	ANO 2011	ANO 2011
Mgr. Petra Troníčková	ANO 2011	ANO 2011
Jan Vycpálek	ANO 2011	ANO 2011
Mgr. Pavla Tomášová	ANO 2011	ANO 2011
Mgr. Martin Liška	ANO 2011	ANO 2011
Tomáš Stanko	ANO 2011	Bez politické příslušnosti
Vladislav Nemeš	ANO 2011	Bez politické příslušnosti
Jiří Šlégr	SNK Evropští demokraté	Bez politické příslušnosti
Mgr. Milan Šťovíček	Starostové a nezávislí	Starostové a nezávislí
MUDr. Jiří Biolk	Starostové a nezávislí	Starostové a nezávislí
PhDr. Patrik Ch. Cmorej	Lepší Sever	Bez politické příslušnosti
Bc. Petr Globočnick	Zelení	Zelení
Mgr. Daniel Urik	Nezávislý kandidát	Bez politické příslušnosti

Zdroj dat: www.volby.cz

Rok 2022 znamenal obhajobu mandátu z předešlého volebního období pro 11 zastupitelů, kteří jsou v tabulce zvýrazněni zelenou barvou. Svůj mandát znovu získal pan PhDr. Patrik Christian Cmorej (Lepší Sever), který získal svůj mandát při kandidatuře v roce 2014 za ČSSD a v roce 2010 při kandidatuře za ODS. Oproti předešlým sledovaným obdobím se tak v zastupitelstvu města Litvínov objevuje deset nových zastupitelů.

4.4.9 Zastupitelé Litvínova od roku 2022

Stejně jako v roce 2018 ani v roce 2022 nesložili svůj slib všichni zvolení zastupitelé, kteří získali svůj mandát ve volbách do obecních zastupitelstev. Zastupitele zvolené volbou občanů zaznamenává tabulka číslo 4-13. Svého mandátu se ve prospěch jiného kandidáta vzdali celkem čtyři zvolení zastupitelé. Jmenovitě se jedná o následující: Jiří Šlégr (SNK ED) se vzdal svého mandátu ve prospěch Květuše Hellmichové (SNK ED), RSDr. Erika Sedláčková (KSČM) se vzdala svého mandátu ve prospěch Rostislava Šímy (KSČM), PhDr. Patrik Christian Cmorej (Lepší Sever) se vzdal svého mandátu ve prospěch PhDr. Martina Kliky (Lepší Sever), MBA, DBA a Martin Láter (Top 09) se vzdal svého mandátu ve prospěch Mgr. Heleny Zemánkové Týřové (ODS), (Archiv Radnice 2022, č. vydání 15).

4.4.10 Starosta, místostarostové a další členové rady města od roku 2022

Již potřetí v řadě byla starostkou města a členkou rady města zvolena Mgr. Kamila Bláhová (ANO 2011). Změna po mnoha volebních obdobích nastává na pozici prvního místostarosty, tím se v roce 2022 stal Karel Rosenbaum (ANO 2011), který v předchozím volebním období zastával funkci druhého místostarosty. Druhou místostarostkou se stala Květuše Hellmichová (SNK Evropští demokraté), která ve volbách nezískala dostatečný počet hlasů potřebných k tomu, aby byla zvolena zastupitelkou města. Do voleb Hellmichová vstupovala z první pozice na kandidátní listině, za stranu SNK Evropští demokraté a podle webového portálu volby.cz získala třetí největší počet hlasů a byla druhou náhradnicí pro funkci zastupitele. Květuše Hellmichová nahradila v zastupitelstvu města Jiřího Šlégra, který se svého mandátu vzdal a prvního náhradníka MUDr. Petra Myšáka, MBA.

Členové opozice vidí toto obsazení pozice druhé místostarostky následovně.

„Bohužel se to může stát, ale nesouhlasím s tím. Beru to osobně. Bohužel tenhle nešvar byl v loňských volbách velmi častý, kdy spousta lidí na kandidátkách byla jen jako takový tahák pro voliče. Bohužel to tady pořád těm voličům stačí, ale já to beru jako takový podvod. Myslím si, že pokud člověk kandiduje, tak kandiduje s tím, že musí počítat se zvolením, jinak by kandidovat podle mě neměl. Každý ten kandidát by měl být odpovědný těm voličům, kteří ho podpořili a dali mu ten hlas a měl by pro ně pracovat. Bohužel, tohle se mi moc nelíbí.” (Rozhovor č. 1, Globočník)

„V žádném případě nesouhlasím, je to případ naší druhé místostarostky Hellmichové. Strana s jedním mandátem, kandidátka ze třetího místa získá místo ve vedení města, to je prostě divné. Proč tedy kandidovali Šlégr s Myšákem, když nechtěli do politiky, to je zvláštní a nelíbí se nám to, ani mně, ani našemu klubu SPD.“ (Rozhovor č. 2, Mareš)

Dalšími členy rady města byli zvoleni Mgr., Bc. Roman Ziegler (ANO 2011), Bc. Jiří Fedoriška, MBA (ANO 2011), Mgr. Petra Troníčková (ANO 2011) a Rostislav Šíma (KSČM), (Usnesení z ustavujícího zasedání ZM ze dne 14. 10. 2022).

4.4.11 Přechody mezi kandidátními listinami

Z výše uvedených tabulek vyplývá, že v Litvínově zastupitelská křesla opakovaně získává množství kandidátů. Někteří z nich zůstávají věrní jedné straně, jiní naopak kandidují v různých obdobích za různé strany. Následující tabulka představí právě tyto přelétavé zastupitele.

Tabulka 4-14 Přechody zastupitelů v letech 1998-2022

Zastupitel	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
Jiří Biolek	-	-	-	SNK-ED, BEZPP	STAN, BEZPP	STAN, STAN	-
Patrik Christian Cmorej	-	-	SZ, SZ	ODS, BEZPP	ČSSD, BEZPP	-	LS, BEZPP
Martin Klika	-	-	ČSSD, ČSSD	ČSSD, ČSSD	ČSSD, ČSSD	ČSSD, ČSSD	LS, BEZPP
Vlastimil Doležal	-	ODS, ODS	-	VV, BEZPP	STAN, STAN	-	-
Milan Šťovíček	ODS, BEZPP	ODS, ODS	ODS, ODS	VV, VV	STAN, STAN	STAN, STAN	STAN, STAN
Daniel Volák	-	-	ODS, ODS	ODS, ODS	OR, BEZPP	ODS, ODS	ODS, ODS

Zdroj dat: www.volby.cz

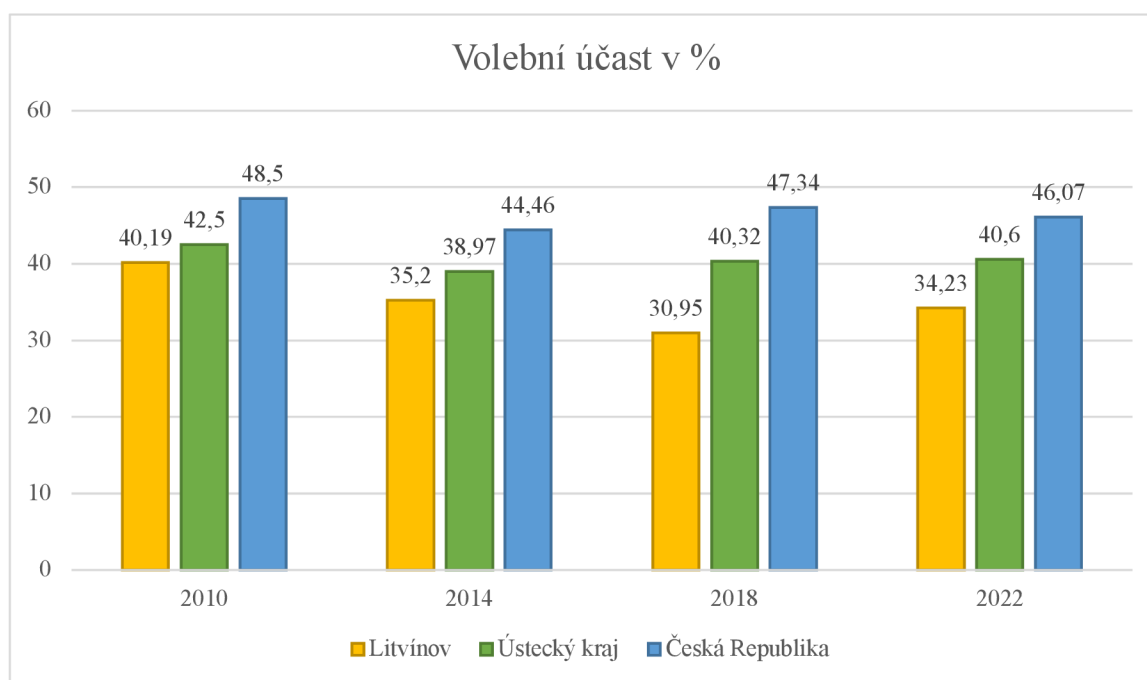
Nepochybně nejpestřejší repertoár navrhujičích stran má zastupitel Cmorej, a to i přes to, že se za celou dobu své politické kariéry hlásil k politické příslušnosti jen jednou, a to v případě Strany Zelených. Hned za Cmoreje se jako druzí v pořadí prostřídáných navrhujičích stran ve sledovaných obdobích řadí zastupitelé Doležal a Šťovíček, přičemž Doležal vystřídal dvě politické příslušnosti, a to příslušnost k Občanské demokratické straně

s ke Starostům a nezávislým a Šťoviček tři politické příslušnosti k Občanské demokratické straně, k Věcem veřejným a ke Starostům a nezávislým. Z tabulky je patrné, že i přes tyto změny se Cmorej a Šťoviček dokázali v zastupitelstvu udržet, alespoň prozatím (www.volby.cz)

4.4.12 Volební účast v letech 2010–2022

Volební účast v komunálních volbách v Litvínově podle údajů Českého statistického úřadu nepřekonala v žádném ze sledovaných období procentuální volební účast ústeckého kraje ani procentuální volební účast v rámci České republiky. Konkrétní čísla představuje následující graf.

Graf 4-2 Volební účast v komunálních volbách v letech 2010 až 2022

Zdroj dat: www.czso.cz

Z grafu vyplývá, že volební účast v komunálních volbách v Litvínově se k volební účasti kraje nejvíce přiblížila v roce 2010. Naopak v roce 2018, kdy byla volební účast v Litvínově nejslabší ze všech čtyř sledovaných období, je zřejmý i největší rozdíl mezi volební účastí ve městě a v kraji. V porovnání s ČR zaznamenává volební účast v Litvínově značné ztráty ve všech sledovaných obdobích, přičemž nejmenší a největší rozdíl je stejně jako u srovnání s krajem zaznamenán v letech 2010 a 2018 (www.czso.cz).

4.5 Samospráva města

Ve vedení města Litvínova stojí už třetí volební období v řadě (2023) Mgr. Kamila Bláhová z hnutí Ano 2011. Její politická kariéra započala v Litvínově v roce 2014, kdy se poprvé účastnila komunálních voleb nejen ona, ale i hnutí Ano 2011. Od velkého úspěchu v roce 2014, kdy se hnutí podařilo vyhrát litvínovské volby a Mgr. Kamile Bláhové stát se starostkou obce svůj úspěch společně ještě dvakrát zopakovali a svou roli v řízení obce posílili (www.volby.cz).

Prvním místostarostou Litvínova je aktuálně (2023) Karel Rosenbaum z hnutí Ano 2011, který funkci prvního místostarosty zastává v aktuálním volebním období poprvé, nicméně v předešlém volebním období již zastával funkci druhého místostarosty. Jeho volební kariéra v Litvínově započala rokem 2018 a podobně jako u Mgr. Kamily Bláhové hned velkým úspěchem, který v následujícím období potvrdil. Ve funkci prvního místostarosty vystřídal Rosenbaum RSDr. Eriku Sedláčkovou z KSČM, která tuto funkci zastávala dlouhou řadu let před ním (Usnesení z ustavujícího zasedání ZM ze dne 14. 10. 2022).

Funkci druhé místostarostky aktuálně (2023) plní Květuše Hellmichová z SNK Evropští demokraté, která ve funkci vystřídala již zmíněného Rosenbauma. Hellmichová zastává funkci ve vedení města vůbec poprvé, funkci zastupitelky však již v minulosti vykonávala několikrát a vyzkoušela si i funkci radní (Usnesení z ustavujícího zasedání ZM ze dne 14. 10. 2022).

4.5.1 Rada města

Rada města Litvínov sestává ze sedmi členů, a kromě starostky a místostarostů ji v aktuálním volebním období (od roku 2022) tvoří Bc. Jiří Fedoriška, MBA (ANO 2011), Rostislav Šíma (KSČM), Mgr. Bc Roman Ziegler (ANO 2011) a Mgr. Petra Troníčková (ANO 2011). Rada města se schází dle potřeby zpravidla jednou měsíčně. Jednání rady města je podle zákona č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích neveřejné.

Rada města zřizuje v Litvínově celkem dvě komise. Jedná se o Komisi nakládání s majetkem města a energetickou a o Komisi dopravní (www.mulitvinov.cz).

4.5.2 Zastupitelstvo města

Zastupitelstvo města Litvínova čítá celkem 23 zastupitelů. Aktuální jmenný seznam zastupitelů je zaznamenán v kapitolách 4.4.8 a 4.4.9. Zastupitelstvo města se schází dle potřeby zpravidla jednou měsíčně v aule Střední odborné školy pro ochranu a obnovu životního prostředí – Scholy Humanitas. Jednání zastupitelstva je podle zákona č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích veřejnosti přístupné. Jednání zastupitelstvo města Litvínova lze také sledovat pomocí online přenosu jednání zastupitelstva či případně zpětně z archivu zvukových záznamů přístupných na webových stránkách města.

Zastupitelstvo zřizuje ve městě čtyři výbory – Finanční výbor, Kontrolní výbor, Výbor pro životní prostředí a limity těžby a Osadní výbor městské části Litvínov – Janov (www.mulitvinov.cz).

4.6 Organizace města

Organizace města Litvínov lze v zásadě rozdělit na organizace založené městem a příspěvkové organizace.

4.6.1 Organizace založené městem

Organizace založené městem jsou: Krušnohorská poliklinika, s. r. o., SPORTaS, s. r. o. a Technické služby Litvínov, s. r. o. (www.mulitvinov.cz).

Krušnohorská poliklinika, s.r.o.

Polikliniku město založilo k 1. lednu 1998. Poliklinika disponuje mnoha zdravotnickými odděleními jako jsou například oddělení pediatrie, praktických lékařů pro dospělé, gynekologie, stomatologie, neurologie, oční, plicní a urologie. V budově polikliniky se rovněž nachází i lékárna, obchod se zdravotnickými potřebami, trafika, občerstvení a několik malých obchodů. V dalších prostorách polikliniky se nachází kanceláře nebo bazén, který provozuje klub Kapka a slouží k lekcím plavání pro malé děti (www.mulitvinov.cz).

SPORTaS, s.r.o.

Společnost SPORTaS, s.r.o. v sobě skrývá tři střediska – středisko Citadela, středisko sportovišť a středisko Business Centre Litvínov, přičemž původní společnosti Citadela VI,

s.r.o. a Business Centre Litvínov, s.r.o. zanikly v důsledku fúze bez likvidace a nástupnickou společností se stala právě společnost SPORTaS, s.r.o. (www.mulitvinov.cz).

Citadela Litvínov je kulturně společenské a komerční centrum. V budově tohoto centra se nachází společenský sál, kino, základní umělecká škola, kavárna a bar. Jsou zde pořádány různé koncerty, přednášky, besedy, plesy, divadelní představení a mnoho dalších akcí (www.citadela-litvinov.cz).

Business Centre Litvínov nabízí svým klientům k pronájmu kancelářské prostory a výrobní haly (www.bclitvinov.cz).

Centrum sportovišť v sobě zahrnuje provoz bazénu, koupaliště, sportovní haly, fotbalového areálu Lomská, hřiště národní házené, víceúčelového hřiště, tenisových kurtů a atletického stadionu Meziboří (www.sportas.cz).

Technické služby Litvínov, s.r.o.

Technické služby města se věnují údržbě zeleně, opravám a údržbě komunikací, intravilánu města, čištění města, zimní údržbě, správě a údržbě městského hřbitova a údržbě veřejného osvětlení. Od ledna roku 2023 spadá do činností technických služeb rovněž svoz, likvidace a skladování odpadu (www.tslitvinov.cz). Jaké byly příčiny velké změny, kterou vlastní zabezpečení svozu a likvidace odpadu je přiblíží následující slova zastupitelů města. Slovy Petra Globočníka (Rozhovor č.1):

„Těch důvodů je víc, ono se to samozřejmě sloučilo s vymístěním sběrného dvora z centra města, což je jednoznačně pozitivní. Pozitivní je také to, že město tuhle strategickou věc má ve svých rukách, protože tam z pohledu města byla dlouhodobě přetrvávající nespokojenost, s tím, jak je ta služba městu poskytována. Marius Pedersen ovládal trh a nebyla tam žádná konkurence, tak nebyla možnost vůbec tlačit ať už na cenu nebo na kvalitu, takže to si myslím, že byl ten hlavní důvod a jsem moc rád, že se to podařilo, byť to samozřejmě má nějaké porodní bolesti, ale to bych vůbec nevyčítal a spíš bych za to všechny angažované pochválil.“

Stručně potvrzuje i Petra Troníčková (Rozhovor č. 4).

„Vedla k tomu nespokojenost města i občanů se službami soukromé firmy.“

Podrobněji rozebírá Květuše Hellmichová (Rozhovor č. 6).

„Každý politik, který chce být úspěšný, tak musí myslet na to, že ti občané se musí cítit dobře. Musí se cítit bezpečně, měli by mít uklizené město, spravené chodníky, měli by mít dobré školy, školky a nějakou kulturu. To odpadové hospodářství bylo velkým problémem

v Litvínově. Ano my víme, že tady máme velkou vyloučenou lokalitu, ve které udržet pořádek je mnohdy až nadlidský výkon, ale nicméně my jsme skutečně s tím Pedersenem nebyli schopni domluvit podmínky. Máte nějakou smlouvu, v té smlouvě je kolikrát se co bude vyvážet, v té smlouvě je, že nějaké metry čtvereční okolo popelnic se musí uklidit, to se nikdy nedělo a samozřejmě jsme se dostávali i do situací, kdy jsme za nimi jeli a natočili to a oni stejně říkali, ne tomu my nevěříme. Takže jsme vyčerpali všechny možnosti na to, abychom se domluvili. Pak vznikla ta myšlenka. Nikdy jsme si neříkali, že to bude levnější, naopak, věděli jsme, že to pro nás bude neskutečná zátěž. A to jsme věděli od samého začátku. Ale velký bonus pro Litvínov a jeho občany by měl být v tom, že to je v našich rukách, že dokážeme dojet, když uvidíme, že je někde problém, že si dokážeme spočítat, za jaké náklady to je. Všechny popelnice máme očipované, takže budeme vědět, z jakých lokalit, kolik stahujeme odpadu a tak dále a tak dále. Takže já si prostě myslím, že odpadové hospodářství a jeho změna bude ku prospěchu města, ale nikdy jsem si nemyslela a určitě ani mí kolegyně, že budou nějak zásadně levnější, to nebude. Je to ale bonus pro občany, a to by mělo správné vedení města takhle mít nastavené.”

Zcela odlišný názor v této věci zastává zastupitel Jiří Mareš (Rozhovor č. 2).

„V podstatě já za sebe to vidím jako politickou trafikou budoucích odchodivších zastupitelů v neposlední řadě paní Bláhové a dalších radních, kteří tam možná potom budou zaměstnaní, protože my nevidíme důvod, proč by měly být technické služby za 159 milionů. Pro nás je ta akce v podstatě neakceptovatelná, protože daňové poplatníky bude stát tolik milionů a občanům města se tato služba významně zdraží. Takže investici do sběrného dvora a administrativní budovy považujeme za předraženou a neefektivní. Město akorát zvýší svoji zadluženost.”

4.6.2 Příspěvkové organizace

Mezi příspěvkové organizace města, stejně jako ve většině měst patří několik základních a mateřských škol. Jedná se konkrétně o čtyři základní školy, sedm mateřských škol, základní školu speciální a základní uměleckou školu. Dále jsou příspěvkovými organizacemi města Městská knihovna Litvínov a Střední odborná škola pro ochranu a obnovu životního prostředí – Schola Humanitas (www.mulitvinov.cz).

Schola Humanitas

Zřizovateli středních odborných škol a učilišť bývají zpravidla kraje. Litvínov je jedním z mála měst, které v obci zřizuje střední školu. Střední odborná škola Schola Humanitas je zaměřena na ochranu a obnovu životního prostředí. Škola nabízí jeden čtyřletý obor zakončený maturitní zkouškou, konkrétně se jedná o obor Ekologie a životní prostředí, který byl v České republice poprvé otevřen právě na Schole Humanitas. Škola před nedávnem oslavila 30. výročí svého vzniku. První žáci usedli do lavic v září roku 1992. O vznik této školy se nejvíce zasloužili tři muži – Petr Pakosta, Miroslav Brožík a Vlastimil Doležal (té doby starosta města Litvínov, aktuálně učitel základů společenských věd na škole). Dalšími dvěma muži, kteří stáli u vzniku této školy jsou Mgr. Milan Šťoviček (v současné době ředitel školy) a Mgr. Ladislav Turbák (v současné době statutární zástupce školy, v minulosti taktéž ředitel školy).

Schola Humanitas svým žákům nabízí studium v příjemném prostředí a přátelském kolektivu. V každém ročníku jsou dvě třídy žáků, přičemž jedna třída se skládá z žáků z Litvínova a okolí a druhá třída z žáků, kteří jsou ubytováni ve školním domově mládeže a dojíždějí do školy z různých koutů republiky. Kromě ubytování škola svým žákům nabízí možnost celodenního stravování ve vlastní jídelně.

V průběhu svého čtyřletého studia na střední škole navštíví žáci okolo čtyřiceti exkurzí, díky nim a díky moderním laboratořím, kterými škola disponuje se na škole snadno propojí teorie s praxí a žáci jsou tak skvěle připraveni na své další studium případně na zaměstnání (www.shumanitas.cz).

Centrum ekologické výchovy VIANA

V rámci střední odborné školy Scholy Humanitas funguje již od roku 1997 centrum ekologické výchovy Viana, které nabízí výukové programy a soutěže mateřským, základním a středním školám, ale také široké veřejnosti.

Výukové programy nabízené CEV Viana zpravidla souvisí s životním prostředím a jeho ochranou. Každý program je přizpůsoben skupině, pro kterou je realizován a všechny programy jsou založeny na co největší aktivitě a interakci účastníků.

Mezi soutěže, které centrum pravidelně vyhlašuje patří např. Fotografická soutěž, do které se zapojuje široká veřejnost, a to ve třech kategoriích – žáci prvního stupně ZŠ, žáci druhého stupně ZŠ a žáci SŠ a kategorie dospělí. Soutěž je spjata se světovým dnem vody,

tudíž i zadání pro amatérské fotogramy každoročně s vodou souvisí. Fotografie jsou každoročně (s výjimkou období pandemie Covidu 19) vystaveny v aule Scholy Humanitas a každoročně se rovněž koná vernisáž této výstavy, na které jsou vyhlášeni vítězové jednotlivých kategorií. Další oblíbenou soutěží je korespondenční soutěž Život kolem nás. Jedná se o soutěž pro žáky prvního stupně základních škol, kteří v týmech vypracují pracovní listy celkem tři soutěžních kol a následně je zasílají do CEV Viana k vyhodnocení. Mezi tradiční soutěže patří rovněž Výtvarná soutěž, do které se zapojují třídní kolektivy mateřských a základních škol. Nejlepší účastníci všech soutěží získávají věcné či finanční odměny.

Velice oblíbenou akcí CEV Viana je příměstský badatelský tábor BATAB, jehož čtvrtý ročník se uskuteční na konci letních prázdnin (www.cev-viana.cz).

Středisko volného času Smajlík

Od prvního dubna 2023 bude v rámci Scholy Humanitas otevřeno středisko volného času, které v rámci školy zřídilo město. Do konce tohoto školního roku budou ve středisku fungovat kroužky, které do 31. března 2023 fungovali v tzv. Technickém klubu. Následně bude od září roku 2023 nabídka kroužků nejen pro děti, ale i dospělé výrazně rozšířena a v nabídce nebudou pouze kroužky, ale zároveň semináře, výlety a další akce.

Středisko volného času rovněž převezme příměstské tábory, které aktuálně pořádá Schola Humanitas a Centrum ekologické výchovy Viana.

4.7 Sdružení, svazky a partnerství

Partnerskými městy Litvínova jsou nedaleké německé městečko Olbernhau a francouzské město Brie Comte Robert.

Litvínov je členem Svazku obcí v regionu Krušných hor, v rámci něhož, jeho členové (Hora Svaté Kateřiny, Nová Ves v Horách, Brandov, Český Jiřetín, Klíny, Mariánské Radčice, Louka u Litvínova, Horní Jiřetín, Litvínov, Meziboří a Lom) spolupracují v mnoha oblastech, například v oblasti vzdělávání, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, ochrany životního prostředí a dalších.⁴

⁴ *Svazek obcí v regionu Krušných hor* [on-line]. [cit. 2023-02-26]. Dostupný z WWW: <https://www.mulitvinov.cz/svazek-obci-v-regionu-krusnych-hor/os-42162/p1=97900>

V roce 2000 založilo město Partnerský spolek Litvínov, o. p. s., jedná se o obecně prospěšnou společnost, která se zaměřuje hlavně na přeshraniční spolupráci s partnerským městem Olbernhau.

V Litvínově rovněž funguje Porozumění Litvínov, z. s. - Občanské sdružení Porozumění – mateřské centrum Klubíčko neboli spolek, sdružující rodiny, které pečují o malé a handicapované děti. V Klubíčku probíhají různé kroužky, hromadné aktivity, terapie a mnoho dalšího.

Město také dlouhodobě spolupracuje s Podkrušnohorským technickým muzeem, které vzniklo v roce 2003 s cílem ukázat veřejnosti historii dobývání a zpracování uhlí v centrální části severočeské hnědouhelné pánve. Muzeum se nachází nedaleko Litvínova v areálu bývalého hlubinného dolu Julius III (www.mulitvinov.cz).

4.8 Významné projekty pro rozvoj města

Město Litvínov se stejně jako většina měst snaží o to, aby se v něm jeho občanům žilo co možná nejlépe, uskutečňuje tedy projekty, které by tomu mohly napomoci. Tato kapitola stručně představí ty nejviditelnější z nich.

4.8.1 Kompletní rekonstrukce zámku Valdštejnů

V roce 2014 došlo v Litvínově ke kompletní rekonstrukci místního zámku Valdštejnů. Díky této rozsáhlé rekonstrukci se do zámku vrátil život. V zámku, který nebyl po dobu mnoha let veřejností využíván vzniklo infocentrum, galerie, školicí centrum, reprezentativní sál města (v sále probíhají svatební obřady, vítání občánků, předávání ocenění apod.), prostory pro místní spolky a konání různých akcí. Od doby, kdy byl zámek zrekonstruován probíhají v jeho prostorách během roku různé akce jako jsou například výstavy nebo akce pro spojené s různými svátky jako jsou Vánoce a Velikonoce, kdy v zámku probíhají programy pro celou rodinu, včetně výtvarných dílniček pro děti, prohlídky zámků za doprovodu a výkladu divadelní skupiny, projížďka po zámeckém parku v královském kočáru apod. Akce v zámku si místní občané velice oblíbili a těší se velké návštěvnosti (www.mulitvinov.cz)

4.8.2 Demolice bytových domů na sídlišti v Janově

Janov je jednou z částí města Litvínov ležící v blízkosti lesa, svého času jednou z nejkrásnějších lokalit k bydlení v Litvínově. Sídliště Janov bohužel od dob svého vzniku

prošlo nemalou proměnou. Vlivem vandalismu, vyšší míry kriminality a dalšímu chování zde žijících občanů se postupně stalo spíše vyloučenou lokalitou.

V souvislosti s emigrací mnoha zde žijících občanů mimo Litvínov zůstalo na sídlišti postupně několik téměř vybydlených bytových domů. Tyto domy se tak snadno staly noclehárnami pro lidi bez domova, případně tzv. drogovým doupětem apod. Kvůli zamezení přístupu do těchto domů, byly zabezděné, případně zazděné dveře i okna. V té době totiž město nemělo k dispozici dostatek financí na demolici domů, a hlavně domy v té době nebyly ve vlastnictví města.

Dnes v roce 2023 už v Janově tři obrovské několika vchodové panelové domy chybí, a to díky projektům a jejich demolici. Namísto velkých nevzhledných budov jsou v některých případech teprve budou vytvořeny zelené plochy.

Cesta demolice domů na sídlišti Janov však ještě není u konce, zničených a vybydlených panelových domů lze najít v Janově ještě několik. Ty by však měly být zdemolovány ve výhledu pěti let.

Jako první došlo k demolici bytového domu č.p. 271-276 v ulici Gluckova (demolici provedla firma PB SCOM, s.r.o.), tento projekt byl realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu ministerstva pro místní rozvoj. Na ploše tohoto domu je aktuálně vysazena alej stromů.

Druhým zbouraným bytovým domem byl dům č.p. 238-246 v ulici Gluckova (demolici provedla firma Speciální stavby Most spol. s.r.o.), tento projekt byl realizován díky podpoře státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj.

Dále došlo k demolici bytového domu č.p. 277-283 v ulici Hamerská (demolici provedla firma Speciální stavby Most spol. s.r.o.) tento projekt byl taktéž realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj (www.mulitvinov.cz).

4.8.3 Výstavba dopravního terminálu města Litvínov

Okolí vlakového nádraží v Litvínově se za poslední dva roky změnilo k nepoznání. Tento projekt, díky němuž vznikl a v současné době již z velké části funguje dopravní terminál byl, je a bude trnem v oku spoustě občanů města. I přes to lze říci, že se jedná o jeden z velice významných a vydařených projektů města. Díky tomuto projektu došlo k vykoupení několika budov v blízkosti vlakového nádraží, jejich následné demolici a kompletní změně vzhledu, a především účelu užívání tohoto prostranství. V rámci projektu

došlo ke kompletní rekonstrukci a velké modernizaci budovy vlakového nádraží, vybudování velkého dopravního terminálu, včetně rekonstrukce a přemístění zastávek MHD (autobusových a tramvajových) a linkové dopravy. Tento projekt je realizován s finanční podporou Evropské unie a Ministerstva pro místní rozvoj. Výstavba nového dopravního terminálu je podle druhé místostarostky velkým přínosem (www.mulitvinov.cz).

„Výstavba nového dopravního terminálu na nádraží, to si myslím, že zlepšilo celkovou tu vizualizaci města, když přijíždíte, tak už máte lepší pocit. Když jste přijížděla předtím a viděla jste restauraci Jáva a příšerné zastávky, tak mám pocit, že tohle už přidalo na důstojnosti toho našeho města a že si to zasloužilo, takže jsem velmi ráda, že jsme dokončili nový terminál. (Rozhovor č. 6, Hellmichová)

4.8.4 Nový most přes ulici Mezibořská

V roce 2022 byl v Litvínově slavnostně otevřen most přes ulici Mezibořská. Jedná se o most, který je součástí páteřní komunikace města. Most byl v době před svou rekonstrukcí ve špatném stavu a několikrát bylo městu vytčeno, že je stále v provozu. Rekonstrukce mostu trvala necelý rok a půl a musela kvůli ní být mimo jiné výrazně pozměněna i trasa autobusů MHD. V současné době most plně slouží všem projíždějícím. Tento projekt byl spolufinancován z prostředků Státního fondu dopravní infrastruktury (www.mulitvinov.cz).

4.9 Rozhodování v obci

V souvislosti s předcházející kapitolou je na místě nahlédnout na to, kdo v Litvínově rozhoduje o realizaci projektů a návrhů, které vzejdou z jednání zastupitelstva. Na základě návštěv na jednání zastupitelstva města Litvínova lze konstatovat, že většinu návrhů předkládají jednotliví členové vedení města, případně členové rady či koalice. To ovšem neznamená, že nikdy nenastane situace, že by nějaký návrh nepředložil opoziční zastupitel. O přijetí či zamítnutí návrhů v Litvínově na základě záznamů a návštěv zastupitelstva zpravidla rozhoduje koalice, k níž se ve většině hlasování připojí i část nekoaličních zastupitelů. Tyto poznatky potvrzují i zastupitelé, kteří se zúčastnili rozhovorů k této práci. Na otázku, kdo nejčastěji iniciuje návrhy projektů odpověděla druhá místostarostka Květuše Hellmichová (Rozhovor č. 6) následovně.

„Já si myslím, že těm návrhům nebo těm projektům je nejbližší vedení a rada města, to jsou opravdu nejužší orgány, ze kterých si myslím, že většinou tohle vypadne. Je klidně

možné, že to je v té koalici, ale přinese to ten radní nebo to vedení, kdy jsme tady tři a řekne bylo by dobré tohle nebo tamto. To je takové to politické, co se přinese. A pak je to, to běžné, co vyplývá z nějakých nutností, a to vyplyne z daných odborů. Upřímně a zcela upřímně říkám, že opozice musí dělat takové ty obstrukce a říkat, jak je všechno špatně a má tu velkou výhodu, že nemusí říkat, jak by to řešila. A cokoliv ta koalice udělá, tak je většinou špatně. Takže pokud je někde zastupitelstvo, kde se všichni chytanou za ruku a řeknou tohle bychom chtěli, tak já se jim klaním, ale já si to u nás úplně nemyslím. Vždy je to o té síle té koalice. Takže věřte mi, že cokoliv vzejde, tak většinou vzejde z té koalice, málokdy je to opoziční návrh.”

Na otázku, kdo nejčastěji rozhodne o přijetí či zamítnutí návrhu projektu odpověděla druhá místostarostka (Rozhovor č. 6) takto:

„Tak tady zase, a to je zcela upřímně a já nevím, jak moc budete upřímná ve své práci, rozhodne o tom většina a většina je koalice. A ať se to někomu líbí nebo nelíbí, tak vy stojíte před rozhodnutím o nějakém projektu a teď buďto jdete na sílu těch u nás dvanácti, protože jste přesvědčeni, že to je správně, anebo se vám podaří napříč tou opozicí, ve které jsou i rozumní lidé, kteří řeknou jasně, tak tohle je věc, kterou umíme podpořit a není s tím žádný problém, najdete tu oporu a vidíte to v těch běžných hlasováních, že pro to zvednou ruku. No a pak máte opozici, která v podstatě není schopná zvednout ruku ani pro to, jak se jmenujete. Takže to je opravdu strašně těžké. Vždy se snažíte najít napříč nějakou tu podporu, protože je lepší, když to nebude o čisté dvanáctce, ale není to úplně dogma. Prostě, když to chcete a nenajdete tu podporu, tak pak je na vašem rozhodnutí, jestli půjdete na sílu. Pak si koalice řekne, jestli to takhle chce prosadit a jestli půjde na sílu těch dvanácti hlasů.”

Názor druhé místostarostky svými slovy potvrzuje i člen opozice Jiří Mareš (Rozhovor č. 2).

„My z pozice čtyř lidí za SPD v zastupitelstvu nemáme šanci nic prosadit. Ačkoliv zbylých devět lidí je s námi v opozici, tak v podstatě jediní Globočnik a Urik se zdržují při hlasování, ale vůbec nám nepomáhají. Ti ostatní, jako jen pan Šťovíček, Klika, Volák, tak ti jsou všichni loajální vůči koalici, takže oni s námi nehlasují proti nim. Takže my nemáme šanci vůbec nic prosadit.”

5 Výsledky a diskuse

5.1 Hospodaření města Litvínov

Město Litvínov ve sledovaném období let 2012 až 2021 mělo většinou přebytkový rozpočet. Výjimkami byly roky 2015, kdy rozpočet města skončil schodkem více než 41 milionů, rok 2019, který skončil schodkem v rozpočtu téměř 26 milionů a poslední sledovaný rok, měl schodkem rozpočtu necelých 86 milionů korun.

Mezi oblasti, do kterých město odvádí největší obnosy financí patří jednoznačně investice do komunikací, výdaje na školství, výdaje na tělovýchovnou činnost včetně sportovních zařízení ve vlastnictví města, výdaje na rozvoj vyloučené oblasti Janov, výdaje na správu městského majetku a výdaje na činnost místní správy.

Město aktivně využívá různých dotačních titulů ke spolufinancování projektů.

Většina dotazovaných zastupitelů hodnotí hospodaření města Litvínov velice kladně a každoroční vyhodnocení hospodaření města toto hodnocení rozhodně nevyvrací.

5.2 Výsledky voleb a složení členů vedení města

Ve sledovaných volebních obdobích tedy od roku 2010 do roku 2020 se na politické scéně města Litvínova objevily dva výrazné politické subjekty, které v minulosti v Litvínově vůbec nefigurovaly. Ještě v roce 2010 byly mandáty zastupitelstva, kterých je v Litvínově 23, rozděleny mezi jednotlivé vítězné strany poměrně vyrovnaně, bez výrazného zastoupení vítězné strany. Starostou města byl pro volební období počínající rokem 2010 zvolen Mgr. Milan Šťovíček (VV), první místostarostkou byla RSDr. Erika Sedláčková (KSČM) a druhým místostarostou Ing. Karel Linhart (Severočeši). V roce 2014 vstupuje na místní politickou scénu první z výrazných politických subjektů, a to hnutí ANO 2011. ANO 2011 okamžitě zaujímá pozici vítězné strany a získává pět mandátů, nicméně ostatní strany získávají po čtyřech nebo po dvou mandátech. Rozdělení mandátů tedy stále zůstává poměrně rovnoměrné. V tomto volebním období je poprvé starostkou zvolena Bc. Kamila Bláhová (ANO 2011). Pozici první místostarostky zaujímá opět RSDr. Erika Sedláčková (KSČM) a druhým místostarostou je Mgr. Milan Šťovíček (STAN). V roce 2014 nastává situace, kdy volby opět ovládá ANO 2011 v čele s Kamilou Bláhovou a rozdělení mandátů už vůbec není vyrovnané. ANO získává celkem osm mandátů a zajišťuje si tak klíčovou roli v zastupitelstvu, další strany mají po třech, dvou anebo jednom mandátu. Starostkou se opět

stává Mgr. Kamila Bláhová (ANO 2011), pozici první místostarostky si udržela RSDr. Erika Sedláčková a druhým místostarostou je zvolen Karel Rosenbaum (ANO 2011). Rok 2022 přináší další výrazný politický subjekt jenž si v Litvínově nachází své voliče a tím je SPD s podporou Trikolóry. Stejně tak jako mělo v roce 2014 úspěch hnutí ANO 2011 má v roce 2022 úspěch, i když poněkud menší SPD, které ve volbách získává čtyři mandáty. Volby ovšem znovu ovládá hnutí ANO 2011, které navyšuje svůj počet mandátů na deset. Deset mandátů má tedy ANO 2011, čtyři mandáty SPD s podporou Trikolóry a zbývajících devět mandátů je rozděleno mezi šest dalších stran. SPD se i přes druhé místo ve volbách nepodaří uzavřít koalici s ANO 2011 a končí v opozici. Starostkou města je již potřetí v řadě zvolena Mgr. Kamila Bláhová (ANO 2011), prvním místostarostou se stává Karel Rosenbaum (ANO 2011) a druhou místostarostkou je zvolena Květuše Hellmichová (SNK ED). Těsnou koalici tvoří strany ANO 2011 deset mandátů, KSČM jeden mandát a SND ED jeden mandát.

5.3 Významné projekty pro rozvoj města Litvínov

O významných projektech v Litvínově zásadně rozhoduje vládnoucí koalice. Mezi nejvýznamnější projekty z hlediska rozvoje města patří za poslední roky jednoznačně Kompletní rekonstrukce zámku Valdštejnů, která proběhla v roce 2014. Díky této významné rekonstrukci se do zámku Valdštejnů po mnoha letech vrátil život a aktuálně je využíván jako místo pro velké množství městských akcí, funguje v něm infocentrum města, galerie i školící centrum a obřadní místnost.

Dalším významným projektem, respektive několika projekty jsou demolice zdevastovaných bytových domů na sídlišti Janov. Aktuálně má město za sebou demolici tří několika-vchodových bytových domů a další jsou v pořadí. V místech, kde původně stály tyto velké budovy vznikají zelená prostranství. Demolice těchto budov vyloučené lokality jen prospěje. Významným projektem v rámci rozvoje města je také výstavba dopravního terminálu města. Vlakové nádraží a jeho okolí se proměnilo k nepoznání. V rámci projektu došlo ke kompletní rekonstrukci a modernizaci budovy vlakového nádraží, k rekonstrukci a přemístění autobusových a tramvajových zastávek, vzniku autobusového nádraží a vybudování parkoviště. Díky vykoupení a zdemolování budov v okolí nádraží a kompletní proměně tohoto prostoru získalo dříve nedůstojné místo úplně novou podobu.

Posledním ohromným projektem bylo vybudování nového mostu vedoucího přes Mezibořskou ulici. Rekonstrukce mostu byla klíčová nejen pro řidiče osobních automobilů,

ale také pro místní hromadnou dopravu. Pokud by k rekonstrukci mostu nedošlo a nemohl by se dále využívat, komplikace v dopravě, které museli řidiči přetrpět v době rekonstrukce by přetrvaly napořád, což by bylo vzhledem k faktu, že je most součástí páteřní komunikace města rozhodně nepříjemné.

5.4 Přechody mezi kandidátními listinami

V Litvínově se mnoha zastupitelům podařilo získat své místo v zastupitelstvu opakovaně. U části z nich však dochází k tomu, že v jednotlivých volebních obdobích kandidují na různých kandidátních listinách a v případě, že se nejedná o zastupitele bez politické příslušnosti, mění samozřejmě i svoji politickou příslušnost. Nejpestřejší repertoár navrhuje politických stran mají zastupitelé Cmorej, Šťovíček a Doležal, přičemž Cmorejovi a Šťovíčkovi se i přes tyto změny prozatím podařilo ve volbách mandát získat. Zatímco Šťovíček funkci zastupitele vykonává i v aktuálním volebním období (2023), Cmorej se svého mandátu vzdal ve prospěch jiného kandidáta konkrétně Kliky.

5.5 Rozhodování ve městě

Většinu návrhů v Litvínově předkládají jednotliví členové vedení města, případně členové rady či koalice. Zřídka kdy návrh předkládá opoziční zastupitel. O přijetí či zamítnutí konkrétních návrhů v Litvínově rozhoduje jednoznačně koalice. Koalici však ve většině hlasování svými hlasy podporuje i část nekoaličních zastupitelů. Pro místní koalici však není takováto podpora nezbytná, protože pokud se koalice jednoznačně shoduje, bez problémů si prosadí kterýkoliv návrh.

6 Závěr

V této práci jsou v teoretických východiscích popsány obce, hospodaření obcí, volby do obecního zastupitelstva, chování voliče a lokální rozvoj. Vlastní práce je zaměřena na město Litvínov, jeho základní socioekonomické ukazatele, výsledky komunálních voleb a složení členů vedení města v letech 2010 až 2022, místní samosprávu a organizace města, dále na významné projekty pro rozvoj města a rozhodování ve městě.

Hlavním cílem diplomové práce bylo v rámci zvoleného tématu charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce, identifikovat aktéry politického procesu ve městě a definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy.

Na začátku této práce byly stanoveny tři výzkumné otázky, které autorce pomohly blíže porozumět zvolenému tématu.

Otázka č. 1 – Kdo v obci rozhoduje o realizaci projektů a investic?

V Litvínově na úrovni zastupitelstva rozhoduje o realizaci projektů a investic zásadně aktuálně vládnoucí koalice. Zpravidla se k hlasům koalice přidávají i hlasy zastupitelů mimo koalici, ale jejich získání není pro místní koalici nezbytné. I přes to, že v rámci zastupitelstva rozhoduje koalice, není pravidlem, že rozhodování o všech projektech a investicích má hladký průběh. Ty největší projekty a investice jsou na půdě zastupitelstva projednávány i na několika zasedáních, protože se stává, že se ani koalice v názoru neshodne. O běžných provozních investicích rozhoduje vedení města na základě konzultací a podnětů vedoucích úředníků jednotlivých odborů úřadu.

Otázka č. 2 – Jaké významné projekty ovlivnily rozvoj města?

Významnými projekty, které v posledních letech ovlivnily rozvoj města byly projekty týkající se rekonstrukce zámku Valdštejnů, demolice bytových domů na sídlišti v Janově, vybudování nového dopravního terminálu a rekonstrukce mostu. Dalšími projekty jsou například rekonstrukce základních a mateřských škol či rekonstrukce sportovní haly.

Otázka č. 3 – Co představuje nejslabší stránky města a jakým způsobem se pracuje na jejich minimalizaci či odstranění?

Za jednu z nejslabších stránek města lze nepochybně označit vyloučenou lokalitu Janov. Sídliště v Janově je největší vyloučenou lokalitou na našem území, a to zejména

z toho důvodu, že zde žije velké množství nepřizpůsobivých občanů. Na sídlišti je spousta zdemolovaných domů, zničeného majetku města, ale také časté občanské nepokoje. Město Litvínov rozhodně pracuje na zlepšení situace v Janově například tím, že zrealizovalo demolici několika vybydlených a zničených bytových domů, posiluje v oblasti hlídky městské policie a zajišťuje častější úklid v místních ulicích a v okolí popelnic. Za další slabou stránku města lze považovat nevyužití mnoha budov, které jsou ve vlastnictví města. Budovy chátrají a ztrácejí svoji hodnotu. Někteří zastupitelé mají snahu o to, aby došlo k opravám a rekonstrukcím těchto domů a byly využívány pro občany města. V tuto chvíli však město nepracuje na rekonstrukci či obnově žádného z těchto objektů.

7 Seznam použitých zdrojů

Literatura:

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.

BERNARD, Josef. (ed.) *Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010. ISBN 978-80-7330-187-3.

ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha: Alfa Nakladatelství, s.r.o., 2008. ISBN 978-80-87197-00-4.

ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Jan ČOPIK. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, a. s., 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.

ČMEJREK, Jaroslav, Jan ČOPIK. *Veřejná správa*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích 2016. ISBN 978-80-7394-578-7.

ČOPIK, Jan, Radek KOPŘIVA, Jaroslav ČMEJREK. *Mayors as a variable in typologies of local governments: a case study of the Czech Republic*. *Local government Studies*. 47 (2). str. 167-185. DOI: 10.1080/03003930.2019.1699069.

JÜPTNER, Petr. *Komunální koalice a politické modely*. *Politologická revue* č. 2. 2004.

KOPŘIVA, Radek, Jan ČOPIK, Jaroslav ČMEJREK. *Mechanizmy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí*. *Sociológia* č.5. str. 482-506. 2017.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů. Teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

Právní předpisy:

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Zákon č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích

Zákon č. 491/2001 Sb., Zákon o volbách do zastupitelstev obcí

Zákon č. 132/2006 Sb., Zákon o kronikách obcí

Kroniky a interní dokumenty:

Kroniky Scholy Humanitas

Interní dokumenty Scholy Humanitas

Rozhovory:

Rozhovor č. 1 se zastupitelem Litvínova Bc. Petrem Globočnickem ze dne 23. 2. 2023

Rozhovor č. 2 se zastupitelem Litvínova Jiřím Marešem ze dne 23. 2. 2023

Rozhovor č. 3 se zastupitelem Litvínova Mgr. Danielem Urikem ze dne 14. 3. 2023

Rozhovor č. 4 s radní Litvínova Mgr. Petrou Troníčkovou ze dne 8. 3. 2023

Rozhovor č. 5 se zastupitelem Litvínova Janem Vycpálkem ze dne 9. 3. 2023

Rozhovor č. 6 s druhou místostarostkou Litvínova Květuší Hellmichovou ze dne 3. 3. 2023

Internetové zdroje:

Počty územních jednotek [on-line]. [cit. 2022-09-23]. Dostupné z WWW:

https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&katalog=32895&pvo=RSO03ORP&c=v51~2__RP2020MP12DP31

Demografická ročenka měst [on-line]. [cit. 2022-11-20]. Dostupné z WWW:

<https://www.czso.cz/documents/10180/165591285/13006622273.pdf/6ad984b2-102c-42f0-8cbe-fc5f476e9cc1?version=1.1>

Základní informace [on-line]. [cit. 2023-01-10]. Dostupné z WWW:
<https://www.mulitvinov.cz/zakladni-informace/d-478143/p1=98020>

Historie města [on-line]. [cit. 2023-01-10]. Dostupné z WWW:
<https://www.mulitvinov.cz/historie-mesta/ds-52947/p1=97904>

Město Litvínov (Most) [on-line]. [cit. 2023-01-08]. Dostupné z WWW:
<https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00266027/prehled?rad=t&obdobi=1212>

Město Litvínov (Most) [on-line]. [cit. 2023-01-08]. Dostupné z WWW:
<https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00266027/prehled?rad=t&obdobi=1312>

Město Litvínov (Most) [on-line]. [cit. 2023-01-08]. Dostupné z WWW:
<https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00266027/prehled?rad=t&obdobi=1412>

Město Litvínov (Most) [on-line]. [cit. 2023-01-08]. Dostupné z WWW:
<https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00266027/prehled?rad=t&obdobi=1512>

Město Litvínov (Most) [on-line]. [cit. 2023-01-08]. Dostupné z WWW:
<https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00266027/prehled?rad=t&obdobi=1612>

Město Litvínov (Most) [on-line]. [cit. 2023-01-08]. Dostupné z WWW:
<https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00266027/prehled?rad=t&obdobi=1712>

Město Litvínov (Most) [on-line]. [cit. 2023-01-08]. Dostupné z WWW:
<https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00266027/prehled?rad=t&obdobi=1812>

Město Litvínov (Most) [on-line]. [cit. 2023-01-08]. Dostupné z WWW:
<https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00266027/prehled?rad=t&obdobi=1912>

Město Litvínov (Most) [on-line]. [cit. 2023-01-08]. Dostupné z WWW:
<https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00266027/prehled?rad=t&obdobi=2012>

Město Litvínov (Most) [on-line]. [cit. 2023-01-08]. Dostupné z WWW:
<https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00266027/prehled?rad=t&obdobi=2112>

Výsledky voleb [on-line]. [cit. 2023-01-09]. Dostupné z WWW:
<https://www.volby.cz/pls/kv2022/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=2&xnumnuts=4205&xobec=567256&xstat=0&xvyber=0>

Výsledky voleb [on-line]. [cit. 2022-06-13]. Dostupné z WWW:
<https://www.volby.cz/pls/kv2010/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=2&xnumnuts=4205&xobec=567256&xstat=0&xvyber=0>

Výsledky voleb [on-line]. [cit. 2022-06-13]. Dostupné z WWW:
<https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=2&xnumnuts=4205&xobec=567256&xstat=0&xvyber=0>

Výsledky voleb [on-line]. [cit. 2022-06-13]. Dostupné z WWW:
<https://www.volby.cz/pls/kv2018/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=2&xnumnuts=4205&xobec=567256&xstat=0&xvyber=0>

Radnice – archiv vydání [on-line]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z WWW:
<https://www.mulitvinov.cz/radnice-archiv-vydani/ds-53703/archiv=0>

Usnesení ustavujícího zasedání [on-line]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z WWW:
<https://www.mulitvinov.cz/usneseni-ze-zasedani-zm-v-roce-2010-po-volbach/ds-53263/archiv=0&p1=98044>

Usnesení ustavujícího zasedání [on-line]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z WWW:
<https://www.mulitvinov.cz/usneseni-ze-zasedani-zm-v-roce-2014-po-volbach/ds-53769/archiv=0&p1=98044>

Usnesení ustavujícího zasedání [on-line]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z WWW:
<https://www.mulitvinov.cz/usneseni-ze-zasedani-zm-v-roce-2018-po-volbach/ds-54042/archiv=0&p1=98044>

Usnesení ustavujícího zasedání [on-line]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z WWW:
<https://www.mulitvinov.cz/usneseni-ze-zasedani-zm-v-roce-2022-nove-volebni-obdobi/ds-54194/archiv=0&p1=98044>

Územní přehledy o volební účasti [on-line]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z WWW:
<https://www.volby.cz/pls/kv2010/kv51?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=8&xnumnuts=0&xvyber=1>

Územní přehledy o volební účasti [on-line]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z WWW:
<https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv51?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=8&xnumnuts=0&xvyber=1>

Územní přehledy o volební účasti [on-line]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z WWW:
<https://www.volby.cz/pls/kv2018/kv51?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=8&xnumnuts=0&xvyber=1>

Územní přehledy o volební účasti [on-line]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z WWW:
<https://www.volby.cz/pls/kv2022/kv51?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=8&xnumnuts=0&xvyber=1>

Rada města [on-line]. [cit. 2023-02-05]. Dostupné z WWW:
<https://www.mulitvinov.cz/radni/os-1288/p1=98054>

Komise RM [on-line]. [cit. 2023-02-05]. Dostupné z WWW:
<https://www.mulitvinov.cz/komise-rm/d-420342/p1=98051>

Zastupitelstvo města [on-line]. [cit. 2023-02-05]. Dostupné z WWW:
<https://www.mulitvinov.cz/zastupitele/os-1388/p1=98048>

Výbory zastupitelstva města [on-line]. [cit. 2023-02-05]. Dostupné z WWW: <https://www.mulitvinov.cz/vybory-zm/d-420370/p1=98045>

Schola Humanitas [on-line]. [cit. 2023-02-05]. Dostupné z WWW: <http://www.humanitas.cz/wp/zajemce/studijni-obory/>

CEV Viana [on-line]. [cit. 2023-02-05]. Dostupné z WWW: <http://www.cev-viana.cz/testing-page/>

Závěrečný účet města Litvínov za rok 2012 [on-line]. [cit. 2023-02-19]. Dostupné z WWW: https://www.mulitvinov.cz/assets/File.ashx?id_org=8604&id_dokumenty=442314

Závěrečný účet města Litvínov za rok 2013 [on-line]. [cit. 2023-02-19]. Dostupné z WWW: https://www.mulitvinov.cz/assets/File.ashx?id_org=8604&id_dokumenty=446303

Závěrečný účet města Litvínov za rok 2014 [on-line]. [cit. 2023-02-19]. Dostupné z WWW: https://www.mulitvinov.cz/assets/File.ashx?id_org=8604&id_dokumenty=449903

Závěrečný účet města Litvínov za rok 2015 [on-line]. [cit. 2023-02-19]. Dostupné z WWW: https://www.mulitvinov.cz/assets/File.ashx?id_org=8604&id_dokumenty=453250

Závěrečný účet města Litvínov za rok 2016 [on-line]. [cit. 2023-02-19]. Dostupné z WWW: https://www.mulitvinov.cz/assets/File.ashx?id_org=8604&id_dokumenty=456903

Závěrečný účet města Litvínov za rok 2017 [on-line]. [cit. 2023-02-19]. Dostupné z WWW: https://www.litvinov.cz/assets/File.ashx?id_org=8604&id_dokumenty=461011

Závěrečný účet města Litvínov za rok 2018 [on-line]. [cit. 2023-02-19]. Dostupné z WWW: https://www.mulitvinov.cz/assets/File.ashx?id_org=8604&id_dokumenty=464860

Závěrečný účet města Litvínov za rok 2019 [on-line]. [cit. 2023-02-19]. Dostupné z WWW: https://www.mulitvinov.cz/assets/File.ashx?id_org=8604&id_dokumenty=468847

Závěrečný účet města Litvínov za rok 2020 [on-line]. [cit. 2023-02-19]. Dostupné z WWW: https://www.litvinov.cz/assets/File.ashx?id_org=8604&id_dokumenty=476218

Závěrečný účet města Litvínov za rok 2021 [on-line]. [cit. 2023-02-19]. Dostupné z WWW: https://www.mulitvinov.cz/assets/File.ashx?id_org=8604&id_dokumenty=476213

Organizace založené městem [on-line]. [cit. 2023-02-25]. Dostupné z WWW: <https://www.mulitvinov.cz/organizace-zalozene-mestem/os-42151/p1=98019>

Krušnohorská poliklinika [on-line]. [cit. 2023-02-25]. Dostupné z WWW: <https://www.mulitvinov.cz/krusnohorska-poliklinka-s-r-o/os-42092/p1=98019>

SPORTaS s.r.o. [on-line]. [cit. 2023-02-25]. Dostupné z WWW: <https://www.mulitvinov.cz/sportas-s-r-o-strediska-provoz-sportovist-citadela-business-centre-litvinov/os-42130/p1=98019>

Citadela Litvínov [on-line]. [cit. 2023-02-25]. Dostupné z WWW: <https://www.citadela-litvinov.cz/nwp/>

SPORTaS Základní informace [on-line]. [cit. 2023-02-25]. Dostupné z WWW: <https://www.sportas.cz/2016/04/zaklad/>

SPORTaS Ostatní sportoviště [on-line]. [cit. 2023-02-25]. Dostupné z WWW: <https://www.sportas.cz/rubrika/ostatni-sportoviste/>

Příspěvkové organizace [on-line]. [cit. 2023-02-26]. Dostupné z WWW: <https://www.mulitvinov.cz/prispevkove-organizace/os-42097/p1=98018>

Partnerská města [on-line]. [cit. 2023-02-26]. Dostupné z WWW: <https://www.mulitvinov.cz/partnerska-mesta/gS-14562/p1=97900>

Svazek obcí v regionu Krušných hor [on-line]. [cit. 2023-02-26]. Dostupné z WWW: <https://www.mulitvinov.cz/svazek-obci-v-regionu-krusnych-hor/os-42162/p1=97900>

Partnerský spolek Litvínov o.p.s. [on-line]. [cit. 2023-02-26]. Dostupné z WWW: <https://www.mulitvinov.cz/partnersky-spolek-litvinov-o-p-s/os-42093/p1=97900>

Porozumění [on-line]. [cit. 2023-02-26]. Dostupné z WWW: <http://www.os-porozumeni.cz/>

Podkrusnohorské muzeum. [on-line]. [cit. 2023-02-26]. Dostupné z WWW: <https://www.podkrusnohorskemuzeum.cz/cz/o-muzeu>

Technické služby Litvínov [on-line]. [cit. 2023-02-26]. Dostupné z WWW: <https://www.tslitvinov.cz/sluzby-mestu>

Demolice bytového domu [on-line]. [cit. 2023-02-27]. Dostupné z WWW: https://www.mulitvinov.cz/assets/File.ashx?id_org=8604&id_dokumenty=476458

Demolice bytového domu [on-line]. [cit. 2023-02-27]. Dostupné z WWW: https://www.mulitvinov.cz/assets/File.ashx?id_org=8604&id_dokumenty=468082

Demolice bytového domu [on-line]. [cit. 2023-02-27]. Dostupné z WWW: <https://www.mulitvinov.cz/zahajeni-demolice-paneloveho-domu-v-litvinove-janove/d-476373>

Výstavba dopravního terminálu Litvínov [on-line]. [cit. 2023-02-27]. Dostupné z WWW: <https://www.mulitvinov.cz/vystavba-dopravniho-terminalu-mesta-litvinov/d-469480>

Rekonstrukce litvínovského zámku [on-line]. [cit. 2023-02-27]. Dostupné z WWW: <https://www.mulitvinov.cz/finisuje-rekonstrukce-litvinovskeho-zamku/d-447324>

Tisková zpráva k otevření mostu přes Mezibořskou ulici [on-line]. [cit. 2023-02-27]. Dostupné z WWW: <https://www.mulitvinov.cz/tiskova-zprava-k-otevreni-mostu-pres-meziborskou-ulici/d-476263>

Výsledky voleb [on-line]. [cit. 2023-03-12]. Dostupné z WWW:
<https://www.volby.cz/pls/kv1998/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=23&xdz=2&xnumnuts=4205&xobec=567256&xstrana=0>

Průvodce participativním rozpočtem [on-line]. [cit. 2023-03-12]. Dostupné z WWW:
<https://www.litvinov-nasemesto.cz/pages/prvodce>

Participativní rozpočet [on-line]. [cit. 2023-03-12]. Dostupné z WWW:
<https://www.municipalis.cz/app/anketa/vrSHf4ko>

Vývoj počtu obcí v České republice [on-line]. [cit. 2023-03-12]. Dostupné z WWW:
https://www.czso.cz/documents/10180/171348123/32018122_0201.pdf/0303f19e-1772-4ede-aeb3-5f86a90c7383?version=1.1

Komentář ČSÚ k vývoji počtu obyvatel v obcích po sčítání lidu, domů a bytů 2021
[on-line]. [cit. 2023-03-12]. Dostupné z WWW:
https://www.czso.cz/documents/10180/165603907/13007222_vysvetleni_k_poctu_obyvate1_v_obcich_po_scitani_2021.pdf/2c4195c9-f948-4a51-8370-4fbaf8e139a9?version=1.1

Nádraží Litvínov [on-line]. [cit. 2023-03-23]. Dostupné z WWW:
<https://sever.rozhlas.cz/v-litvinove-zacne-na-jare-stavba-noveho-dopravniho-terminalu-vyjde-na-vic-nez-8149821>

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 3-1 Postavení územních rozpočtů v rozpočtové soustavě v ČR.....	25
Obrázek 3-2 Kombinovaný model fiskálního federalismu na příkladu federace.....	28
Obrázek 3-3 Kombinovaný model fiskálního federalismu v České republice do konce roku 2000.....	29
Obrázek 3-4 Kombinovaný model fiskálního federalismu v České republice od roku 2001	30
Obrázek 4-1 Zámek Valdštejnů Litvínov.....	39

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 3-1 Kategorie obcí k 31.12.2020.....	19
Tabulka 3-2 Schéma běžného a kapitálového rozpočtu.....	22
Tabulka 3-3 Příjmy a výdaje veřejných rozpočtů v ČR v 90. letech v mld. Kč.....	24
Tabulka 3-4 Potřebné počty podpisů voličů zapsaných v seznamech pro nezávislé kandidáty a pro sdružení nezávislých kandidátů	33
Tabulka 3-5 Indikátory rozvoje obcí dle Bernarda.....	38
Tabulka 4-1 Demografický vývoj ve městě Litvínov	40
Tabulka 4-2 Vývoj věkové struktury obyvatelstva.....	42
Tabulka 4-3 Příjmy města Litvínov v letech 2012-2021 (v milionech Kč).....	44
Tabulka 4-4 Výdaje města Litvínov v letech 2012-2021 (v milionech Kč)	45
Tabulka 4-5 Saldo rozpočtu města Litvínov v letech 2012-2021 (v milionech Kč)	46
Tabulka 4-6 Počet získaných mandátů jednotlivých politických stran 2010	48
Tabulka 4-7 Zvolení zastupitelé Litvínova v roce 2010	49
Tabulka 4-8 Počet získaných mandátů jednotlivých politických stran 2014.....	50
Tabulka 4-9 Zvolení zastupitelé Litvínova v roce 2014	51
Tabulka 4-10 Počet získaných mandátů jednotlivých politických stran 2018	52
Tabulka 4-11 Zvolení zastupitelé Litvínova v roce 2018	53
Tabulka 4-12 Počet získaných mandátů jednotlivých politických stran 2022.....	54
Tabulka 4-13 Zvolení zastupitelé Litvínova v roce 2022	55
Tabulka 4-14 Přejchody zastupitelů v letech 1998-2022.....	57

8.3 Seznam grafů

Graf 4-1 Vývoj počtu obyvatel v Litvínově v letech 2001 až 2021	41
Graf 4-2 Volební účast v komunálních volbách v letech 2010 až 2022	58

8.4 Seznam použitých zkratk

ČR – Česká republika

OkÚ – okresní úřad

POÚ – pověřený obecní úřad
ORP – obec s rozšířenou působností
ÚR – územní rozpočet
VR – veřejný rozpočet
SR – státní rozpočet
HDP – hrubý domácí produkt
ČSÚ – Český statistický úřad
MŠ – mateřská škola
ZŠ – základní škola
SSZŠ – soukromá sportovní základní škola
SŠ – střední škola
MHD – městská hromadná doprava
Č.P. – číslo popisné
CEV – centrum ekologické výchovy
ČSSD – Česká strana sociálně demokratická
KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy
ODS – Občanská demokratická strana
STAN – Starostové a nezávislí
SPD – Svoboda a přímá demokracie
SNK – Sdružení nezávislých kandidátů
NK – nezávislý kandidát
ED – Evropští demokraté
OR – Otevřená Radnice
LS – Lepší Sever

Přílohy

Příloha 1 – Rozhovory s vybranými členy zastupitelstva města

Příloha 2 – Největší výdajové položky a nejnákladnější investice města

Příloha 3 – Fotografie ze sídliště Janov

Příloha 4 – Nový dopravní terminál Litvínov

Příloha 1 - Rozhovory s vybranými členy zastupitelstva města

Rozhovor č. 1

Bc. Petr Globočník, zastupitel Litvínova (Zelení)

1) Co Vás přimělo se angažovat v komunální politice?

„Těch věcí bylo asi víc, ale to zásadní bylo to, že to tady mám rád, považuji se za Litvínovského patriota. Podle hesla myslí globálně, jedne lokálně, kde jinde se začít angažovat než v Litvínově. Pak to byla samozřejmě nespokojenost s tím stavem a také to, že žádný z politických reprezentantů, kteří byli v té době na scéně tady v Litvínově, bezesbytku nenaplňoval nějaká má očekávání od toho, jakým způsobem by se to město mělo vyvíjet. A byli to také přátelé, kteří to umožnili, protože sám bych asi nic takového dělat nemohl.“

2) Co považujete za svůj největší přínos v oblasti rozvoje města Litvínov?

„Já myslím, že asi nejdůležitější je nějaké otevírání debat a třeba i nepříjemných témat, kolem kterých ostatní chodí jako kolem horké kaše a moc se jim do toho nechce, tak my jsme takoví šouralové, byť je to někdy nepříjemné jak pro politiky, tak pro úředníky, kteří by chtěli mít ten svůj klid, tak my většinou otvíráme témata jako je například financování hokeje, která se léta v Litvínově neřeší. Není to samozřejmě jen hokej, těch věcí je spousta. Pokud něco konkrétního, úplně malinkého, za co jsem rád, tak je to zavedení stříbrných popelnic na třídění kovů, což se léta nerealizovalo kvůli tomu, že někdo měl pocit, že by je mohli lidé vykrádat a ten kov končil zcela zbytečně ve směsném odpadu. Tak za to jsem rád. Ona u opozice je ta role mnohem těžší něco prosazovat, chce to mnohem větší míru diplomacie, a to se ještě musíme naučit.“

3) Scházíte se spolu s ostatními zastupiteli mimo koalici před zasedáním zastupitelstva na poradách?

„Bohužel nescházíme.“

4) Který významný projekt byl z Vašeho úhlu pohledu na zasedáních zastupitelstev projednáván nejdéle a z jakých důvodů?

„Podle mě je to plavecká hala a její osud a za mě je to především proto, že vedení města, což je taková dlouhodobá bolest, neumí mluvit s lidmi. To je podle mě velký důvod toho, proč se to léta tak táhne a proč ani jedna z variant nebyla do dneška dotažena do konce. A strašně mě to mrzí, že takové strategické věci nejsme schopni rozhodovat nějak koncepčně a je to takové nahodilé, podle toho, kdo v zastupitelstvu zrovna je a jakou myšlenku razí, takže bohužel ta plavecká hala.“

5) Jste pro využívání dotací v rámci realizace projektů?

„Jednoznačně. Já myslím, že dotace není sprosté slovo. Myslím si, že dotace je správný nástroj, ale samozřejmě musí být správně uchopen.“

6) Jakou úspěšnost má Litvínov při získávání dotací v posledních třech letech?

„Já myslím, že to není úplně špatné, protože se z dotací, byť to rozhodně není jen zásluha města renovovalo nádraží, kde by se mi taky nějaké věci líbili jinak, ale pokud bych měl říct, že něco bylo potřeba a byli jsme v tom úspěšní, tak je to určitě nádraží. Pak to jsou dotace na zbourání paneláků tady v Janově, takže si myslím, že tam úspěch je. Ale myslím si, že je tam ještě velký prostor pro zlepšení, že je pořád kam se posouvat.“

7) Je nějaký projekt, o jehož realizaci budete v budoucnu usilovat s o něco větší důrazností, než o jiné projekty? Případně jaký a proč právě ten?

„Je to hodně ovlivněné naší opoziční pozicí, jsem hodně rád, že se nám teď podařilo trochu zatlačit na realizaci skateparku, který si myslím, že tady v Litvínově pro mladé lidi chybí. Nicméně spíš, než o projekt my jde o veřejnou debatu a vlastní směřování města. Teď je v plánu rekonstrukce tramvajové trati od nádraží k poliklinice, tam nebudu nějak usilovat o prosazení, protože tam si myslím, že je shoda, tak se budu snažit zasadit právě o to, aby se to včas dostalo do veřejné debaty a aby ta veřejná podoba projektu byla dlouhodobým přínosem a aby to dávalo smysl z pohledu celého města, a ne aby to působilo jako separovaný projekt, který stojí jen sám o sobě.“

8) Jaké významné projekty v rámci rozvoje města plánujete realizovat ve výhledu zhruba dvou let? A budou na tyto projekty využity dotace?

„Jeden z projektů je ta tramvajová trať. Tam kde se neshodneme je to, že město stále hledá nějaké dotační příležitosti na lanovku, která by nás dostala na hřebeny Krušných hor. Já myslím, že město trápí jiné věci. Mně by se líbila architektonická studie celého

města a urbanistická vize, kam to město má směřovat a jak má jako organismus fungovat. Tak za sebe bych rád udělal letní školu architektury jako takovou malou věc, která se dá snadno zrealizovat a nemusel by s tím mít nikdo nějaký zásadní problém.”

9) Aktuálně je velkým tématem změna v zajištění svozu a likvidace odpadu. Do konce roku 2022 toto zajišťovala soukromá firma. Od ledna 2023 tuto činnost zajišťují Technické služby města. Jaké hlavní důvody vedly k této velké změně?

„Těch důvodů je víc, ono se to samozřejmě sloučilo s vymístěním sběrného dvora z centra města, což je jednoznačně pozitivní. Pozitivní je také to, že město tuhle strategickou věc má ve svých rukách, protože tam z pohledu města byla dlouhodobě přetrvávající nespokojenost, s tím, jak je ta služba městu poskytována. Marius Pedersen ovládal trh a nebyla tam žádná konkurence, tak nebyla možnost vůbec tlačit at' už na cenu nebo na kvalitu, takže to si myslím, že byl ten hlavní důvod a jsem moc rád, že se to podařilo, byť to samozřejmě má nějaké porodní bolesti, ale to bych vůbec nevyčítal a spíš bych za to všechny angažované pochválil.”

10) Jak si podle Vás vede město v oblasti hospodaření?

„No, tak tam už asi musím být víc kritický, protože právě zhruba 10 % rozpočtu jde na hokej, což je takové místní zlaté tele a myslím, že když se podíváme na město, tak působí takovým hodně zanedbaným dojmem a nestaráme se dobře o svůj majetek. Město má prázdné budovy, které dlouhodobě neumí využít. Centrum města nepůsobí nejlépe, byť se to posouvá, ale posouvá se to mravenčími kroky. Město rozpustilo drtivou část úspor, kterou mělo a nepřipadá mi, že by to bylo zrovna hospodárné. Město se trochu chová jako nahodilý hospodář, něco se udělá a neví se moc proč a tak. Chybí mi tam taková dlouhodobá strategie, nedívat se jen na čtyřleté volební období, ale hlavně na to, co se třeba vyplatí z nějakého dlouhodobého hlediska třeba padesáti let. Tyhle úrovně mi nejen v hospodaření, ale i chování mi v tom městě chybí.”

11) Co nejvíce finančně zatěžuje město Litvínov?

„Tak jak už jsem zmínil, podle mě je to hokej, kdy ne, že by k Litvínovu hokej nepatřil, určitě k Litvínovu patří, ale podle mě veřejné rozpočty nemají takovýmto dilem, kdy u nás je to zhruba 10 % rozpočtu zasahovat. Myslím si, že je to moc a být by to takhle nemělo, měly by to financovat soukromé subjekty. Máme tady chemické závody, pořád ještě doly, které ovlivňují kvalitu zdraví obyvatel, tak by to měly tyhle firmy vracet například právě v podpoře třeba toho sportu a nemělo by to platit město.”

12) Do jakých oblastí rozvoje města investuje Litvínov nejvíce financí?

„To je těžko říct, do čeho úplně nejvíc, tím si nejsem jist, co tam bude převažovat. Aktuálně se jako akcionář dopravního podniku, kde máme nějakých 33 % podílíme na rekonstrukci tramvajové trati mezi Mostem a Litvínovem, tak to si myslím, že byla největší investice a myslím, že to je dobře.“

13) Kdybyste měl jedním souvětím shrnout, co může město Litvínov svým občanům nabídnout, jak by znělo?

„Já si myslím, že to je otevřený prostor, kde se lidé mohou realizovat, a to je takový benefit. Tady ať už přijdete prakticky s čímkoliv, tak máte velkou šanci, že to bude ojedinělé a nějak to sem zapadne.“

14) Jaké jsou podle Vás nedostatky / slabé stránky města? Dá se do budoucna podle Vás nějakým způsobem pracovat na jejich odstranění?

„Pracovat se dá na všem, tam je potřeba jenom vůle. Nejslabší stránka je to, že Litvínov opouští nadějní mladí lidé, to je pro mě nejhorší a samozřejmě proměna sociální struktury, kdy většinou tady zůstávají chudí lidé a tím se točí nějaká spirála chudoby a nešvarů s tím spojených. To považuji v současnosti spolu se zanedbaným veřejným prostorem za ty nejslabší stránky.“

15) Ze statistik vyplývá, že počet obyvatel ve městě od roku 2009 klesá (dle Českého statistického úřadu od roku 2009 do roku 2021 klesl o celkem 5051 obyvatel), co je podle Vás hlavní příčinou tohoto poklesu?

„My ty perspektivní mladé lidi neumíme udržet, na něco je nalákat. Ono by podle mě nevadilo, že odchází někam do světa na zkušenou, ale vadí to, že je neumíme přilákat zpátky. Tam si myslím, že je velký dluh města. Já sám jsem členem jednoho spolku, který existuje od roku 2014, téměř deset let a za tu dobu jsme dostali poprvé letos podporu od města deset tisíc korun, přes to, že máme za sebou x projektů ve veřejném prostoru, tak nás to město vůbec nepodporovalo, dost nás ignorovali a tam i přes to, že jsou to mizivé částky v rozpočtu a ti mladí lidé to hrozně ocení, tak to město nepodporuje. Myslím si, že by tyhle věci jako jsou strat-upy by město mohlo podporovat a stalo by se zajímavým pro víc lidí.“

16) Kdyby záleželo jen na Vás, jakou změnu byste ve městě udělal jako první?

„Já bych rozhodně udělal urbanistickou studii na celé město. Vzal bych to komplet celé, aby to nebyl jen územní plán, ale aby se detailně zamyslelo nad každou ulicí a vznikl

jasný plán toho, co chceme ve městě dělat a jak toho dosáhnout. Určitě by to byla široká debata s veřejností, s odborníky a nebál bych se kritiky. Byť nějaké takové věci už jsou, tak jsou dost ořezané právě proto, aby to pro Litvínov nevypadalo špatně a já si naopak myslím, že je potřeba si nalít čistého vína a neschovávat se před ničím. Dost se tady totiž dělá, že nějaké věci neexistují a nekoukáme na ně, takže by bylo dobré se těmto věcem postavit čelem.”

17) Souhlasíte s tím, že funkci místostarosty mohou vykonávat zastupitelé, kteří svůj mandát nezískali výhrou ve volbách nýbrž na základě odstoupení jiného kandidáta?

„Bohužel se to může stát, ale nesouhlasím s tím. Beru to osobně. Bohužel tenhle nešvar byl v loňských volbách velmi častý, kdy spousta lidí na kandidátkách byla jen jako takový tahák pro voliče. Bohužel to tady pořád těm voličům stačí, ale já to beru jako takový podvod. Myslím si, že pokud člověk kandiduje, tak kandiduje s tím, že musí počítat se zvolením, jinak by kandidovat podle mě neměl. Každý ten kandidát by měl být odpovědný těm voličům, kteří ho podpořili a dali mu ten hlas a měl by pro ně pracovat. Bohužel, tohle se mi moc nelíbí.”

18) Mohou s Vaší kandidaturou v komunálních volbách občané města počítat i do budoucna?

„Tak jestli se něco zásadního nezmění, tak si myslím, že pořád máme nějaké místo v zastupitelstvu, že zatím nikdo tu naši agendu zcela úplně neobsáhl, takže určitě a samozřejmě to bude záležet také na lidech z našeho sdružení, jestli budou mít tu vůli dál, protože to samozřejmě není jen o mě jako o Petru Globočnickovi, ale je to o nějaké partě lidí.”

19) Chtěl byste se do budoucna stát starostou Litvínova?

„Asi míň než v těch předchozích letech, protože se přiznám, že někdy mě politika unavuje, trávíte tím strašně moc času a ty výsledky jsou pak třeba jen koše na plechovky po poměrně dlouhé době. Asi by hodně záleželo na aktuální konstelaci. S některými lidmi bych nerad nějak napřímo spolupracoval nebo byl spojován, takže tam by to hodně záleželo na tom, jak by vypadala ta situace po volbách, ale určitě bych se tomu jako vyloženě nebránil. Samozřejmě, když jsem šel jako leader do voleb, tak jsem také počítal s tím, že mohu být zvolen jako starosta města. A chtěl bych také ukázat, jestli to nebyly jen řeči, to, co jsme slibovali těm lidem, ale jestli to budeme plnit. Takže asi jo.”

Rozhovor č. 2

Jiří Mareš, zastupitel Litvínova (SPD)

1) Co Vás přimělo se angažovat v komunální politice?

„Jsem tady už od malička, jsem takovým patriotem. V podstatě už před deseti lety jsem se tady angažoval v politice, tím, že jsem tady založil stranu Zelených. Založil jsem stranu, potom jsem veřejně vystoupil proti prolomení limitů těžby tady na Mostecku a od toho se to potom datovalo. Zhruba po třech letech jsem musel ze strany odejít, protože se mi tam přidal Patrik Cmorej, což je politicky takový přelétavý človíček a společně s Danielem Volákem se zasloužili o to, aby mě z té strany vyloučili, protože jsem řekl jedné paní, která mi chtěla kácet stromy před domem, že je to čarodějnice a oni to použili proti mně, jako že jsem porušil etický kodex, takže mě základní organizace vyloučila. Dnes už vím, že bych se právní cestou bránil. V komunální politice se chci angažovat především proto, že osm let je tady politika ANO a paní Bláhová bohužel rází úplně jinou politiku než pan Babiš. To byly první náznaky toho, že se do politiky budu muset vrátit. Takže jsem souhlasil s tím, abych byl na kandidátce SPD a prostě to vyšlo.“

2) Čím chcete do budoucna přispět v oblasti rozvoje města Litvínov?

„My z pozice čtyř lidí za SPD v zastupitelstvu nemáme šanci nic prosadit. Ačkoliv zbylých devět lidí je s námi v opozici, tak v podstatě jediná Globočnick a Urik se zdržují při hlasování, ale vůbec nám nepomáhají. Ti ostatní, jako jen pan Šťoviček, Klika, Volák, tak ti jsou všichni loajální vůči koalici, takže oni s námi nehlasují proti nim. Takže my nemáme šanci vůbec nic prosadit. Přispět v oblasti rozvoje města bych chtěl asi svou povahou, tím že jsem přímočarý a mám tah na bránu. Nestydím se mluvit s kýmkoliv a o čemkoliv. Otevírám i témata, která se nikomu otevírat nechtějí.“

3) SPD s podporou Trikolory, za kterou jste kandidoval se v litvínovských komunálních volbách objevila poprvé a hned slavila úspěch čtyř získaných mandátů. Čemu tento úspěch přisuzujete?

„Jednak to přisuzuji tomu, že lidé jsou už znechuceni politikou ANO. Sice je podpořil Babiš, asi proto to tady vyhráli už třetí volební období za sebou, ale oni nemají stejný program, jako má celostátní program ANO, takže v tom je ten rozkol a nám se to nelíbí a budeme dělat všechno proto, abychom lidem v Litvínově.“

4) ANO 2011 v Litvínově vyhrálo poslední troje volby a počet jejich křesel v zastupitelstvu narůstá, předpokládáte nárůst křesel v zastupitelstvu i pro svoji stranu?

„Určitě, pro svoji stranu určitě. Jednak i proto, že předpokládáme nárůst podpory vlasteneckých stran, ke kterým SPD patří. Navíc teď budeme dělat i YouTube kanál, ke kterému se lidé dostanou pomocí QR kódu, které budeme vylepovat a dostaneme se tak k lidem ještě blíž.“

5) Scházíte se v rámci strany před zasedáním zastupitelstva na pracovních poradách?

„Ano. Když to jde, tak to určitě děláme.“

6) Jste pro využívání dotací v rámci realizace projektů?

„Ano, ale projekty musejí být v zájmu města a občanů, nikoliv různých podnikatelských aktivit a záměrů. Nebudu jmenovat firmy, které jsou zainteresované a dostávají nejvíce zakázek a pořád se to opakuje a pořád se to opakuje a je to zvláštní.“

7) Jakou úspěšnost má Litvínov při získávání dotací v posledních třech letech?

„To je těžko říct. My se spíš za náš klub přikláním k tomu, že za posledních osm let před vládou ANO, za vlády Štovička a Voláka byly mnohem úspěšnější v získávání dotací, skoro dvojnásobně.“

8) Je nějaký projekt, o jehož realizaci budete v budoucnu usilovat s o něco větší důrazností, než o jiné projekty? Případně jaký a proč právě ten?

„Jednak nám nejsou lhostejné zchátralé a nevyužívané budovy ve městě. Například ve Smetanově ulici je budova, která by si zasloužila rekonstrukci a mohla by být využívána na nějaké sociální služby, pro důchodce nebo pro mentálně postižené děti. Pak bychom chtěli dát opět do života radniční sklípek, který zeje prázdnotou a chátrá. Ještě bychom chtěli podpořit lidi z Litvínova v tom, aby měli více pracovních příležitostí, dostatek míst v mateřských školkách a tak podobně.“

9) Jaké významné projekty v rámci rozvoje města plánujete v rámci zastupitelstva realizovat ve výhledu zhruba dvou let? A budou na tyto projekty využity dotace?

„My zatím musíme pokorně přihlížet zverstvům, co se tady děje a nemůžeme z pozice čtyř lidí proti zbytku nic udělat. Přesto, že bychom chtěli. Je tady spousta projektů, které jsou do očí bijící, jako třeba Technické služby, které byly z našeho pohledu zbytečné a

neopodstatněné v takové výši, když už se to dalo realizovat dříve, za podstatně menší peněz.”

10) Aktuálně je velkým tématem změna v zajištění svozu a likvidace odpadu. Do konce roku 2022 toto zajišťovala soukromá firma. Od ledna 2023 tuto činnost zajišťují Technické služby města. Jaké hlavní důvody vedly k této velké změně?

„V podstatě já za sebe to vidím jako politickou trafikou budoucích odchodivších zastupitelů v neposlední řadě paní Bláhové a dalších radních, kteří tam možná potom budou zaměstnaní, protože my nevidíme důvod, proč by měly být technické služby za 159 milionů. Pro nás je ta akce v podstatě neakceptovatelná, protože daňové poplatníky bude stát tolik milionů a občanům města se tato služba významně zdraží. Takže investici do sběrného dvora a administrativní budovy považujeme za předraženou a neefektivní. Město akorát zvýší svoji zadluženost.”

11) Jak si podle Vás vede město v oblasti hospodaření?

„Město poslední dobou hospodaří nezodpovědně.”

12) Co nejvíce finančně zatěžuje město Litvínov?

„Za klub je to všeobecně hokej a investiční akce města a za mě navíc ještě z pozice ex policisty vidím městskou policii jako něco navíc, co město finančně zatěžuje. Jejich práce mi přijde zbytečná, stejně jako monitorování města osmdesáti kamerami. Dále se mi nelíbí dvojitá metr, protože když je hokej, tak ve městě platí úplně jiná pravidla, můžeme parkovat všude, i na trávníku, mohou se porušovat různé vyhlášky města a pak když skončí hokej, tak najednou zase začnou zákony a vyhlášky platit. Proto to vidím jako flákání a mrhání penězi z rozpočtu, které na jejich činnost plynou.”

13) Do jakých oblastí rozvoje města investuje Litvínov nejvíce financí?

„Do rozvoje města a stávajícího majetku město Litvínov investuje minimálně. Rekonstrukce ho v podstatě nezajímají. Zajímají ho pouze další investiční akce. Je tady chyba, že se nestaví, žádné bydlení pro mladé lidi, kteří nemají možnost startovat ten svůj život. Pracovní příležitosti jsou tady minimální.”

14) Kdybyste měl jedním souvětím shrnout, co může město Litvínov svým občanům nabídnout, jak by znělo?

„V podstatě Litvínov nemůže svým občanům nabídnout nic. Myslím si, že to souvisí i s odlivem mladých lidí. Litvínov se stává vyloučenou lokalitou, všechno souvisí se vším.”

Město dělá jen projekty, na kterém můžou politici a další nějakým způsobem participovat, ale obyčejný člověk tady skomírá a proto odchází.”

15) Jaké jsou podle Vás nedostatky / slabé stránky města? Dá se do budoucna podle Vás nějakým způsobem pracovat na jejich odstranění?

„Je tady nedostatek bydlení. Máme tady špatné zdravotnictví, lidé musejí dojíždět daleko. Na pohotovosti chybí EKG přístroj, máme tady málo defibrilátorů. No a celkově jsou tady špatné pracovní příležitosti. My bychom to rádi změnili. Chtěli jsme předělat jeden z domů na sociální bydlení nebo byty pro mladé rodiny. Prior, který se teď vůbec nevyužívá, tak tam bychom udělali nějaké místo pro seniory.”

16) Ze statistik vyplývá, že počet obyvatel ve městě od roku 2009 klesá (dle Českého statistického úřadu od roku 2009 do roku 2021 klesl o celkem 5051 obyvatel), co je podle Vás hlavní příčinou tohoto poklesu?

„Budu se opakovat. Jsou to ty pracovní příležitosti, není tady podpora mladých rodin. Je tady milová kultura. Já už se asi deset nebo dvanáct let snažím o to, aby když už tady máme dva zimní stadiony probíhalo během týdne více než jedno jediné veřejné bruslení. Nemáme tady možnost ve volném čase nikam zajít.”

17) Kdyby záleželo jen na Vás, jakou změnu byste ve městě udělal jako první?

„Určitě by stálo za to otevřít bezplatnou právní poradnu pro občany.”

18) Souhlasíte s tím, že funkci místostarosty mohou vykonávat zastupitelé, kteří svůj mandát nezískali výhrou ve volbách nýbrž na základě odstoupení jiného kandidáta?

„V žádném případě nesouhlasím, je to případ naší druhé místostarostky Hellmichové. Strana s jedním mandátem, kandidátka ze třetího místa získá místo ve vedení města, to je prostě divné. Proč tedy kandidovali Šlégr s Myšákem, když nechtěli do politiky, to je zvláštní a nelíbí se nám to, ani mně, ani našemu klubu SPD.”

19) Mohou s Vaší kandidaturou v komunálních volbách občané města počítat i do budoucna?

„Asi ano.”

20) Chtěl byste se do budoucna stát starostou Litvínova?

„Sice ty ambice nemám, ale když by bylo nejhůř, tak rozhodně bych se toho nebál.”

Rozhovor č. 3

Mgr. Daniel Urik, zastupitel Litvínova (Nezávislý kandidát)

1) Co Vás přimělo se angažovat v komunální politice?

„Ke komunální politice mě přivedl zájem o město jako takové a dlouholetý úpadek města z hlediska nekoncepčního vedení a řízení.“

2) Co považujete za svůj největší přínos v oblasti rozvoje města Litvínov?

„Otevírání a řešení nepříjemných témat, na která musí reagovat jak samospráva, tak státní správa. Dlouhou dobu se tu žilo jako v bublině a podle mnohých v pořádku, ale tak to opravdu není.“

3) Scházíte se spolu s ostatními zastupiteli mimo koalici před zasedáním zastupitelstva na poradách?

„Nescházíme. V minulosti, ještě před Covidem jsme se scházeli napříč celým zastupitelstvem na pracovních poradách, aby se ne všechno muselo řešit veřejně na zastupitelstvu, ale tomu už tak dávno není. Aktuálně když chcete něco řešit alespoň se starostkou mimo zastupitelstvo, tak je na to vyhrazena hodina dva dny před zasedáním, a to pomocí Skype. Já jsem to samozřejmě tak pro zajímavost zkoušel se s ní spojit a stejně jsem se z toho rozhovoru nic nedozvěděl. Takže ne, nescházíme se s nikým.“

4) Který významný projekt byl z Vašeho úhlu pohledu na zasedáních zastupitelstev projednáván nejdéle a z jakých důvodů?

„Určitě není jeden. Zásadní je zpackaný projekt bazénu, který vládní koalice tlačí, i když sama ví, že to není v silách města. Dále se poměrně dlouhou dobu řešilo odpadové hospodářství, ale tam se dle mého hodně změnilo s novým vedením Technických služeb. Petr Řeháček vzal upadající společnost a její chod do správných rukou, ale vždy je třeba neusnout na vavřínech.“

5) Jste pro využívání dotací v rámci realizace projektů?

„Rozhodně ano, ale projekty to musí být smysluplné. Ne si je psát do šuplíku a nic z toho.“

6) Jakou úspěšnost má Litvínov při získávání dotací v posledních třech letech?

„Z toho, co nakonec město takzvaně podá, tak poměrně vysokou, ale určitě máme limity v činnosti úřadu, podstav úředníků. Jejich časté střídání a nekoncepční vedení způsobilo, že se na řadě projektů nic neposumulo ani po letech, a to je obrovská škoda.“

7) Je nějaký projekt, o jehož realizaci budete v budoucnu usilovat s o něco větší důrazností, než o jiné projekty? Případně jaký a proč právě ten?

„Rozhodně mezi ně patří centrum města, tedy mozaika Sýkora, náměstí a jeho přestavba. Dále pak využití Radničního sklípku a budovy bývalé školy pro potřeby města. Zásadní pro důstojné rozloučení pozůstalých s nebožtíkem je také nová smuteční síň, tam se už pěknou dobu čeká nevím na co. To je podle mě smysluplnější než aquapark pro pár lidí.“

8) Jaké významné projekty v rámci rozvoje města plánujete realizovat ve výhledu zhruba dvou let? A budou na tyto projekty využity dotace?

„Tady bych odpověděl podobně jako u předchozí otázky. Ano, dotační tituly by se měly dát získat, popřípadě má na řadu investic město dostatečné možnosti a může svůj rozpočtový plán měnit, ale to musí být vůle, a ne si vyhodit 80 milionů kupříkladu na bazén, kde stejně k ničemu nedojde, blokovat je a podobně.“

9) Aktuálně je velkým tématem změna v zajištění svozu a likvidace odpadu. Do konce roku 2022 toto zajišťovala soukromá firma. Od ledna 2023 tuto činnost zajišťují Technické služby města. Jaké hlavní důvody vedly k této velké změně?

„Firma Marius Pedersen fungovala jako monopolní hráč, vědoma si svého postavení jej zneužívala. Nedochozelo k plnění smluvních závazků a z toho důvodu se změna začala rodit. Stálo za tím také otevření tohoto tématu naším uskupením. Jak jsem říkal v některé z předchozích otázek, pomohla také transformace Technických služeb, respektive nový vítr ve vedení.“

10) Jak si podle Vás vede město v oblasti hospodaření?

„Podle mě je to tak padesát na padesát. Závěrečné účty mohou vypadat dobře na papíře, ale mnoho se toho neděje a zásadní změny ve veřejném prostoru se táhnou a neodpovídají moderním trendům. Totální kolaps vidím v oblasti managementu energetického a architektonického.“

11) Co nejvíce finančně zatěžuje město Litvínov?

„Vyhozené peníze na papíře na nerealizovatelné investice. Neutěšený stav majetku města a jeho pomalá a zkosnatělá revize a přebudování. Město si raději něco pronajme, jako například bývalou Komerční Banku, místo toho, aby zainvestovalo a zprovoznilo své budovy a prostory.“

12) Do jakých oblastí rozvoje města investuje Litvínov nejvíce financí?

„Nejvíce asi do hokeje, respektive zimních stadionů, dále do SPORTaSu, aktuálně do Technických služeb a pak samozřejmě školství a sociální věci.“

13) Kdybyste měl jedním souvětím shrnout, co může město Litvínov svým občanům nabídnout, jak by znělo?

„Nedaleké krásné hory a přírodní podmínky pro trávení volného času, v centru bohužel nic.“

14) Jaké jsou podle Vás nedostatky / slabé stránky města? Dá se do budoucna podle Vás nějakým způsobem pracovat na jejich odstranění?

„Kompilace již zmíněného, tedy nekoncepčnost, ustrnutí, nezájem o veřejný život a změny. Zkostnatělost struktur v samosprávě i státní správě.“

15) Ze statistik vyplývá, že počet obyvatel ve městě od roku 2009 klesá (dle Českého statistického úřadu od roku 2009 do roku 2021 klesl o celkem 5051 obyvatel), co je podle Vás hlavní příčinou tohoto poklesu?

„Potenciál města jak dynamického a funkčního na úpatí hor a pomezí průmyslové zóny se nepodařil skloubit, a to je vidět na každém rohu. Nedostatek služeb, využití, možnosti pro děti a mládež. Bídňá situace dopravní. Strategické dokumenty se zakládají a nic se neděje.“

16) Kdyby záleželo jen na Vás, jakou změnu byste ve městě udělal jako první?

„Začal bych se věnovat veřejnému prostoru. Najal architekta nebo studio a začal akutně řešit jednotlivé části města od centra počínaje a Janovem a okolím jako Písečná, Křížatky a jiné konče. Renovoval a zhodnotil městský majetek. Odkoupil bych celý objekt ve Studentské ulici, tedy v centru a využil ho pro potřeby města, lidí, dětí, veřejnosti. Bylo by toho dost.“

17) Souhlasíte s tím, že funkci místostarosty mohou vykonávat zastupitelé, kteří svůj mandát nezískali výhrou ve volbách nýbrž na základě odstoupení jiného kandidáta?

„Nesouhlasím a jsem v tomto ohledu proti. Funkci má vykonávat ten, kdo mandát získal v řádných volbách, samozřejmě s výjimkou vážných zdravotních důvodů.“

18) Kdo nejčastěji rozhodne i přijetí či zamítnutí návrhu nebo projektu?

„Na úrovni zastupitelstva je to jednoznačně koalice. Tam to o nikom jiném není. My, pokud chceme z pozice opozice něčeho dosáhnout musíme na to jít přes vedoucí jednotlivých odborů, kteří takové ty malé věci řeší s vedením města a neřeší se to na

zastupitelstvu, jediné tudy vede nějaká cesta, ale jak říkám, to jsou takové ty malé věci, které ale leckdy lidem k vyřešení nějakých problémů stačí.”

19) Mohou s Vaší kandidaturou v komunálních volbách občané města počítat i do budoucna?

„Ano, pořád si myslím, že mám co nabídnout a rád bych měl mandát ještě silnější.”

20) Chtěl byste se do budoucna stát starostou Litvínova?

„Ano, rozhodně. To je legitimní cíl.”

Rozhovor č. 4

Mgr. Petra Troníčková, radní Litvínova (ANO 2011)

1) Co Vás přimělo se angažovat v komunální politice?

Vždy jsem se zajímala o politické dění jak v národní, tak i v komunální politice, o to, jak bych i já mohla přispět k rozvoji našeho města, a proto jsem ráda využila nabídky kandidovat do zastupitelstva města Litvínov.”

2) Co považujete za svůj největší přínos v oblasti rozvoje města Litvínov?

„V Litvínově žiju celý život a prakticky celou tuto dobu se pohybuji v Janově. Zním velice dobře nejen tamní obyvatele, ale i jejich zvyky, životní hodnoty a kulturní tradice. Snažím se vzdělávat další generace dětí tak, aby se uplatnily na trhu práce a vedli kvalitní život.”

3) Připravujete se spolu se zastupiteli z Vaší strany případně celé koalice na zasedání zastupitelstva na pracovních poradách?

„Ano, máme tu možnost.”

4) Který významný projekt byl z Vašeho úhlu pohledu na zasedáních zastupitelstev projednáván nejdéle a z jakých důvodů?

„Byl to most přes Mezibořskou ulici a nová plavecká hala, a to z důvodů názorových neshod.”

5) Jste pro využívání dotací v rámci realizace projektů?

„Ano.”

6) Jakou úspěšnost má Litvínov při získávání dotací v posledních třech letech?

„Velmi dobrou.”

7) Je nějaký projekt, o jehož realizaci budete v budoucnu usilovat s o něco větší důrazností, než o jiné projekty? Případně jaký a proč právě ten?

„Ano, o skatepark s pumptrack dráhou. V našem městě je po něm velká poptávka a já souhlasím s tím, že by zde měl být.“

8) Jaké významné projekty v rámci rozvoje města plánujete realizovat ve výhledu zhruba dvou let? A budou na tyto projekty využity dotace?

„Na tuto otázku Vám nejlépe odpoví náš volební program.“

9) Aktuálně je velkým tématem změna v zajištění svozu a likvidace odpadu. Do konce roku 2022 toto zajišťovala soukromá firma. Od ledna 2023 tuto činnost zajišťují Technické služby města. Jaké hlavní důvody vedly k této velké změně?

„Vedla k tomu nespokojenost města i občanů se službami soukromé firmy.“

10) Jak si podle Vás vede město v oblasti hospodaření?

„Podle nezávislého auditora máme finance v naprostém pořádku.“

11) Co nejvíce finančně zatěžuje město Litvínov?

„Tohle je veřejná informace, odpověď určitě najdete v rozpočtu města.“

12) Do jakých oblastí rozvoje města investuje Litvínov nejvíce financí?

„Město nejvíce investuje do infrastruktury, městských budov, škol a podobně.“

13) Kdybyste měla jedním souvětím shrnout, co může město Litvínov svým občanům nabídnout, jak by znělo?

„Litvínov je město pro příjemné bydlení v podhůří Krušných hor, kde se ctí názory občanů, vytváří se zde pracovní příležitosti, dbá se na kvalitní a moderní vzdělávání a kde se nezanedbává kulturní život obyvatel.“

14) Jaké jsou podle Vás nedostatky / slabé stránky města? Dá se do budoucna podle Vás nějakým způsobem pracovat na jejich odstranění?

„Slabou stránku shledávám ve složení obyvatel, máme zde největší vyloučenou lokalitu v České republice, což s sebou přináší jisté nepříjemné situace pro obyvatele Litvínova. Řešení vidím v příkladné výchově a vzdělávání nových generací a soustavné práci s rodinami, která ovšem není jednoduchá.“

15) Ze statistik vyplývá, že počet obyvatel ve městě od roku 2009 klesá (dle Českého statistického úřadu od roku 2009 do roku 2021 klesl o celkem 5051 obyvatel), co je podle Vás hlavní příčinou tohoto poklesu?

„Toto je celorepublikový trend, obyvatelstvo nám stárne a lidé mají obavu zakládat více početné rodiny, čemuž celkem rozumím.“

16) Kdyby záleželo jen na Vás, jakou změnu byste ve městě udělala jako první?

„Opravila a zrekonstruovala bych všechny budovy škol.“

17) Mohou s Vaší kandidaturou v komunálních volbách občané města počítat i do budoucna?

„Pokud mi to zdraví povolí, pak ano.“

18) Chtěla byste se do budoucna stát starostkou Litvínova?

„Takové ambice nemám.“

Rozhovor č. 5

Jan Vycpálek, zastupitel Litvínova (ANO 2011)

1) Co Vás přimělo se angažovat v komunální politice?

„V Litvínově žiji již od narození, a proto jsem chtěl přispět k tomu, aby se nám tu žilo lépe než doposud.“

2) Co považujete za svůj největší přínos v oblasti rozvoje města Litvínov?

„Je to hlavně spolupráce na projektech týkajících se právě rozvoje města Litvínova.“

3) Zastoupení Ano 2011 v zastupitelstvu obce má zvyšující se tendenci, co podle Vás stojí za tímto úspěchem?

„Myslím si, že je to hlavně kvůli celorepublikovým zásluhám Andreje Babiše a vstoupením jeho hnutí na politickou půdu v době, kdy všichni volali po změně.“

4) V komunálních volbách jste v roce 2022 získali celkem 9 mandátů. Na základě jakých kritérií jste vybírali členy koalice a kdo se jimi nakonec stal?

„Vybírali jsme strany, se kterými jsme již v minulosti koalici tvořili. Byla to kritéria spojená hlavně s rozdělanou prací a snahou ji co nejrychleji dokončit. Jsou to strany SNK ED a KSČM.“

5) Připravujete se spolu se zastupiteli z Vaší strany případně celé koalice na zasedání zastupitelstva na pracovních poradách?

„Jak kdy, připravujeme se hlavně, když jde o něco důležitého, například o rozpočet města.“

6) Který významný projekt byl z Vašeho úhlu pohledu na zasedáních zastupitelstev projednáván nejdéle a z jakých důvodů?

„Myslím, že všechny projekty jsou projednávány dlouho. Nejdéle se ale projednává stavba nové plavecké haly, a to z důvodů, které jsou spojeny s její cenou.“

7) Jste pro využívání dotací v rámci realizace projektů?

„Určitě ano.“

8) Jakou úspěšnost má Litvínov při získávání dotací v posledních třech letech?

„Přesně si nepamatuji, ale myslím si, že na všechny stěžejní projekty jsme dotace získali. Možná si dovolím říci, že je stoprocentní.“

9) Je nějaký projekt, o jehož realizaci budete v budoucnu usilovat s o něco větší důrazností, než o jiné projekty? Případně jaký a proč právě ten?

„Určitě. Je jich více, ale nejvýznamnější je modernizace tramvajové trati na území Litvínova, a to z důvodu jejího rozsahu. Trať vede skrze celé město a jsou s ní spojená i některá významná křižení s hlavními komunikacemi. Chtěli bychom získat co nejvíce financí právě z dotací a s pomocí Dopravního podniku měst Mostu a Litvínova realizovat rekonstrukci co největší části trati.“

10) Jaké významné projekty v rámci rozvoje města plánujete realizovat ve výhledu zhruba dvou let? A budou na tyto projekty využity dotace?

„Jak jsem již říkal, jsou to modernizace tramvajové trati, nová plavecká hala a rekonstrukce stávajícího zimního stadionu Ivana Hlinky. V rámci realizace těchto projektů samozřejmě počítáme s podporou z dotací.“

11) Aktuálně je velkým tématem změna v zajištění svozu a likvidace odpadu. Do konce roku 2022 toto zajišťovala soukromá firma. Od ledna 2023 tuto činnost zajišťují Technické služby města. Jaké hlavní důvody podle Vás vedly k této významné změně?

„Hlavním důvodem byl nekontrolovatelný svoz odpadu a stálé stěžování si obyvatel na nepořádek u popelnic a nevyvezený odpad.“

12) Jak si podle Vás vede město v oblasti hospodaření?

„Město je ve výborné finanční kondici a podle mého řádně hospodáří.“

13) Co nejvíce finančně zatěžuje město Litvínov?

„Určitě je to správa městského majetku.“

14) Do jakých oblastí rozvoje města investuje Litvínov nejvíce?

„Nejvíce se v Litvínově investuje obecně do infrastruktury.“

15) Kdybyste měl jedním souvětím shrnout, co může město Litvínov svým občanům nabídnout, jak by znělo?

„Město Litvínov nabízí vše, na co si vzpomenete počínaje kulturou, sportem, přírodou a infrastrukturou konče.“

16) Jaké jsou podle Vás nedostatky / slabé stránky města? Dá se do budoucna podle Vás nějakým způsobem pracovat na jejich odstranění?

„Slabé stránky města jsou hlavně vyloučené lokality a hodně nepřizpůsobivších se obyvatel. Odstranění tohoto problému je běh na myslím nekonečnou trať.“

17) Ze statistik vyplývá, že počet obyvatel ve městě od roku 2009 klesá (dle Českého statistického úřadu od roku 2009 do roku 2021 klesl o celkem 5051 obyvatel), co je podle Vás hlavní příčinou tohoto poklesu?

„Příčinou úbytku obyvatel je podle mého nízká porodnost, dále lidé odcházejí za lepšími pracovními nabídkami do jiných měst i krajů, ale hlavně nezáměr státu řešit situaci tohoto kraje s vyloučenými lokalitami a spoustou sociálně slabších obyvatel.“

18) Mohou s Vaší kandidaturou v komunálních volbách občané města počítat i do budoucna?

„Určitě ano.“

19) Chtěl byste se do budoucna stát starostou Litvínova?

„Ano, starostou bych se stal rád.“

Rozhovor č. 6

Květuše Hellmichová, druhá místostarostka Litvínova (SNK Evropští demokraté)

1) Co Vás přimělo se angažovat v komunální politice?

„Asi náтура, kterou mám. Já jsem vždy byla aktivní, ať už to bylo ve škole či mimo školu, vždy jsem chtěla nejen kritizovat, ale i řešit ten problém, který je. Takže já nejsem ten člověk, který by seděl u piva a nadával, ale jsem ten člověk, který vždy chtěl být u toho a vědět, proč to nejde nebo dělat všechno pro to, aby to šlo. takže to všechno vyplynulo z mé náture. Velmi krátce po revoluci jsem začala podnikat a tím pádem jsem chtěla vědět, jaké to dění ve městě je, snažila jsem se co nejvíce dostat k těm informacím, jak můžu pomoci, co bych mohla dělat. Vždy jsem byla nezávislá, vždy jsem se snažila neopírat o žádnou stranu a byli jsme taková skupina patriotů, která se po revoluci tvořila a já jsem začínala tím, že jsem opravdu jenom pomáhala, pak jsem byla v různých komisích, takže se dá říci, že víc jak dvacet let se kolem toho motám a jenom tak vyplynulo z toho, že člověk potom časem začal kandidovat. Nejdřív jsem na kandidátkách vůbec nebyla, neměla jsem tu ambici, nejdřív jsem to chtěla poznat. Pak jsem měla

ambici být na kandidátce, ale ne někde vepředu, pak už jsem měla ambici být vepředu. Takže takhle nějak se to jako propisovalo.”

2) Funkci místostarostky plníte v tomto volebním období poprvé, jaká jsou / byla Vaše očekávání od takovéto funkce?

„Já jsem dostala gesci, která mě naplňuje, protože i k té mé povaze patří možná inklinování k sociálnímu, ke školství já mám i dvě neziskové organizace, které pomáhají lidem, takže já k tomu inklinuji a očekávala jsem od toho, že to bude zase něco, čemu můžu dát nějaký svůj nový vítr. Zároveň jsem ale věděla, že ta má gesce má jeden z největších odborů, který ale funguje, takže jsem měla očekávání, že do něj velmi dobře zapadnu. Znala jsem ty lidi, nebylo to až tak těžké, protože jsem už čtyři roky předtím byla radní a potkávala jsem se s těmi lidmi, takže já si myslím, že očekávání jsem měla, ale zase to nebylo něco, co by bylo nenaplnitelné. Věděla jsem přesně, do čeho jdu, pravda je, že ne procesně, to jsem úplně nevěděla, ale o té práci jsem věděla. Věděla jsem, že zasahujeme i do státní správy, takže nebylo to něco, co by se nenaplnilo.”

3) Co považujete za svůj největší přínos v oblasti rozvoje města Litvínov?

„Já si myslím, že vždy je to o koalici, byť by člověk možná mohl být pyšný, když přijde s nějakou myšlenkou, kterou se nakonec podaří prosadit, to ano, ale vždy se musíme domluvit v té koalici. Je to o tom, že přesvědčíte to větší množství těch hlasů, což znamená tu koalici o tom, že je něco správně. Já si myslím, že velké plus je odpadové hospodářství. Já jsem dlouho volala po tom, abychom ho začali řešit. Lidé si stěžovali, my jsme nebyli schopni se domluvit s Mariem Pedersenem na tom, aby se zlepšila ta kvalita svozu odpadu a jeho likvidace, takže jsme přistoupili k tomu, že jsme začali odpady likvidovat a svážet nebo tedy celé to odpadové hospodářství dělat sami prostřednictvím naší společnosti Technické služby. To beru jako velký přínos, i když je to velké téma opozice, ale beru to jako velký přínos a doufám, že to po čase lidé ocení, že to tak je, už teď máme spoustu pozitivních ohlasů. Pak je to určitě výstavba nového dopravního terminálu na nádraží, to si myslím, že zlepšilo celkovou tu vizualizaci města, když přijíždíte, tak už máte lepší pocit. Když jste přijížděla předtím a viděla jste restauraci Jáva a příšerné zastávky, tak mám pocit, že tohle už přidalo na důstojnosti toho našeho města a že si to zasloužilo, takže jsem velmi ráda, že jsme dokončili nový terminál. Určitě to je most přes Mezibořskou, i když já jsem jeho zastáncem nebyla, protože mě přišlo, že jeho éra už je pryč. Ale přes to, pokud se koalice přiklonila k jeho rekonstrukci, tak jsem to podpořila.

To jsou určitě takové tři důležité přínosy v té oblasti rozvoje města, které se udály za to poslední období.”

4) Straně SNK Evropští demokraté, za kterou jste kandidovala se v posledních volbách podařilo získat pouze jeden mandát. Co uděláte pro to, aby příští volby přinesly více mandátů?

„Já vlastně nevím. Buďto jsme pro ty lidi už nezajímaví, já mám u své osoby velkou nevýhodu v tom, že se velmi málo prezentuji. Já mám radši práci než se o sobě šířit, jak mi to všechno jde, což ale není dobře. To vám dnes řekne každý PR specialista, že to je špatně, že tu vaši práci pak nikdo nevidí, neocení. Tam vidím velkou chybu u nás a možná to umí ti mladí, ale já si o sobě už nemyslím, že se nějak extra změním, je to vidět na každé fotografii, kterou kdekoliv mám, můj stres jen z toho, že vidím foťák, že se někde mám prezentovat. To je velká nevýhoda mé osoby, a to je myslím si i dost znát, protože já jsem přesvědčená o tom, že ta moje práce v radě i v zastupitelstvu vždycky byla naplno, já nedělám věci napůl, jsem velmi pracovitá a myslím si, že to tak je, ale ti lidé se to prostě skoro ani nedoví. To je první věc. SNK ED je strana, která celkově ztrácí, ona je úspěšná spíše na vesnicích. My jsme s velké části skutečně nezávislí kandidáti, máme jen jednoho člena, který je v SNK ED. A je potřeba říci, že to SNK ED mi léta používáme jako takový deštník. My jsme jednou před lety zkusili sbírat podpisy, a to bylo tak komplikované, že jsme zůstali u té strany a využíváme ji pro ty volby. Myslím si, že už to není strana, která táhne. Víme, že nemá žádnou podporu z té vysoké politiky, což je velká nevýhoda. My jsme tady v těch našich oblastech specifictí, kdy jsme teď viděli podporu SPD, která tady byla úplně neúměrná, že si řeknete, to přeci není možné, jak najednou ti lidé se změní a jak začnou podporovat něco. Myslím si, že velkou podporu tady má ANO, podle mě dneska už na stropu, myslím si, že dál už to není ani možné mít větší podporu a samozřejmě spolu s SPD je to na úkor těch nás, kteří nemáme tu stranickou podporu z venku. Také jsme nezávislími kandidáty, takže si vše financujeme sami, nemáme žádné podporovatele, tak i tam je to samozřejmě znát, že nemůžete mít velkou kampaň. Myslím si, že je to strašně moc věcí, které když se potkají, tak nám tohle zapříčiní. My samozřejmě máme mezi sebou významné sportovce jako je pan Šlégr, ale i ti už dneska rozdělují společnost na ty, kteří je mají rádi a kteří je nenávidí. Já to za sebe říct neumím. Dokážu identifikovat problém svůj, ale nedokážu říct, proč lidé víc začali inklinovat k SPD, ptáte

se mě na něco, co sama neumím rozklíčovat a co mě bude trápit teď ty čtyři roky a pak uvidíme co bude. Já to fakt nevím.”

5) Připravujete se spolu se zastupiteli z koalice na zasedání zastupitelstva na pracovních poradách?

„Je potřeba říct, že dnešní složení koalice v Litvínově je z velké části ANO, to je deset křesel, pak jsem to já a pak je to pan Šíma za komunisty, takže už jenom z toho složení vidíte, že není potřeba se nějak extra potkávat. Princip je takový, že si řekneme, co je potřeba probrat, jak to těm lidem nastínit a chtít buď jejich podporu anebo řešit to, že ta podpora tam není. A pak je to tak, že si to vezme na půdu ANO, které se schází, já k nezávislým a stejně tak pan Šíma. V případě, že ale přijdeme s rozdílnými názory, což se také stává, tak pak se scházíme jako koalice, všech těch dvanáct lidí se sejde a diskutujeme a z toho vyleze kompromis.”

6) Který významný projekt byl z Vašeho úhlu pohledu na zasedáních zastupitelstev projednáván nejdéle a z jakých důvodů?

„Asi bazén, opravdu bazén a možná by k tomu ještě mohl přibýt hokejový stadion, to je také velké téma. Jsou to dva obrovské investiční projekty, které tady hýbou koalicí i opozicí. Bazén je téma i pro koalici, nemyslete si, že všichni jsme šťastní z toho, že by tady měl stát nějaký aquapark. Myslím si, že to je téma, které ještě bude rezonovat, a které asi nejvíce rezonovalo a už hodně volebních období.”

7) Jste pro využívání dotací v rámci realizace projektů?

„Já naprosto. Byť spousta lidí samozřejmě říká a máme to v opozici, vidíme zrovna paní Turkovou, že to je nesmysl, že to platíme my všichni. Prostě jednou tady ta dotační politika je a hrát si na to, že ji nebudu využívat, no tak to budu platit z pokladny, kterou mám a nebudu těch projektů dělat tolik. Já si myslím, že to je vůči občanům naprosto nezodpovědné, my bychom měli dělat všechno proto, abychom na co nejvíce projektů získali finance z dotačních titulů. Já jsem pro, aby se využívaly.”

8) Jakou úspěšnost má Litvínov při získávání dotací v posledních třech letech?

„Hele já bych řekla, že jsme úspěšní. Já samozřejmě nevím, co budou říkat kolegové, ale vesměs na všechny ty velké akce jako je demolice panelových domů v Janově, terminál, most, já si myslím, že jsme úspěšní. Měli jsme šedesátimilionový projekt na učebny, teď jsme získali dost milionů na obnovu škol. Takže já si myslím, že úspěšní jsme. Ano, vždy

bychom mohli být ještě úspěšnější, ale v poměru toho, kolik žádostí podáme si myslím, že úspěšní jsme.”

9) Je nějaký projekt, o jehož realizaci budete v budoucnu usilovat s o něco větší důrazností, než o jiné projekty? Případně jaký a proč právě ten?

„Já bych tady v tom případě nebyla v pořádku, kdybych nestála za svojí gescí. Já si myslím, že máme velký deficit v tom, že máme strašně moc budov, spoustu majetku a v nich školy a školky, máme speciální školu, což většinou zřizuje kraj města je nemají a máme střední školu, no a já si myslím, že tam nás čekají velké investice do oprav. Potřebovali bychom rozšířit místa pro děti do družiny v základní škole Ruská, která pro tyto účely využívá prostor speciální školy, na druhou stranu na speciální škole potřebují další prostory, protože je stále více žáků, kteří tuto školu navštěvují. A to je velké téma, které já jsem teď nastolila. To je projekt, který já bych velmi ráda za své funkční období někam posunula. Dále bych chtěla velmi dobře zmapovat naše školy, udělat pasportizaci, která tady nikdy nebyla v takovém měřítku, kdy si otevřete nějakou složku a uvidíte, co se opravilo, co nás čeká. Abychom mohli lépe plánovat opravy škol nebo investiční akce v těch školách a neměli jenom balíček financí, který bychom využívali jen na havárie, což se nám stává velmi často. Takže to je takový můj cíl, abych v té své gesci až budu odcházet měla tohle jasně nalinkované a někdo, kdo třeba přijde po mě, aby už věděl, že když si otevře nějakou složku, tak ví, co je kde potřeba, kolik to bude stát peněz a kdy se to má uskutečnit a zároveň bych už ráda měla vyřešenou družinu a děti už v nějakém jiném místě.”

10) Jaké významné projekty v rámci rozvoje města plánujete realizovat ve výhledu zhruba dvou let? A budou na tyto projekty využity dotace?

„Stále v rámci rozvoje jsou to Technické služby, protože to je projekt, který je rozfázovaný na pár let a tam určitě vždy budeme žádat o dotace. My se vždy snažíme najít dotační titul, na který se to dá napasovat. Pak je to stále bazén, který je v tuhle chvíli v nějaké mezifázi zamražení, protože je potřeba si říct v jakém rozsahu si nyní při té změně energetické koncepce můžeme dovolit jít v tom navrženém systému. Určitě je potřeba stále hledat podporu, protože ta je i v koalici v souvislosti s bazénem velmi křehká. Je to přístavba zimního stadionu Ivana Hlinky, která je za půl miliardy, která je nutná. To je prostě fakt, pokud tady bude hokej, tak nutná je. Je to něco, co dělí společnost na ano a ne. Já na hokej nechodím, ne pro to, že bych mu nefandila, já klukům

neskutečně fandím, myslím si, že Litvínov a hokej jsou spojené nádoby, ať si říká, kdo chce, co chce, tak ať u přijedete kamkoliv a řeknete Litvínov, tak prostě vědí, že tu je hokej. Ale samozřejmě to nese ten problém zimního stadionu, který patří městu a město je povinno se o něj starat, je to náš majetek. Něco jiného je klub, to už je starost Orlemu. Jestli chceme, aby se tady do budoucna ten hokej hrál, tak budeme muset stadion zrekonstruovat a nastavit ho na ty nové moderní podmínky. Je to půl miliardy, to není pár korun. Je to projekt, který je na stole, který se v tuto chvíli projektuje, my budeme hledat možné zdroje financování, bohužel je to čím dál tím těžší. Určitě u takového projektu budeme žádat pomoc kraje, určitě budeme žádat pomoc Orlemu, Vervy k tomu, abychom vytvořili nějaký balíček financí a mohli si to do budoucna troufnout. Dále je to rekonstrukce trati od nádraží po polikliniku, který bude realizovat dopravní podnik, ale my se na něm jako akcionáři budeme finančně podílet.”

11) Aktuálně je velkým tématem změna v zajištění svozu a likvidace odpadu. Do konce roku 2022 toto zajišťovala soukromá firma. Od ledna 2023 tuto činnost zajišťují Technické služby města. Jaké hlavní důvody vedly k této významné změně?

„Každý politik, který chce být úspěšný, tak musí myslet na to, že ti občané se musí cítit dobře. Musí se cítit bezpečně, měli by mít uklizené město, spravené chodníky, měli by mít dobré školy, školky a nějakou kulturu. To odpadové hospodářství bylo velkým problémem v Litvínově. Ano my víme, že tady máme velkou vyloučenou lokalitu, ve které udržet pořádek je mnohdy až nadlidský výkon, ale nicméně my jsme skutečně s tím Pedersenem nebyli schopni domluvit podmínky. Máte nějakou smlouvu, v té smlouvě je kolikrát se co bude vyvážet, v té smlouvě je, že nějaké metry čtvereční okolo popelnic se musí uklidit, to se nikdy nedělo a samozřejmě jsme se dostávali i do situací, kdy jsme za nimi jeli a natočili to a oni stejně říkali, ne tomu my nevěříme. Takže jsme vyčerpali všechny možnosti na to, abychom se domluvili. Pak vznikla ta myšlenka. Nikdy jsme si neřikali, že to bude levnější, naopak, věděli jsme, že to pro nás bude neskutečná zátěž. A to jsme věděli od samého začátku. Ale velký bonus pro Litvínov a jeho občany by měl být v tom, že to je v našich rukách, že dokážeme dojet, když uvidíme, že je někde problém, že si dokážeme spočítat, za jaké náklady to je. Všechny popelnice máme očipované, takže budeme vědět, z jakých lokalit, kolik stahujeme odpadu a tak dále a tak dále. Takže já si prostě myslím, že odpadové hospodářství a jeho změna bude ku prospěchu města, ale

nikdy jsem si nemyslela a určitě ani mí kolegové, že budou nějak zásadně levnější, to nebude. Je to ale bonus pro občany, a to by mělo správné vedení města takhle mít nastavené.”

12) Jak si podle Vás vede město v oblasti hospodaření?

„Já si nemyslím, že špatně, ale když budete dělat rozhovor asi s někým z opozice, tak bude říkat něco jiného. Já nejsem ekonom, takže já můžu vycházet jen z toho, jak je hodnocené naše hospodaření každý rok, kdy nám pan Ing. Tesař, což je autorita v této oblasti vypracovává zprávu o tom, jak hospodaříme. My máme velmi dobré hospodaření podle něj a patříme mezi ta města, která hospodaří velmi dobře a zodpovědně, která investují, což je důležité. Ano, máme zadlužení, ale v rámci nějakých deseti procent toho, co investujeme, takže to označení máme vždy na velmi dobré úrovni. Já mohu vycházet jen z tohoto, protože nejsem žádný finančník, ale jsem přesvědčená o tom, že jsme zodpovědní.”

13) Co nejvíce finančně zatěžuje město Litvínov?

„To je těžké. Rozhodně jsou to budovy, správa majetku, udržování majetku na té úrovni schopné úrovně, protože opravdu město má spoustu majetku, a to nejen ležícího ladem. Máme tady samozřejmě bohužel budovy, které obsazené nejsou a asi ještě dlouho nebudou, ale to ne z viny města, ale řekněme, že jsou to budovy, na které doléhá i to, že jsou památkově chráněné anebo mají nějaké takovéto problémy. Dneska nemůžete prodat budovu pod cenou, protože každý řekne, že jste špatný hospodář, takže někdy to vypadá tak, že ji máte nechat spadnout a že je to jako lepší varianta. Je to smutné, ale tohle je politika. Kdybyste to měla doma, tak řeknete, já ten dům raději prodám za korunu, ale ať ho někdo opraví, protože do něj dá miliony, ale v politice to takhle nejde, protože ten, kdo sedí na té druhé straně, tak vás okamžitě napadne, že děláte něco, co není ve prospěch města. Takže tady je pár objektů, které budou chátrat a budou čekat na to, buď až jim najdeme nějakou náplň, což se nám nedaří anebo až spadnou. Ale jinak nás stojí velké peníze údržba našeho majetku, určitě jsou to komunikace, které také stojí hodně peněz.”

14) Do jakých oblastí rozvoje města investuje Litvínov nejvíce?

„To vlastně vyplývá z té předchozí otázky. Je to to, co říkám, investovat musíme do budov, do majetku, do chodníků do komunikací, do toho, co ti lidé potřebují k tomu

běžnému životu, aby byli spokojeni, a to se nám i tak plně nedaří, protože těch komunikací je moc a stojí to velké peníze.”

15) Kdybyste měla jedním souvětím shrnout, co může město Litvínov svým občanům nabídnout, jak by znělo?

„Já si myslím, že nabídnout můžeme dobré školy a školky, máme tu jak státní, tak soukromou sféru, takže si můžeme vybrat. Můžeme nabídnout sporty, Litvínov má neskutečné množství sportovních klubů, to se opravdu jen tak nevidí a podporuje je. Máme tady kulturu, byť velmi často čteme, že tu s prominutím chcipl pes, tak máme soukromé divadlo, Citadelu, kde jsou denně akce a máme základní uměleckou školu s výbornými výsledky. Dále máme spoustu městských akcí. Takže já si myslím, že Litvínov může nabídnout vzdělání, sport a kulturu.”

16) Jaké jsou podle Vás nedostatky / slabé stránky města? Dá se do budoucna podle Vás nějakým způsobem pracovat na jejich odstranění?

„Myslím si, že slabé stránky města jsou. Rozhodně je to nedostatek nabídek pro výstavbu rodinných domů, určitě jsme prodali kompletně bytový fond a dnes bychom možná byli rádi, kdybychom měli startovací byty pro mladé rodiny. To si myslím, že je velká bolístka našeho města a že je potřeba se nad tím zamýšlet. Určitě se blýská na lepší časy, protože v rámci Žižkovi a Smetanovi ulice už je zpracovaná velmi pěkná vizualizace toho, že až se jednou zlikviduje starý sběrný dvůr, tak bude možnost výstavby. Tohle jsme ale měli mít připravené daleko dříve. Já beru jako velký deficit v tom, že nemáme parcely, nemáme připravenou infrastrukturu tak, abychom mohli říct ano, nastěhujte se k nám a tady máte pozemek.”

17) Ze statistik vyplývá, že počet obyvatel ve městě od roku 2009 klesá (dle Českého statistického úřadu od roku 2009 do roku 2021 klesl o celkem 5051 obyvatel), co je podle Vás hlavní příčinou tohoto poklesu?

„Je potřeba zamyslet se nad tím, že nám odešlo dost lidí z té vyloučené lokality, kde jsme zbourali několik paneláků, takže to je určitě první odliv, u kterého tedy musím přiznat, že to není odliv, který by nás měl nějak zásadně mrzet, protože to byli občané, kteří byli nepřizpůsobiví a se kterými se velmi složitě pracovalo. S tím ale souvisí i odliv těch, kteří tam žili a už to nechtěli snášet, takže to je další věc a doufejme, že do budoucna se to bude moci zlepšit. No a pak je to odliv mladých lidí, kteří jdou za prací, to je jasné. Já si myslím, že je to i tím, že my jako rodiče, jsme možná málo ty děti naučili být patrioty.

Spousta těch lidí tady byla jako náplava, přišla sem za prací. Nebyli to ti, kteří se tady generačně rodili, ale přišli sem za prací, většinou do chemických závodů a na doly. A možná k tomu místu nemají až takový vztah, aby se ten patriotismus v té rodině dědil. Utíkají nám zkrátka za prací. Nemyslím si, že by utíkali za lepším životem, protože všude je to dražší než tady. Ten nedostatek je práce a bydlení. To jsou dva zásadní faktory, které ty lidi táhly pryč. Dneska možná ještě o něco zásadnější je to bydlení.”

18) Mohou s Vaší kandidaturou v komunálních volbách občané města počítat i do budoucna?

„Já nevím. Ono je to těžké říct. Víte, já už jsem tolikrát říkala, že už do toho nepůjdu, právě vždy po tom zklamání, že já jsem někde na vrchu a pak mě přeskočí někdo, kdo je významným sportovcem a podobně a já si říkám, že přeci pracuji tak strašně moc, a to si myslím, že je to, za co by měla být ta odměna, že vás někdo někam volí. Ono to tak úplně nefunguje. Takže já vám to dneska říct neumím, a to zcela vážně. Může se stát, že za tři roky budu tak strašně nabytá, že řeknu, zase to risknu. A může se stát, že vzhledem k tomu, že už mi také není dvacet, tak si třeba řeknu, že ne, že to není správné a že nejsem ten správný člověk, kterého na tom místě ti lidé chtějí vidět, ale já to fakt nevím.”

19) Chtěla byste se do budoucna stát starostkou Litvínova?

„Tak pokud bych kandidovala a tady je potřeba říct to, že pokud člověk kandiduje na jakékoliv kandidátce na jedničce, tak by s tím měl počítat. To je naprosto morálně nezodpovědné, pokud s tím nepočítám. Měl by to být člověk, který je schopen opustit svoji práci a opravdu jít na tu uvolněnou funkci. Měl by to být člověk, který je schopen tu práci vykonávat. Jít na jedničku na kandidátce a říkat, že bych nechtěla být starostkou, je podle mě naprosto zcestné, to nejde. Takže já za sebe říkám ano, pokud bych kandidovala na jedničce, tak bych předpokládala, že kdyby se stalo něco zásadního a skutečně se o té pozici uvažovalo v rámci koalice, pak bych ji chtěla.”

20) Kdo nejčastěji iniciuje návrhy projektů?

„Já si myslím, že těm návrhům nebo těm projektům je nejbližší vedení a rada města, to jsou opravdu nejužší orgány, ze kterých si myslím, že většinou tohle vypadne. Je klidně možné, že to je v té koalici, ale přinese to ten radní nebo to vedení, kdy jsme tady tři a řekne bylo by dobré tohle nebo tamto. To je takové to politické, co se přinese. A pak je to, to běžné, co vyplývá z nějakých nutností, a to vyplyne z daných odborů. Upřímně a zcela upřímně říkám, že opozice musí dělat takové ty obstrukce a říkat, jak je všechno

špatně a má tu velkou výhodu, že nemusí říkat, jak by to řešila. A cokoliv ta koalice udělá, tak je většinou špatně. Takže pokud je někde zastupitelstvo, kde se všichni chytanou za ruku a řeknou tohle bychom chtěli, tak já se jim klaním, ale já si to u nás úplně nemyslím. Vždy je to o té síle té koalice. Takže věřte mi, že cokoliv vzejde, tak většinou vzejde z té koalice, málokdy je to opoziční návrh.”

21) Kdo nejčastěji rozhodne o přijetí či zamítnutí návrhu investice / projektu?

„Tak tady zase, a to je zcela upřímné a já nevím, jak moc budete upřímná ve své práci, rozhodne o tom většina a většina je koalice. A ať se to někomu líbí nebo nelíbí, tak vy stojíte před rozhodnutím o nějakém projektu a teď buďte jdete na sílu těch u nás dvanácti, protože jste přesvědčeni, že to je správně, anebo se vám podaří napříč tou opozicí, ve které jsou i rozumní lidé, kteří řeknou jasně, tak tohle je věc, kterou umíme podpořit a není s tím žádný problém, najdete tu oporu a vidíte to v těch běžných hlasováních, že pro to zvednou ruku. No a pak máte opozici, která v podstatě není schopná zvednout ruku ani pro to, jak se jmenujete. Takže to je opravdu strašně těžké. Vždy se snažíte najít napříč nějakou tu podporu, protože je lepší, když to nebude o čisté dvanáctce, ale není to úplně dogma. Prostě, když to chcete a nenajdete tu podporu, tak pak je na vašem rozhodnutí, jestli půjdete na sílu. Pak si koalice řekne, jestli to takhle chce prosadit a jestli půjde na sílu těch dvanácti hlasů.”

Příloha 2 - Největší výdajové položky a nejnákladnější investice města

Na základě údajů ze závěrečného účtu za rok 2012 byly největšími položkami výdajů výdaje na provoz veřejné silniční dopravy (48 684 850,- Kč), ostatní tělovýchovnou činnost (39 110 780,- Kč), základní školy (34 567 400,- Kč), domovy sociálních služeb (6 470 000,- Kč), bezpečnost a veřejný pořádek (28 860 760,- Kč), činnost místní správy (94 839 230,- Kč).

Nejnákladnějšími investičními akcemi roku 2012 byly na základě údajů ze závěrečného účtu roku výdaje na rekonstrukci zimního stadionu Ivana Hlinky (4 920 000,- Kč), IPRMJ I. a II. (6 224 061,65 Kč), rekonstrukce MŠ Bezručova (8 447 441,51 Kč), komunikace (8 970 840,41 Kč) a veřejného osvětlení (5 882 451,74 Kč), (Závěrečný účet města Litvínov za rok 2021).

V roce 2013 tvořily dle údajů ze závěrečného účtu největší položky výdajů následující výdaje. Provoz veřejné silniční dopravy (46 642 510Kč), základní školy (35 527 681,44 Kč), ostatní tělovýchovná činnost (44 830 682,57 Kč), komunální služby a územní rozvoj (34 140 752,04 Kč), bezpečnost a veřejný pořádek (28 738 301,52 Kč) a činnost místní správy (87 519 193,77 Kč).

Nejnákladnějšími investičními akcemi byly pro rok 2013 na základě údajů ze závěrečného účtu následující investiční akce. Rekonstrukce zimního stadionu Ivana Hlinky (25 801 909,43 Kč), rekonstrukce ZŠ a MŠ (13 660 143,51 Kč), Integrovaný program rozvoje sídliště Janov II. (9 998 988,62 Kč), komunikace – infrastruktura (7 191 000,- Kč), komunikace – dokončení akce z roku 2012 (6 111 092,37 Kč), (Závěrečný účet města Litvínov za rok 2013).

Rozpočet Litvínova v roce 2014 podle závěrečného účtu nejvíce zatížily následující položky výdajů. Provoz veřejné silniční dopravy (46 280 580,- Kč), základní školy (38 255 535,37 Kč), činnosti památkových ústavů, hradů a zámků (37 604 025,14 Kč), ostatní tělovýchovná činnost (46 596 804,56 Kč), silnice (34 791 973,74 Kč), bezpečnost a veřejný pořádek (28 073 681,79 Kč) a činnost místní správy (97 494 324,89 Kč).

Investiční akce s největšími náklady byly pro rok 2014 dle údajů ze závěrečného účtu obce následující akce. Valdštejnský zámek (31 000 000,- Kč), komunikace (20 000 000,- Kč), Integrovaný program rozvoje sídliště Janov III. (10 714 803,70 Kč), zvýšení základního

kapitálu Technické služby Litvínov, s.r.o. (6 000 000,- Kč), ZŠ a MŠ (4 804 796,98 Kč), (Závěrečný účet města Litvínov za rok 2014).

V roce 2015 tvořily dle závěrečného účtu obce největší položky výdajů následující výdaje. Provoz veřejné silniční dopravy (50 176 743,11 Kč), základní školy (42 509 610,80 Kč), ostatní tělovýchovná činnost (65 864 190,27 Kč), Penzion Bílý Sloup (45 856 409,84 Kč), komunální služby a územní rozvoj (43 346 623,98 Kč), bezpečnost a veřejný pořádek (27 771 360,24 Kč) a činnost místní správy (98 441 572,30 Kč).

Nejnákladnějšími investičními akcemi stejného roku byly následující akce. Integrovaný program rozvoje sídliště Janov VI. (15 376 487,09 Kč), Integrovaný program rozvoje sídliště IV. (13 494 944,54 Kč), Citadela – realizace úspor energie (zateplení) (12 977 919,- Kč), Revitalizace MŠ Paraplíčko (11 817 478,38 Kč), Komunikace (9 311 520,04 Kč), (Závěrečný účet města Litvínov za rok 2015).

Největšími položkami výdajů byly v roce 2016 na základě dat ze závěrečného účtu obce dále uvedené výdaje. Provoz veřejné silniční dopravy (51 003 962,78 Kč), základní školy (25 928 596,32 Kč), sportovní zařízení v majetku obce (23 728 847,89 Kč), ostatní tělovýchovná činnost (18 169 521,70 Kč) bezpečnost a veřejný pořádek (30 285 810,70 Kč) a činnost místní správy (86 056 465,51 Kč).

Nejnákladnější investiční akce téhož roku představovaly dále uvedené akce. Komunikace (8 938 469,25 Kč), Zatrubnění balastních vod v ulici Žižkova (5 411 780,99 Kč), ZŠ a MŠ (4 597 149,03 Kč), Investiční transfer – SPORTaS (dokončení revitalizace vnitřních prostor sportovní haly) (3 000 000,- Kč), Veřejné osvětlení (2 671 214,93 Kč), (Závěrečný účet města Litvínov za rok 2016).

Na základě dat ze závěrečného účtu obce za rok 2017 tvořily největší výdajové položky následující výdaje. Dopravní obslužnost (52 261 363,88 Kč), silnice (34 600 788,87 Kč), základní školy (31 790 538,24 Kč), sportovní zařízení v majetku obce (28 558 724,19 Kč), komunální služby a územní rozvoj (16 598 907,32 Kč), péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň (18 704 041,62 Kč), bezpečnost a veřejný pořádek (33 302 753,98 Kč) a činnost místní správy (87 699 073,90 Kč).

Mezi nejnákladnější investiční akce téhož roku lze zařadit následující akce. Komunikace (17 644 978,82 Kč), ZŠ a MŠ (3 971 065,24 Kč), Veřejné osvětlení (3 433 393,05 Kč), Hřiště – multifunkční hřiště u 3.ZŠ (3 062 780,76 Kč), Rolba pro zimní stadion Ivana Hlinky (2 101 900,- Kč), (Závěrečný účet města Litvínov za rok 2017).

Za rok 2018 byly v závěrečném účtu zaznamenány tyto největší výdaje uvedené dále. Dopravní obslužnost (54 929 997,19 Kč), základní školy (42 342 713,08 Kč), sportovní zařízení v majetku obce (47 275 221,61 Kč), ostatní tělovýchovná činnost (23 054 602,11 Kč), územní rozvoj (25 712 423,91 Kč), bezpečnost a veřejný pořádek (36 638 036,21 Kč) a činnost místní správy (101 604 533,72 Kč).

Nejnákladnější investiční akce roku 2018 byly dle závěrečného účtu následující akce. Zimní stadion Ivana Hlinky – rekonstrukce strojovny (16 190 504,65 Kč), Komunikace (9 125 190,46 Kč), Zimní stadion Ivana Hlinky – změna napájení (8 697 271,69 Kč), Sociální bydlení Podkrušnohorská (6 988 936,80 Kč), Dopravní terminál (6 500 000,- Kč), (Závěrečný účet města Litvínov za rok 2018).

Pro rok 2019 byly podle závěrečného účtu největšími výdaji města výdaje uvedené dále. Silnice (63 117 730,01 Kč), dopravní obslužnost (60 698 597,86 Kč), základní školy (89 737 905,68 Kč), sportovní zařízení ve vlastnictví obce (33 064 257 Kč), ostatní sportovní činnost (27 956 669,48 Kč), bezpečnost a veřejný pořádek (42 105 980,05 Kč) a činnost místní správy 109 151 228,38 Kč).

Nejnákladnější investiční akce pro rok 2019 představovaly následující akce. Komunikace – převod z roku 2018 (39 680 802,19 Kč), Dílny SSZŠ Litvínov (15 933 662,90 Kč), Povodňový plán (12 651 479,28 Kč), ZŠ a MŠ (10 440 064,23 Kč), Pořízení vozidla CAS pro jednotku sdružení dobrovolných hasičů (7 005 295,- Kč), (Závěrečný účet města Litvínov za rok 2019).

Závěrečný účet obce za rok 2020 zaznamenal tyto největší výdaje rozpočtu uvedené dále. Silnice (52 150 258,78 Kč), dopravní obslužnost – linková (39 514 585,65 Kč), základní školy (55 022 812,59 Kč), ostatní sportovní činnost (24 855 801,94 Kč), sportovní zařízení ve vlastnictví obce (20 787 749,28 Kč), péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň

(20 458 724,49 Kč), bezpečnost a veřejný pořádek (44 313 121,75 Kč) a činnost místní správy (113 174 585,25 Kč).

Nejnákladnějšími investičními akcemi roku 2020 byly následující akce. Komunikace – převod z roku 2019 (38 129 456,62 Kč), ZŠ a MŠ (14 280 866,09 Kč, Modernizace vzduchotechniky Citadela (12 509 931,79 Kč), Dopravní terminál (10 170 788,61 Kč) a Vybavení ZŠ a MŠ (2 841 432,65 Kč), (Závěrečný účet města Litvínov za rok 2020).

V posledním sledovaném roce, tedy v roce 2021 byly v závěrečném účtu uvedeny následující největší výdajové položky. Silnice (132 512 609,34 Kč), dopravní obslužnost – linková (40 103 652,36 Kč), dopravní obslužnost – drážní (37 052 003,34 Kč), základní školy (39 945 009,32 Kč), sportovní zařízení ve vlastnictví obce (22 571 153,64 Kč), ostatní sportovní činnost (23 649 683,60 Kč), komunální služby a územní rozvoj (51 168 467,11 Kč), sběr a svoz komunálních odpadů (52 911 653,35 Kč), bezpečnost a veřejný pořádek (49 828 693,54 Kč) a činnost místní správy (114 368 084,84 Kč), (Závěrečný účet města Litvínov za rok 2021).

Příloha 3 – Fotografie ze sídliště Janov

Aktuální podoba posledního z domů, u kterého dojde v následujících měsících (2023) k demolici.

Zdroj: vlastní zpracování

Panelový dům, který není ve vlastnictví města, a tudíž jej město nemůže odstranit, domů v podobném stavu je na Janovském sídlišti ještě několik.

Zdroj: vlastní zpracování

Výhled z panelového domu Kopistská 230 na horní část sídliště po demolici několika-
vchodového panelového domu Gluckova 238-246, který původně stál mezi budovou MŠ a
ostatními panelovými domy na obrázku. Původní dům bránil ve výhledu na tuto část sídliště.

Zdroj: vlastní zpracování

Zelené prostranství na místě původního panelového domu Gluckova 238-246

Zdroj: vlastní zpracování

Stromová alej vysazená v místě původního panelového domu Gluckova 271-276

Zdroj: vlastní zpracování

Zelené prostranství namísto panelového domu Hamerská 277-283

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 4 – Nový dopravní terminál Litvínov

Vlakové nádraží Litvínov a přilehlé okolí před rekonstrukcí

Zdroj: www.sever.rozhlas.cz

Nový dopravní terminál Litvínov

Zdroj: vlastní zpracování